

INFORME 30/2015

GESTIÓ
D'INFRAESTRUCTURES,
SAU (GISA)
EXERCICI 2010

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 30/2015

GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, SAU (GISA) EXERCICI 2010

Edició: febrer de 2016

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

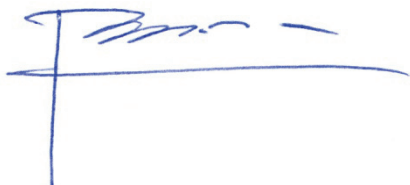
MANEL RODRÍGUEZ TIÓ, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

CERTIFICO:

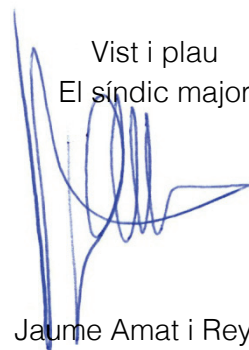
Que a Barcelona, el dia 15 de desembre del 2015, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas Antolín, Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, Sra. Maria Àngels Servat i Pàmies, Sra. Emma Balseiro Carreiras i Sr. Miquel Salazar Canalda, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Rodríguez Tió, i com a ponent la síndica Sra. Emma Balseiro Carreiras, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe 30/2015, relatiu a Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA), exercici 2010.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 2 de febrer de 2016

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	8
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INFORME	9
1.1.1. Origen, objecte i finalitat	9
1.1.2. Metodologia	10
1.2. ENS FISCALITZAT	11
1.2.1. Objecte social	11
1.2.2. Òrgans de govern	12
1.2.3. Control financer	13
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA.....	13
2.1. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	13
2.1.1. Comptes anuals	13
2.1.2. Resultat de la fiscalització economicofinancera.....	23
2.2. LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	28
2.3. CONTRACTACIÓ	29
2.3.1. Normativa aplicable	29
2.3.2. Fiscalització de les Instruccions internes de contractació.....	30
2.3.3. Activitat contractual de GISA	34
2.3.4. Mostra fiscalitzada	39
2.3.5. Resultat de la revisió dels expedients seleccionats	40
3. SEGUIMENT D'OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'INFORMES ANTERIORS	60
4. CONCLUSIONS, OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	63
4.1. CONCLUSIONS	63
4.2. OBSERVACIONS.....	64
4.3. RECOMANACIONS	69
5. ANNEX: MOSTRA SELECCIONADA	70
6. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	80
6.1. AL·LEGACIONS REBUDES.....	80
6.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS.....	112

ABREVIACIONS

GISA	Gestió d'Infraestructures, SAU
IFERCAT	Infraestructures Ferroviàries de Catalunya
IIC	Instruccions internes de contractació
LCSP	Llei de contractes del sector públic
LOPD	Llei orgànica de protecció de dades
M€	Milions d'euros
OAC	Oficina Antifrau de Catalunya
PGC	Pla general de comptabilitat
REGSA	Regs de Catalunya, SA
SARHA	Subjecte a regulació harmonitzada
SEC95	Sistema europeu de comptes econòmics integrats
TRLCAP	Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques
UTE	Unió temporal d'empreses

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Origen, objecte i finalitat

De conformitat amb la normativa vigent, per tal de complir l'article 71 del Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, i d'acord amb el Programa anual d'activitats de la Sindicatura de Comptes, s'emet aquest informe de fiscalització, relatiu a l'empresa Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA),¹ corresponent a l'exercici 2010.

L'informe també s'emet en compliment de la Resolució 113/IX, del Parlament de Catalunya, que insta la Sindicatura de Comptes a:

- a) Reformular l'Informe de fiscalització referent a Gestió d'Infraestructures, SA, corresponent a l'exercici del 2007,² ampliant la cobertura i l'abast dels treballs fins a disposar, eventualment, d'evidències sobre els presumptes delictes comesos en el si de l'empresa.
- b) Elaborar informes de fiscalització sobre els exercicis 2008, 2009³ i 2010 amb el mateix abast i la mateixa cobertura que el corresponent a l'informe reformulat de l'exercici del 2007.

L'objecte de l'informe és la fiscalització de regularitat, és a dir, financera i de compliment legal. Per tant, els objectius fixats en aquest treball s'han adreçat a obtenir una raonable seguretat que la informació economicofinancera de GISA es presenta conforme als principis comptables que li són d'aplicació i que en el desenvolupament de la seva activitat economicofinancera s'ha actuat d'acord amb la legislació vigent.

L'abast temporal de la fiscalització ha estat l'exercici 2010, tot i que, quan ha estat necessari per al compliment dels objectius de l'informe s'ha ampliat a períodes anteriors i/o posteriors.

1. Durant l'exercici 2010 l'empresa mantenia com a abreviació la denominació GISA però el Text refós dels seus Estatuts, aprovat per l'Acord de Govern del 23 de setembre del 2008, havia canviat les sigles SA per SAU (societat anònima unipersonal) en els diferents articles en què figuraven. Així, doncs, la raó social era Gestió d'Infraestructures, SAU fins a la modificació dels seus Estatuts per l'Acord de Govern GOV/20/2012, del 13 de març, en què va passar a denominar-se Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU.

2. En compliment d'aquesta resolució la Sindicatura va emetre l'informe 27/2012, Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA), exercici 2007, Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya.

3. En compliment d'aquesta resolució la Sindicatura va emetre l'informe 26/2012, Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA), exercicis 2008 i 2009.

En les conclusions d'aquest informe es fan constar tant les observacions que es desprenen del treball de fiscalització com les recomanacions i mesures que l'empresa hauria de prendre per millorar la gestió economicofinancera.

En l'apartat 3 es fa un seguiment de les observacions i recomanacions contingudes en els informes de fiscalització d'aquesta Sindicatura relatius a GISA dels exercicis 2003, 2004, que en el període 2008-2009 no estaven resoltes i també de les introduïdes en els informes corresponents als exercicis 2005 i 2006.⁴

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha realitzat d'acord amb els principis i normes d'auditoria del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves que s'han considerat necessàries per poder expressar les conclusions d'aquest informe.

Així mateix, per complir la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya i per conèixer els procediments i les investigacions en curs, la Sindicatura ha circularitzat els destinataris següents:

- Oficina Antifrau de Catalunya

D'acord amb el Conveni de col·laboració signat el 6 de setembre del 2012 entre la Sindicatura de Comptes de Catalunya i l'Oficina Antifrau de Catalunya (OAC), el 19 d'octubre del 2012 la Sindicatura va demanar informació relativa a GISA, fruit de la investigació que l'OAC havia dut a terme en l'exercici de les seves funcions.

L'OAC va respondre el 7 de novembre del 2012 i va comunicar que no podia atendre la sol·licitud atès que la investigació duta a terme era una col·laboració tècnica amb el Jutjat d'instrucció núm. 5 de Barcelona, en relació amb els fets que eren objecte de les seves diligències prèvies 5251/2010, d'acord amb el que disposava l'article 15 de la Llei 14/2008, i que els resultats d'aquesta col·laboració s'enviarien al Jutjat perquè els incorporés a les esmentades diligències en fase d'instrucció. Per tant, la informació sol·licitada estava sota secret de sumari, d'acord amb els articles 301 i 302 de la Llei d'enjuiciament criminal.

- Fiscalia Provincial de Barcelona

El 19 d'abril del 2013 la Sindicatura va sol·licitar a la Fiscalia Provincial de Barcelona informació respecte a l'estat dels procediments 5251/2010 i 1/2013D. La Fiscalia va respondre el 17 de juliol del mateix any (vegeu l'apartat 2.1.1.1).

4. Informes 18/2006 (exercici 2003), 1/2009 (exercici 2004), 12/2009 (exercici 2005), 30/2009 (exercici 2006) i 26/2012 (exercicis 2008 i 2009).

1.2. ENS FISCALITZAT

GISA és una empresa pública amb la forma jurídica de societat anònima unipersonal que es va constituir mitjançant escriptura pública el 20 de juliol de 1990, en virtut de l'autorització que atorga la disposició addicional número 29 de la Llei 9/1990, del 16 de maig. El Consell Executiu va aprovar el decret constitutiu de GISA el 3 de juliol de 1990. La societat va ser constituïda per temps indefinit.

1.2.1. Objecte social

L'objecte social de GISA vigent en el període fiscalitzat era l'aprovat per la Llei 31/2002, del 30 de desembre, de mesures fiscals i administratives, que es manté en l'article 2 del Text refós dels Estatuts socials aprovats per l'Acord de Govern del 23 de setembre del 2008 i que especifica el següent:

1. L'objecte social de l'empresa GISA és el següent:
 - a) Projectar, construir, conservar, explotar i promocionar tota mena d'infraestructures i edificacions que la Generalitat promogui o en les quals participi i els serveis que s'hi puguin instal·lar o desenvolupar.
 - b) Projectar i construir tota mena d'infraestructures i edificacions de tercers amb els quals la Generalitat n'hagi acordat la construcció.
2. Les activitats a les quals es refereix el punt 1 poden ser dutes a terme per GISA, o per terceres persones. GISA actua per encàrrec del Govern, en nom propi i per compte propi, o en nom propi i per compte de la Generalitat o de les terceres persones a què es refereix el punt 1.b, segons els termes dels encàrrecs i els mandats d'actuació.
3. Les activitats de l'objecte social de GISA es poden dur a terme totalment o parcialment per mitjà de la participació en societats d'objecte idèntic o anàleg. Aquesta participació se subjecta sempre a l'Estatut de l'empresa pública catalana, a la Llei de patrimoni de la Generalitat i al Reglament que la desplega, i a qualsevol altra disposició que li sigui aplicable pel caràcter d'empresa pública de GISA.

L'activitat que GISA ha de realitzar es concreta en els documents següents:

- Conveni signat amb la Generalitat de Catalunya el 2 de desembre del 2008, que regeix les relacions entre ambdues parts, i que substitueix a tots els efectes el conveni signat entre la Generalitat de Catalunya i GISA el 28 d'abril del 2000.

- Pla economicofinancer aprovat en la sessió de Govern del 23 de desembre del 2008, vigent fins al 10 de maig del 2010, i el que el substitueix, aprovat en la sessió de Govern de l'11 de maig del 2010.

1.2.2. Òrgans de govern

GISA, d'acord amb l'article 7 del Text refós dels seus Estatuts, està regida i administrada per la Junta General d'Accionistes i el Consell d'Administració. Les funcions de la Junta General es regulen en l'article 8 dels Estatuts i les del Consell d'Administració, en l'article 13.

D'acord amb l'article 11 del Text refós dels Estatuts els membres del Consell d'Administració són nomenats per la Junta General d'Accionistes per un termini de cinc anys. El nombre de membres està fixat en un mínim de tres i un màxim de catorze.

El Consell d'Administració de GISA durant l'exercici 2010 era el següent:

Quadre 1. Membres del Consell d'Administració

President	Xavier Casas i Masjoan
Vicepresidenta	Pilar de Torres i Sanahuja (presidenta d'IFERCAT)
Representants de la Generalitat de Catalunya	Oriol Balaguer i Julià (director general de Ports, Aeroports i Costes del Departament de Política Territorial i Obres Públiques)
	Martí Carnicer i Vidal (secretari general del Departament d'Economia i Finances)
	Jordi Follia i Alsina (director general de Carreteres del Departament de Política Territorial i Obres Públiques)
	Carmina Llumà i Ras (secretària general del Departament de Política Territorial i Obres Públiques)
	Josep Villarreal i Moreno (secretari general del Departament de Justícia)
	Jaume Oliveras i Maristany (secretari general del Departament de Governació i Administracions Públiques)
	Eduard Pallejà i Sedó (secretari general del Departament de Medi Ambient i Habitatge)
	M. Dolors Rius i Benito (secretària general del Departament d'Educació)
	Jordi Rustullet i Tallada (secretari general del Departament d'Acció Social i Ciutadania)
	Marta Segura i Bonet (secretària general del Departament de Salut)
Secretari no conseller	Manuel Villalante i Llauredó (director general del Transport Terrestre del Departament de Política Territorial i Obres Públiques)
	Francesc Segura i Roda

Font: Elaboració pròpia.

L'any 2011, mitjançant el Decret 84/2011, del 4 de gener, de reestructuració del Departament d'Economia i Coneixement, es va establir l'adscripció de GISA a l'esmentat departament.

El 9 de febrer del 2011 la Junta General d'Accionistes va nomenar els nous consellers de la societat, proposats per Acord de Govern del 8 de febrer del 2011. Els comptes anuals de l'exercici 2010 van ser formulats i aprovats pel nou Consell d'Administració.

1.2.3. Control financer

Els comptes anuals de GISA de l'exercici 2010 han estat auditats per KPMG Auditores, SL, que n'ha emès un informe favorable sense excepcions.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

En els apartats següents es presenten els estats que integren els comptes anuals de GISA de l'exercici 2010 i les observacions que resulten de la fiscalització economico-financera.

2.1.1. Comptes anuals

2.1.1.1. *Formulació dels comptes anuals*

Els administradors de GISA van formular els comptes anuals de l'exercici 2010 per primera vegada el 24 de març del 2011, però com a conseqüència dels fets que s'esmenten a continuació, el 26 de maig del 2011 els administradors van reformular els comptes anuals i l'informe de gestió de l'exercici 2010.

El febrer del 2011 GISA va detectar una irregularitat en la Tresoreria i el 4 d'abril del 2011 va presentar una denúncia davant la Unitat de Delinqüència Econòmica dels Mossos d'Esquadra per la sostracció, complementació i cobrament de xecs de la societat, des de l'any 2003, sense que GISA n'hagués tingut coneixement i sense que obeïssin a cap operació comercial fins a aquella data. Aquesta denúncia va donar lloc a les oportunes diligències d'investigació policial, que van portar a la detenció d'una empleada de la companyia el 8 d'abril del mateix any.

Així mateix, GISA va dur a terme una investigació interna. De resultes d'aquesta investigació es va concloure que es van emetre i cobrar xecs, per un total de 0,52 M€, que no es corresponien amb operacions comercials de la societat. Atès que aquest import va ser comptabilitzat com a pagaments de llicències d'obres i, per tant, va augmentar el cost total de l'obra executada per imports que s'ha verificat que no són reals, el 26 de maig del 2011 els administradors de GISA, van reformular els comptes anuals de l'exercici 2010 per tal de reflectir l'impacte econòmic d'aquest fet. En conseqüència, els beneficis de l'exercici 2010 –i l'epígraf de l'actiu Deutors comercials i altres comptes a cobrar– van disminuir en 0,52 M€ respecte a les xifres presentades en els comptes anuals de l'exercici 2010, formulats el 24 de març del 2011.

Aquests fets van estar àmpliament descrits en l'informe 26/2012, Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA), exercicis 2008 i 2009, i en l'informe 27/2012, Gestió d'Infraestructures, SAU (GISA), exercici 2007, Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya, de la Sindicatura.

La regularització de les operacions fictícies va consistir a disminuir el saldo de deutors per obra en curs i per obra acabada, sobre el saldo de cadascuna de les obres afectades, segons el detall següent:

Quadre 2. Disminució del saldo de deutors per obra en curs i obra acabada

Compte	Import
440010 Llicència d'obres – obres en curs	338.466
442010 Llicència d'obres – obres acabades	178.987
Total	517.453

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La minoració del saldo de deutors es va comptabilitzar com una pèrdua extraordinària de 0,52 M€ que forma part de l'epígraf Altres resultats d'explotació del Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2010.

A conseqüència del fets detectats, GISA ha informat que va elaborar uns procediments que havien de dur a terme les Àrees de Proveïdors, de Clients i de Tresoreria, tots ells de la unitat de Gestió Econòmica, els quals van ser aprovats el 27 de març del 2012. La implementació d'aquests procediments serà objecte de fiscalització en posteriors informes de la Sindicatura.

Addicionalment, amb l'objectiu de conèixer els procediments i les investigacions en curs, i per complir la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya, la Sindicatura ha circularitzat

l'OAC i la Fiscalia Provincial de Barcelona (vegeu l'apartat 1.1.2). També ha demanat informació a GISA, que la va actualitzar el febrer del 2015.

De les respostes a la circularització rebudes es destaca que el procediment penal derivat de les diligències prèvies 1587/2011, que se seguia en el Jutjat d'Instrucció núm. 26 de Barcelona, va ser objecte de sentència de conformitat el 8 de gener del 2015. La sentència va esdevenir ferma en el mateix acte donat que totes les parts, inclosa la defensa de l'acusada, van manifestar la seva voluntat de no recórrer.

El 27 d'abril del 2011, GISA va acomiadar l'empleada esmentada per causes disciplinàries: incompliment molt greu i culpable de la bona fe en la relació laboral, amb engany, falsedat documental, premeditació, lucre il·lícit, greu perjudici a l'entitat, amb l'agreujaent d'ús de posició en benefici propi.

La demandada no va presentar recurs contra l'acomiadament, però el 14 de juliol del 2011 va presentar una demanda per reclamació de quantitat (diferències en la liquidació de la quitança) per 3.445 €.

El procediment judicial es va tramitar amb el número d'interlocutòria 563/2011 en el Jutjat social número 6 de Barcelona. El 26 de març del 2013 es va dictar sentència, que condemnava Infraestructures.cat al pagament de la quantitat reclamada. El pagament es va fer efectiu el maig d'aquell mateix any.

A continuació es presenten el Balanç de situació, el Compte de pèrdues i guanys, l'Estat de canvis en el patrimoni net i l'Estat de fluxos d'efectiu que GISA ha presentat en els comptes anuals de l'exercici 2010.

2.1.1.2. *Balanç de situació*

En aquest apartat es presenta el Balanç de situació corresponent al 31 de desembre del 2010 i del 2009.

Quadre 3. Balanç al tancament dels exercicis 2009 i 2010 – Actiu

ACTIU	2010	2009	Variació (%)
ACTIU NO CORRENT	229.927.236	260.551.239	(11,8)
Immobilitzat intangible	258.389	819.241	(68,5)
Aplicacions informàtiques	258.389	819.241	(68,5)
Immobilitzat material	26.589.853	24.946.796	6,6
Terrenys i construccions	15.397.279	15.548.157	(1,0)
Instal·lacions tècniques i altre immobilitzat material	11.192.574	9.398.639	19,1
Immobilitzat en curs i acomptes	-	-	-
Inversions en empreses del grup i associades a llarg termini	203.027.476	234.733.930	(13,5)
Instruments de patrimoni	110.405.924	110.405.924	0,0
Altres actius financers	92.621.552	124.328.006	(25,5)
Inversions financeres a llarg termini	51.518	51.272	0,5
Altres actius financers	51.518	51.272	0,5
ACTIU CORRENT	226.225.571	281.267.271	(19,6)
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	223.119.864	278.122.926	(19,8)
Clients per vendes i prestacions de serveis	71.016.963	87.571.782	(18,9)
Deutors diversos	151.703.276	188.582.224	(19,6)
Personal	425	2.428	(82,5)
Actius per impost corrent	125.398	7.467	*
Altres crèdits amb les administracions públiques	273.802	1.959.025	(86,0)
Inversions financeres a curt termini	189.144	-	-
Crèdits a tercers	189.144	-	-
Periodificacions a curt termini	2.851.557	159.044	*
Efectiu i altres actius líquids equivalents	65.006	2.985.301	(97,8)
Tresoreria	54.088	28.928	87,0
Altres actius líquids equivalents	10.918	2.956.373	(99,6)
TOTAL ACTIU	456.152.807	541.818.510	(15,8)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

* Percentatges superiors a 999,9%, en valor absolut.

Quadre 4. Balanç al tancament dels exercicis 2009 i 2010 – Patrimoni net i passiu

PATRIMONI NET I PASSIU	2010	2009	Variació (%)
PATRIMONI NET	120.701.610	120.491.918	0,2
FONS PROPIS	120.624.498	120.491.918	0,1
Capital	116.425.480	116.425.480	0,0
Capital escripturat	116.425.480	116.425.480	0,0
Reserves	6.783.415	6.808.486	(0,4)
Legal i estatutàries	1.385.324	1.323.999	4,6
Altres reserves	5.398.091	5.484.487	(1,6)
Resultats d'exercicis anteriors	(2.803.373)	(3.355.301)	(16,4)
Resultats negatius d'exercicis anteriors	(2.803.373)	(3.355.301)	(16,4)
Resultat de l'exercici	218.976	613.253	(64,3)
SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	77.112	-	-
PASSIU NO CORRENT	136.667.883	184.563.194	(26,0)
Deutes a llarg termini	136.634.835	184.563.194	(26,0)
Altres passius financers	136.634.835	184.563.194	(26,0)
Passius per impost diferit	33.048	-	-
PASSIU CORRENT	198.783.314	236.763.398	(16,0)
Provisions a curt termini	197.997	-	-
Deutes a curt termini	64.182.041	110.372.982	(41,8)
Altres passius financers	64.182.041	110.372.982	(41,8)
Creditors comercials i altres comptes a pagar	134.403.276	124.877.554	7,6
Proveïdors	126.884.769	117.117.208	8,3
Creditors diversos	6.569.147	6.707.062	(2,1)
Personal (remuneracions pendents de pagament)	12.227	13.039	(6,2)
Altres deutes amb les administracions públiques	937.133	1.040.245	(9,9)
Periodificacions a curt termini	-	1.512.862	(100,0)
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	456.152.807	541.818.510	(15,8)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

De l'actiu del Balanç corresponent al 31 de desembre del 2010 destaca l'import de Deutors comercials i altres comptes a cobrar que recull el saldo de clients relatiu a la facturació efectuada als diferents contractistes en concepte de retribució per treballs facultatius de coordinació de seguretat i salut, replanteig, direcció, inspecció, liquidació i supervisió de control de qualitat en l'execució de les obres, de 71,02 M€. També recull els deutors diversos, que corresponen, principalment, al saldo deutor amb la Generalitat de Catalunya per la construcció d'obres, 115,48 M€. Aquest epígraf presenta una disminució del 19,8% respecte al saldo a 31 de desembre del 2009, a causa del descens de l'activitat de GISA.

El saldo d'Instruments de patrimoni d'empreses del grup i associades a llarg termini, correspon a la participació de GISA en el capital de Tabasa, Infraestructures i Serveis de Mobilitat, SA per 69,12 M€, un 19,7% del seu capital, i en el capital de Túnel del Cadí, SAC per 41,29 M€, que representa una participació del 39,1%. Els altres actius financers són els relatius a l'import pendent de pagament de Tabasa pels contractes formalitzats per GISA per a la construcció i conservació de l'Eix Vic-Olot (C-37). El 31 de desembre del 2010 el deute de Tabasa ascendia a 124,33 M€, dels quals 89,80 M€ eren a llarg termini.

En els epígrafs Deutes a llarg termini i a curt termini s'hi registra, entre altres, l'import de les certificacions finançades pels constructors d'obres, d'acord amb les condicions particulars que estableixen els contractes de crèdit formalitzats amb ells, els quals consideren la possibilitat de cedir o endossar aquestes quantitats a entitats financeres. El 31 de desembre del 2010 l'import d'aquest deute era de 136,59 M€ a llarg termini i de 64,12 M€ a curt termini. Els tipus d'interès sobre el qual es calculen els interessos meritats per aquests crèdits eren de l'euríbor més un diferencial. La seva liquidació coincideix amb el trimestre natural.

2.1.1.3. *Compte de pèrdues i guanys*

En aquest apartat es presenta el Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2010 i també el corresponent a l'exercici 2009 als efectes comparatius.

Quadre 5. Compte de pèrdues i guanys corresponent als exercicis 2009 i 2010

Concepte	2010	2009	Variació (%)
OPERACIONS CONTINUADES			
Import net de la xifra de negociis	141.557.230	161.563.848	(12,4)
Prestació de serveis	141.557.230	161.563.848	(12,4)
Aprovisionaments	(107.489.444)	(124.455.573)	(13,6)
Treballs realitzats per altres empreses	(107.489.444)	(124.455.573)	(13,6)
Altres ingressos d'explotació	849.075	840.663	1,0
Ingressos accessoris i altres ingressos de gestió corrent	840.173	838.412	0,2
Subvencions d'explotació incorporades al resultat de l'exercici	8.902	2.251	295,5
Despeses de personal	(16.424.603)	(16.332.622)	0,6
Sous i salaris i assimilats	(13.277.637)	(13.392.743)	(0,9)
Càrregues socials	(3.146.966)	(2.939.879)	7,0
Altres despeses d'explotació	(16.016.226)	(19.037.092)	(15,9)
Serveis exteriors	(16.060.402)	(18.300.819)	(12,2)
Tributs	(75.004)	(82.060)	(8,6)
Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions comercials	119.180	(654.213)	(118,2)
Amortització de l'immobilitzat	(1.778.488)	(1.550.546)	14,7
Imputació de subvencions d'immobilitzat financer i altres	12.240	-	-
Deteriorament i resultat per vendes de l'immobilitzat	(1.495)	321.174	(100,5)
Deteriorament i pèrdues	-	869.342	(100,0)
Resultats per alienació i altres	(1.495)	(548.168)	(99,7)
Altres resultats d'explotació	(544.725)	28.441	*
RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	163.564	1.378.293	(88,1)
Ingressos financers	55.412	31.813	74,2
De valors negociables i altres instruments financers	55.412	31.813	74,2
Despeses financeres	-	(536.050)	(100,0)
Per deutes amb tercers	-	(536.050)	(100,0)
RESULTAT FINANCER	55.412	(504.237)	(111,0)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	218.976	874.056	(74,9)
Impost sobre beneficis	-	(260.803)	(100,0)
RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTIN.	218.976	613.253	(64,3)
OPERACIONS INTERROMPUDES	-	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	218.976	613.253	(64,3)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals.

* Percentatge superior a 999,9%, en valor absolut.

Les principals magnituds del Compte de pèrdues i guanys de GISA es concentren en Import net de la xifra de negocis i en Despesa per aprovisionaments, d'on resulta el marge d'exploació. L'epígraf Import net de la xifra de negocis inclou els imports facturats als contractistes adjudicatari de les obres ja comentats en el Balanç, 141,56 M€, mentre que Despesa per aprovisionaments, 107,49 M€, respon als serveis que GISA subcontracta a tercers, bàsicament pels treballs de direcció d'obra, d'assistència tècnica, de geotècnica, de control de qualitat i de projectes. L'evolució d'ambdós epígrafs posa de manifest, també, la disminució de l'activitat.

Així mateix, s'ha registrat una pèrdua extraordinària de 0,52 M€ dins l'epígraf Altres resultats d'exploació, a causa dels fets descrits en l'apartat 2.1.1.1.

La base imposable de l'impost sobre societats va ser nul·la per la compensació de bases imposables negatives d'exercicis anteriors.

2.1.1.4. *Estat de canvis en el patrimoni net*

En aquest apartat es mostra l'Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici 2009 i del 2010 presentats per GISA.

Quadre 6. Estat d'ingressos i despeses reconeguts. Exercicis 2009 i 2010

Concepte	Exercici 2010	Exercici 2009	Variació (%)
Resultat del Compte de pèrdues i guanys	218.976	613.253	(64,3)
Total ingressos i despeses imputats directament en el patrimoni net	85.680	-	-
Subvencions, donacions i llegats rebuts	122.400	-	-
Efecte impositiu	(36.720)	-	-
Total transferències al compte de pèrdues i guanys	(8.568)	-	-
Subvencions, donacions i llegats rebuts	(12.240)	-	-
Efecte impositiu	3.672	-	-
Total ingressos i despeses reconeguts	296.088	613.253	(51,7)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

Quadre 7. Estat total de canvis en el patrimoni net. Exercicis 2009 i 2010

Concepte	Capital escripturat	Reserves	Resultats d'exercicis anterior	Resultat de l'exercici	Subvencions, donacions i llegats rebuts	Total
Saldo, final de l'any 2008	107.785.985	6.626.192	(4.995.956)	1.822.949	-	111.239.170
Ajustos per canvis de criteri i errors	-	-	-	-	-	-
Saldo ajustat, inici de l'any 2009	107.785.985	6.626.192	(4.995.956)	1.822.949	-	111.239.170
Total ingressos i despeses reconegudes	-	-	-	613.253	-	613.253
Ampliacions de capital	8.639.495	-	-	-	-	8.639.495
Aplicació del resultat de l'exercici 2008	-	182.294	1.640.655	(1.822.949)	-	-
Saldo, final de l'any 2009	116.425.480	6.808.486	(3.355.301)	613.253	-	120.491.918
Total ingressos i despeses reconegudes	-	-	-	218.976	77.112	296.088
Altres variacions de patrimoni net	-	(86.396)	-	-	-	(86.396)
Aplicació del resultat de l'exercici 2009	-	61.325	551.928	(613.253)	-	-
Saldo, final de l'exercici 2010	116.425.480	6.783.415	(2.803.373)	218.976	77.112	120.701.610

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

Durant l'exercici 2010 les variacions en el patrimoni net de GISA van ser la disminució de les reserves per 86.396 €, que corresponen a la liquidació de l'Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats de l'ampliació de capital de l'exercici anterior; la distribució de resultats de l'exercici 2009, de 0,61 M€; i la imputació a patrimoni de l'efecte net d'una subvenció rebuda de l'Institut Català d'Energia, per la realització d'inversions associades a l'estalvi energètic del seu edifici, per 77.112 €.

2.1.1.5. Estat de fluxos d'efectiu

En aquest apartat es detalla l'Estat de fluxos d'efectiu dels exercicis 2009 i 2010 presentat per GISA.

Quadre 8. Estat de fluxos d'efectiu. Exercicis 2009 i 2010

Concepte	Exercici 2010	Exercici 2009	Variació (%)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ			
Resultat de l'exercici	218.976	613.253	(64,3)
Ajustaments al resultat	1.710.836	1.740.573	(1,7)
Amortització de l'immobilitzat	1.778.488	1.550.546	14,7
Correccions valoratives per deteriorament	-	(869.342)	(100,0)
Imputació de subvencions	(12.240)	-	-
Resultats per baixes i alienacions d'immobilitzat	-	555.132	(100,0)
Ingressos financers	(55.412)	(31.813)	74,2
Despeses financeres	-	536.050	(100,0)
Canvis en el capital corrent	91.747.465	(253.055.327)	(136,3)
Deutors i altres comptes a cobrar	86.709.516	(122.573.348)	(170,7)
Altres actius corrents	(2.881.657)	(92.057)	*
Creditors i altres comptes a pagar	9.525.722	(102.057.761)	(109,3)
Altres passius corrents	(1.606.116)	(28.332.161)	(94,3)
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	55.412	(504.237)	(111,0)
Pagament d'interessos	-	(536.050)	(100,0)
Cobrament d'interessos	55.412	31.813	74,2
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	93.732.689	(251.205.738)	(137,3)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ			
Pagament per inversions	(2.861.658)	(9.228.412)	(69,0)
Immobilitzat intangible	(1.292)	(180.665)	(99,3)
Immobilitzat material	(2.859.401)	(9.047.747)	(68,4)
Altres actius financers	(965)	-	-
Cobraments per desinversions	719	144.454	(99,5)
Altres actius financers	719	144.454	(99,5)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	(2.860.939)	(9.083.958)	(68,5)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT			
Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni	36.004	8.639.495	(99,6)
Emissió d'instruments de patrimoni	-	8.639.495	(100,0)
Adquisició d'instruments de patrimoni	(86.396)	-	-
Subvencions, donacions i llegats rebuts	122.400	-	-
Cobraments i pagaments per instruments de passius financers	(93.828.049)	252.568.608	(137,1)
Emissió	37.025.186	252.568.608	(85,3)
Altres deutes	37.025.186	252.568.608	(85,3)
Devolució i amortització	(130.853.235)	-	-
Altres deutes	(130.853.235)	-	-
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	(93.792.045)	261.208.103	(135,9)
EFFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	-	-	-
AUGMENT NET DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS	(2.920.295)	918.407	(418,0)
Efectiu o equivalents a l'inici de l'exercici	2.985.301	2.066.894	44,4
Efectiu o equivalents al final de l'exercici	65.006	2.985.301	(97,8)

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de GISA.

* Percentatges superiors a 999,9%, en valor absolut.

Durant l'exercici 2010 l'efectiu de GISA va disminuir en 2,92 M€ perquè els fluxos obtinguts en les activitats d'explotació de la societat van ser insuficients per compensar l'evolució dels fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió i de finançament. En l'exercici 2009 la composició dels fluxos va ser força diferent, atès que mitjançant l'endeutament es va ingressar un total de 261,21 M€ per poder fer front als pagaments derivats tant de les activitats d'explotació com de les activitats d'inversió.

En l'exercici 2010 l'import més elevat correspon als fluxos d'efectiu obtinguts de les activitats de finançament durant aquell exercici, determinats per l'amortització d'endeutament per 130,85 M€, que ha superat amb escreix l'endeutament formalitzat durant l'exercici per 37,03 M€.

2.1.2. Resultat de la fiscalització economicofinancera

De la fiscalització economicofinancera cal destacar els aspectes que es detallen en els apartats següents.

2.1.2.1. Deutors per obres en curs

El saldo de Deutors diversos del Balanç, de 151,70 M€, conté el saldo dels deutors per construcció d'obres per un import de 115,48 M€.

Aquest saldo de deutors per construcció d'obres comprèn el cost dels projectes i de les obres en curs i/o acabades realitzades per compte de la Generalitat de Catalunya, que ha de ser satisfet per la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el Pla economicofinancer.

La Memòria informa que, a més a més, existeixen obres en curs el pagament de les quals, segons estableixen els contractes de construcció, s'ha de dur a terme quan s'hagin recepcionat. L'adjudicatari fa una certificació al final de l'obra en comptes de fer certificacions parcials i mensuals al llarg de la seva execució. Mensualment l'empresa contractista fa les anomenades relacions valorades de l'obra executada, que és el document de control de l'execució de l'obra i que serveix a GISA per facturar a l'empresa adjudicatària en concepte de direcció d'obra. Aquestes relacions valorades inclouen els costos de l'obra a una data i la despesa financera associada. Les condicions contractuals que regulen la liquidació i pagament estableixen que, en cas de resolució del contracte per part de GISA o per part del contractista, es faria una liquidació sumària de les obres realitzades i el treball realitzat pendent de certificar que es considerés aprofitable seria satisfet al contractista.

La societat només reconeix dins l'epígraf Deutors per construcció d'obres el cost de redacció del projecte i, quan l'obra és recepcionada, se'n comptabilitza el cost d'execució i, paral·lelament, el deute amb els contractistes.

El 31 de desembre del 2010, i d'acord amb la informació facilitada per GISA, l'import de les relacions valorades d'obres en curs no certificades va ser de 749,50 M€, segons el detall següent:

Quadre 9. Relacions valorades pendents d'activar

Clau de l'obra	Data de recepció	Situació el 31.12.2010	Import valorat pendent d'activar el 31.12.2010
AB-01055-M2	31.01.2013	En execució	13.301.926
AE-04108-M1	30.11.2011	En execució	23.499.228
AG-02065-A1-M2	31.05.2012	En execució	76.049.474
AT-00164-M1		En execució	7.648.574
DG-04143-M2	31.05.2012	En execució	77.183.855
MB-03141.1	28.03.2013	En execució	31.663.584
NB-02104.1-R1-M1	31.05.2012	En execució	35.596.378
NB-03114.1-A1-M1		En execució	10.435.628
NL-04151.1-M1	31.01.2013	En execució	13.294.290
TF-02676.2-M3		En execució	49.818.152
TF-03474.1R-M5		En execució	201.098.511
TF-03474.3A		Contractada	-
TF-03474.3B		En execució	5.405.461
TM-01520I	31.05.2012	En execució	23.221.707
TM-02405	31.05.2012	En execució	38.232.132
TM-04335-M3	31.01.2013	En execució	26.816.086
TM-04341.R-M3	28.02.2013	En execució	7.650.901
TM-99456.9	31.05.2012	En execució	19.579.554
TM-99500.10	28.02.2011	En execució	20.344.220
TM-99500.9-M1	31.05.2012	En execució	68.659.124
VL-02137.1-M0		Contractada	-
Total			749.498.785

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La Sindicatura considera que, ateses les condicions contractuals que regulen la liquidació i el pagament en cas que es resolgui el contracte i que estableixen la transferència del risc a GISA des de l'inici, els comptes anuals han de recollir l'import de les obres en curs, d'acord amb el principi de meritació i la norma de valoració novena del Pla general de comptabilitat (PGC). Aquest import ha d'incrementar el saldo de Deutors diversos de l'actiu del Balanç de situació i, paral·lelament, el saldo de Proveïdors del passiu del Balanç. GISA ha informat que en l'exercici 2011 es van comptabilitzar les relacions valorades de les obres acabades, i que en l'exercici 2012 es van comptabilitzar totes les relacions valorades.

2.1.2.2. *Despeses per refacturació de costos d'Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT)*

GISA actua en condició de mandatari d'IFERCAT per a l'adjudicació de les obres dels trams de la línia 9 del metro de Barcelona que li han estat encomanats. També presta els serveis tècnics i les actuacions complementàries que li són pròpies, d'acord amb el conveni signat entre ambdues entitats el 29 de desembre del 2004 i modificat el 24 de desembre del 2009.

GISA computa com a ingrés propi, i factura al contractista adjudicatari, un percentatge del 6,0% o del 3,0% de l'import corresponent a l'obra realment executada més la revisió de preus, en funció que es tracti de contractes d'execució d'obres o de concessió d'obra pública.

Contra aquests ingressos, GISA aplica el total dels corresponents costos de funcionament, incloent-hi tots els necessaris per portar a bon terme la gestió de l'encàrrec.

Per la seva banda, IFERCAT es fa càrrec del pagament directe de les obres de construcció de la línia 9.

En conseqüència, per restablir de forma adequada l'equilibri econòmic entre ambdues entitats, la clàusula vuitena del conveni signat entre elles preveu que GISA compensarà amb caràcter anual IFERCAT amb una quantia equivalent als costos directament associats a les activitats d'IFERCAT relacionades amb el projecte de la línia 9.

Els imports facturats estan suportats per un informe en el qual una consultora externa defineix la metodologia del càlcul de la compensació de costos entre IFERCAT i GISA, detalla les despeses base del càlcul i els percentatges a aplicar, sosté el caràcter de mercat de la valoració efectuada i conclou que aquesta compensació s'ha de donar mentre no s'iniciï l'explotació de la línia 9 del metro de Barcelona. Per a l'any 2010 aquests costos han estat quantificats en 2,05 M€.

Atès que el tram IV de la línia 9 del metro ja s'ha posat en funcionament durant el període 2009-2010, la Sindicatura considera que per a l'exercici 2010 IFERCAT ho hauria d'haver tingut en compte a l'hora de refacturar a GISA els costos de la línia 9, tal com ja es va observar en l'informe 6/2013, Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT) exercicis 2009 i 2010.

2.1.2.3. *Ajustament per a la correlació entre ingressos i despeses*

El marge d'explotació de GISA el conformen les despeses suportades pels treballs facultatius de direcció i inspecció d'obres, assistència tècnica, vigilància, etc., contractats a tercers (aprovisionaments) i els ingressos repercutits per la facturació als contractistes adjudicataris de les obres dels treballs esmentats i serveis (import net de la xifra de ne-

gocis). Aquest marge d'explotació és diferent per a les tres grans tipologies d'obra que gestiona GISA: obres del Pla economicofinancer, obres de la línia 9 i concessions.

D'acord amb el principi de prudència valorativa, i donada la dificultat d'establir una relació entre el grau d'avançament d'una obra i l'evolució dels ingressos i les despeses, GISA reconeix els ingressos de forma lineal durant el període estimat de construcció (llevat de les obres de la línia 9 perquè l'ingrés es reconeix de forma proporcional al grau d'avançament de l'obra), mentre que les despeses es reconeixen en el moment en què es produeixen.

Per a una correcta correlació dels ingressos i de les despeses comptabilitzades, al tancament de cada exercici GISA fa el corresponent ajustament: recalcula l'import d'ingressos que respecte de les despeses reals permetria assolir el percentatge de marge previst i la diferència entre aquest import d'ingressos i els ingressos reals és la que s'ajusta. En el cas que el marge comptable hagi estat inferior al previst en el contracte, tal com ha succeït en l'exercici 2010, s'ha d'ajustar la diferència com a ingrés anticipat en les periodificacions d'actiu. Aquesta periodificació ha estat de 2,68 M€ en l'exercici 2010.

La Sindicatura fa l'observació que per obtenir-lo, GISA calcula els imports globals de les obres sense distingir les tres tipologies d'obra, tot i que disposa d'aquesta informació diferenciada. GISA comptabilitza l'ajust per 2,68 M€, per la diferència entre els imports totals dels ingressos ajustats i dels ingressos comptabilitzats, segons el resum d'ingressos i despeses totals i segons el marge d'explotació global.

Tal com ja es va expressar en informes anteriors, l'ajust total s'hauria d'obtenir de la suma dels tres ajustos resultants de cada una de les tipologies d'obra, i d'acord amb cada un dels marges d'explotació, per donar més qualitat al càlcul de l'ajustament, perquè incorporaria més adequadament el pes específic que cadascuna de les tres tipologies representa sobre el global de les obres.

D'aquesta manera l'ajust resultant seria una periodificació de passiu per un import d'1,02 M€, amb una diferència respecte a la periodificació d'actiu comptabilitzada per GISA de 3,70 M€.

Així mateix, la Sindicatura recomana millorar el sistema informàtic per disposar de la informació del marge real per obra extreta de forma directa de la mateixa comptabilitat.

2.1.2.4. *Factures pels serveis d'auditoria pendents de pagament*

GISA té comptabilitzades despeses pels serveis d'auditoria des de l'any 2005 com a pendents de pagament. El motiu és que les factures s'emeten a nom del Departament d'Economia i Coneixement, que és qui es fa càrrec del pagament. Atès que no es regularitza aquest pagament entre el Departament i GISA, en el passiu del Balanç de situació

corresponent al 31 de desembre del 2010 hi ha un deute acumulat per aquest concepte de 0,24 M€. Caldria que GISA impulsés la regularització d'aquest passiu.

2.1.2.5. *Despeses de personal*

En l'exercici 2010 GISA va aplicar un increment de l'1,5% a les retribucions del personal, exclòs el personal d'alta direcció o assimilat, en aplicació del Conveni col·lectiu de treball de la construcció i obres públiques de la província de Barcelona per als exercicis 2007-2011 i de l'acord de revisió salarial per a l'any 2010 signat el 29 de juliol del mateix any. Aquest increment es va aprovar d'acord amb l'excepció prevista en l'article 22.2 de la Llei 25/2009, del 23 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010, que era d'aplicació a la societat.

L'article 26.3 d'aquesta llei estableix que per determinar o modificar les condicions retributives del personal laboral cal l'informe favorable conjunt dels departaments competents en matèria de funció pública i d'economia i finances. També especifica que es considera determinació o modificació de les condicions retributives la signatura de convenis col·lectius i les revisions, adhesions o extensions d'aquests convenis. GISA va sol·licitar l'emissió d'aquest informe a la Direcció General de Pressupostos, que no el va considerar necessari i va al·legar que l'aplicació d'un conveni vigent no era modificació de les condicions retributives.

Per altra banda, durant el segon semestre de l'exercici 2010 vint-i-nou treballadors de GISA van presentar una demanda davant el Jutjat social núm. 10 de Barcelona per la reducció en els seus salaris en aplicació del Reial decret 3/2010, del 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic, raó per la qual, el 31 de desembre del 2010, GISA va comptabilitzar una provisió de 0,20 M€. El judici es va celebrar el 2 de març del 2011 i es va dictar sentència favorable als interessos dels treballadors. GISA va recórrer contra la sentència en suplicació. El 20 de desembre del 2012 el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va dictar la sentència en què estimava el recurs de l'empresa i revocava la sentència dictada pel Jutjat núm. 10 de Barcelona. El procediment es va arxivar definitivament el 12 de març del 2013.

2.1.2.6. *Emissió d'autofactura*

GISA realitza l'autorepercussió de l'IVA pels serveis que rep d'empreses no residents. Per l'any 2010 la quantitat declarada va ser de 90.600 €, corresponent a una base imposable de 0,52 M€.

En compliment del Reial decret 1496/2003, del 28 de novembre, d'aprovació del reglament pel qual es regulen les obligacions de facturació, i de modificació del reglament de l'IVA, per a la deducció de l'IVA suportat derivat d'aquestes operacions era necessari que GISA emetés l'autofactura.

2.2. LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

A continuació es detalla la liquidació pressupostària de l'exercici 2010 presentada per GISA.

Quadre 10. Liquidació del pressupost de l'exercici 2010

Capítol d'ingressos	Pressupost aprovat (A)	Drets liquidats (B)	Desviació (C=B-A)	Percentatge de desviació (D=C/A)	Variació drets liquidats 2009-2010
3. Taxes i altres ingressos	162.897.927	142.404.811	(20.493.116)	(12,6)	(19.999.700)
5. Ingressos patrimonials	-	55.412	55.412	-	23.599
6. Alienació d'inversions reals	893.773.521	870.643.038	(23.130.483)	(2,6)	10.992.391
8. Variació d'actius financers	-	-	-	-	(8.639.495)
9. Variació de passius financers	-	-	-	-	(195.790.809)
Total estat d'ingressos	1.056.671.448	1.013.103.261	(43.568.187)	(4,1)	(213.414.014)

Capítol de despeses	Pressupost aprovat (E)	Obligacions reconegudes (F)	Desviació (G=F-E)	Percentatge de desviació (H=G/E)	Variació oblig. reconegudes 2009-2010
1. Remuneracions de personal	16.709.911	15.988.910	(721.001)	(4,3)	(23.046)
2. Despeses de béns corrents i serveis	142.840.697	124.059.241	(18.781.456)	(13,1)	(19.359.378)
3. Despeses financeres	4.027.499	3.748.101	(279.398)	(6,9)	1.099.228
6. Inversions reals	845.535.600	814.698.162	(30.837.438)	(3,6)	(241.100.116)
9. Variació de passius financers	47.557.741	54.608.847	7.051.106	14,8	45.969.298
Total estat de despeses	1.056.671.448	1.013.103.261	(43.568.187)	(4,1)	(213.414.014)

Imports en euros.

Font: Liquidació pressupostària de l'exercici 2010.

L'import total del pressupost inicial que consta en la Liquidació del pressupost es correspon amb el que va ser aprovat mitjançant la Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2010. No s'observa cap diferència per conceptes pressupostaris.

El pressupost liquidat presenta una desviació negativa en relació amb el pressupost aprovat, de 43,57 M€, resultat del descens d'activitat respecte a les previsions inicials per a l'any 2010, ja comentat en l'anàlisi de variació dels comptes de Balanç i de pèrdues i guanys.

Les desviacions se centren en els capítols 3 i 6 del pressupost d'ingressos, que recullen les liquidacions per prestació de serveis i les aportacions per actuacions rebudes de la Generalitat. En els capítols de despesa destaca la disminució del capítol 2, corresponent a les despeses per a la prestació de serveis amb mitjans aliens, i la disminució del capítol 6, corresponent a les inversions en actuacions per compte de la Generalitat.

Respecte al pressupost liquidat l'exercici 2009 s'observen les diferències següents:

- La disminució de l'activitat és la causa de les variacions en negatiu del capítol 3 d'ingressos, que ha disminuït en global en 20,00 M€, i dels capítols 2 i 6 de despeses, que han disminuït en 260,46 M€.

- La variació en negatiu dels ingressos del capítol 8 s'explica perquè el 2009 GISA va rebre una aportació de capital de la Generalitat de 8,64 M€.
- El capítol 9 d'ingressos i de despeses recull el moviment en el deute contret amb els adjudicataris mitjançant contractes de crèdit per finançar les certificacions d'obres vençudes. Respecte a l'exercici 2009 s'observa la minoració en 195,79 M€ dels ingressos i l'augment de les despeses en 45,97 M€, que s'explica per l'augment de l'amortització durant l'exercici 2010.

S'ha efectuat la conciliació dels drets liquidats i de les obligacions reconegudes amb els ingressos i despeses que consten registrats en el Compte de pèrdues i guanys, i amb les variacions dels saldos de Balanç.

En aquesta conciliació s'observa que el capítol 9 de despeses, Variació de passius financers, de 54,61 M€ recull, en negatiu, el saldo net de la disminució de l'endeutament de 91,89 M€, i, en positiu, 37,28 M€ en concepte d'altres variacions de passius financers, que correspon a les variacions d'actius i passius del Balanç. En relació amb el contingut d'aquest epígraf es fan dues observacions:

- Respecte al fet que es reculli el saldo net de la variació de l'endeutament de 91,89 M€, la Sindicatura considera que, d'acord amb les normes d'elaboració pressupostària, calia registrar el major endeutament contret en el capítol 9 d'ingressos per valor de 37,03 M€, i l'amortització de l'exercici, en el capítol 9 de despeses per valor de 128,92 M€. Aquestes operacions s'han de registrar en el subgrup 911 com a endeutament de fora del sector públic.
- Respecte a incloure les variacions d'actius i passius del Balanç per 37,28 M€ per equilibrar la liquidació del pressupost, la Sindicatura considera que no és correcte, segons les normes pressupostàries.

2.3. CONTRACTACIÓ

2.3.1. Normativa aplicable

Durant l'exercici 2010 la contractació de GISA estava subjecta a la Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic (LCSP).

També li és d'aplicació el Reial decret 1098/2001, del 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de contractes de les administracions públiques, parcialment derogat el juny del 2009 pel Reial decret 817/2009, del 8 de maig, pel qual es desenvolupa parcialment la LCSP.

Als efectes de la LCSP, GISA és poder adjudicador no administració pública. D'acord amb aquesta naturalesa, li són d'aplicació els articles 22-92 de la LCSP, que regulen les disposicions generals sobre la contractació del sector públic, i l'article 121 d'aquesta llei que regula l'establiment dels plecs en els contractes subscrits per poders adjudicadors no administració pública.

Així mateix, l'adjudicació de contractes es regeix per les disposicions dels articles 173-175 de la LCSP. D'acord amb aquests articles, l'adjudicació dels contractes subjectes a regulació harmonitzada (contractes SARHA), que són els de valor estimat igual o superior als llindars comunitaris,⁵ es regeixen per les normes establertes en els articles 122-172 referents a l'adjudicació dels contractes de les administracions públiques.

Els contractes no subjectes a regulació harmonitzada (no SARHA) s'han d'adjudicar d'acord amb el que estableix l'article 175. En virtut d'aquest article GISA ha d'elaborar unes instruccions d'aplicació interna que garanteixin que els procediments de contractació compleixin els principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació.

En compliment d'aquest mandat, el Consell d'Administració de GISA en la sessió del 24 d'abril del 2008 va aprovar unes Instruccions internes de contractació (IIC), que van ser publicades en el perfil del contractant de GISA. Aquestes instruccions han estat subjectes a successives modificacions.

2.3.2. Fiscalització de les Instruccions internes de contractació

La Sindicatura de Comptes ha fiscalitzat les Instruccions internes de contractació (IIC) de GISA en la versió vigent durant l'exercici 2010. Del resultat de la revisió es pot concloure que, en termes generals, les IIC garanteixen el compliment dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació. Tot i això, es fan les consideracions sobre certs aspectes que s'expliquen en els apartats següents i que caldria recollir de manera més explícita.

2.3.2.1. Aprovació de les Instruccions internes de contractació i les seves modificacions

A la instrucció I.2 hi consta l'òrgan i la data d'aprovació inicial de les Instruccions. Així mateix, s'hi incorpora un full amb el control de versions on consta cada una de les versions aprovades i una data.

5. Els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat en tots els casos, els contractes d'obra i concessió d'obres d'import estimat igual o superior a 4.845.000 € (IVA exclòs), i la resta de contractes de valor estimat igual o superior a 193.000 € (IVA exclòs).

La Sindicatura recomana que, a més a més, en les instruccions de contractació s'hi faci constar expressament l'òrgan que les ha aprovat i qui ha aprovat cada una de les modificacions, les dates corresponents i la data d'inici de la vigència de cada una de les versions, i també la firma electrònica, per raons de seguretat jurídica i de transparència.

2.3.2.2. *Justificació de necessitats*

Tal com estableixen els articles 1 i 22 de la LCSP, d'obligada aplicació a tot el sector públic, cal determinar amb precisió la naturalesa i extensió de les necessitats que es pretenen cobrir mitjançant el contracte projectat, i també la idoneïtat del seu objecte i el contingut per satisfer-les, i deixar-ne constància en la documentació preparatòria de l'expedient.

La justificació de les necessitats queda suficientment documentada en els contractes adjudicats per GISA en compliment dels encàrrecs dels departaments de la Generalitat, però no en els contractes en què GISA actua per compte propi.

La Sindicatura recomana que en les IIC s'incorpori una referència expressa a l'obligació que en els expedients es justifiquin les necessitats que es volen satisfer amb la contractació dels béns i serveis de caire intern, és a dir, dels relacionats amb el funcionament propi de GISA.

2.3.2.3. *Contingut de l'anunci de licitació*

Les IIC preveuen el contingut de l'anunci de licitació per al procediment obert per una banda, i per als procediments restringit i negociat amb publicitat per una altra, però el contingut requerit de l'anunci en un cas i altre no és el mateix. A més, en el procediment obert no es delimita específicament el contingut, sinó que hi ha aspectes que poden ser inclosos o no en l'anunci, potestativament. Així mateix, les IIC preveuen la publicació dels criteris de valoració a emprar en la licitació, però no la seva ponderació.

La Sindicatura recomana que en les IIC s'especifiqui clarament quin ha de ser el contingut de l'anunci de licitació, i també que s'hi reculli l'obligació d'incloure els criteris de valoració escollits i la seva ponderació o, alternativament, que es faci referència a la clàusula dels plecs on s'especifiquen els criteris i la seva ponderació.

2.3.2.4. *Preponderància dels criteris de valoració avaluable de forma automàtica*

Les especificacions contingudes en les IIC respecte als criteris de valoració són que per a la valoració de les proposicions i la determinació de l'oferta econòmicament més avan-

tatjosa GISA atindrà criteris merament vinculats a l'objecte del contracte i n'enumera uns quants, seguint la redacció de l'article 134.1 de la LCSP. Les instruccions també preveuen de forma correcta que aquests criteris, els subcriteris si s'escau, i la seva ponderació, s'han de determinar en els plecs de bases o en les condicions de les licitacions.

Tot i això, per garantir la correcta aplicació dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació a l'hora de valorar l'oferta econòmicament més avantatjosa, es recomana que s'incorpori a les IIC una referència expressa a la prioritat que cal donar, sempre que sigui possible, als criteris que puguin valorar-se mitjançant xifres o percentatges objectius a través de l'aplicació de fórmules establertes en els plecs, i també que l'avaluació d'aquests criteris es faci després d'avaluar els criteris que puguin valorar-se amb un judici de valor, i que se'n deixi constància documental en l'expedient.⁶

2.3.2.5. *Manteniment de la negociació com a element essencial*

Les IIC preveuen per al procediment negociat que la Mesa de Contractació o la unitat tècnica responsable poden iniciar, quan considerin que no disposen de suficients elements de judici, una fase de negociacions amb les empreses convidades.

La regulació comunitària defineix el procediment negociat com aquell en el qual els poders adjudicadors fan consultes amb els operadors elegits i negocien les condicions del contracte amb un d'ells o amb diversos, fixant, per tant, la negociació com a element essencial i obligatori.

La Sindicatura recomana que en les IIC es mantingui la negociació com a element essencial en les adjudicacions per procediment negociat i no preveure-la com a potestativa.

2.3.2.6. *Publicitat de l'adjudicació*

Les IIC de GISA preveuen la publicitat en el perfil del contractant de l'adjudicació dels contractes que han seguit un procediment obert o restringit.

La Sindicatura recomana que en les IIC s'estableixi també el termini per a la publicitat de l'adjudicació de contractes que han seguit un procediment obert o restringit, i que s'hi prevegi la publicació en el perfil del contractant en els mateixos termes que per a les adjudicacions per procediment negociat.

6. Text modificat com a conseqüència de les al·legacions presentades.

2.3.2.7. Formalització dels contractes

L'article 27.1 de la LCSP (en la redacció donada per la Llei 34/2010, aplicable als contractes iniciats a partir del 9 de setembre del 2010) estableix que els contractes es perfan amb la seva formalització.

Les IIC eximeixen d'aquesta formalització els contractes de serveis i subministraments adjudicats mitjançant procediment negociat, d'un màxim de 60.000 € (IVA exclòs).

La Sindicatura recomana que en les IIC es prevegi la formalització dels contractes, independentment del procediment emprat per a la seva adjudicació i del seu valor estimat, amb l'excepció dels contractes menors.

2.3.2.8. Publicitat de la formalització dels contractes

L'article 138.1 de la LCSP (en la redacció donada per la Llei 34/2010, aplicable als contractes iniciats a partir del 9 de setembre del 2010) incorpora l'obligació de publicar la formalització dels contractes no menors en el perfil del contractant de l'organ de contractació i que s'indiquin, com a mínim, les mateixes dades mencionades en l'anunci d'adjudicació.

La Sindicatura recomana que en les IIC es prevegi la publicitat de la formalització dels contractes no menors.

2.3.2.9. Tramesa al Registre públic de contractes

L'article 308 de la LCSP regula la tramesa de les dades bàsiques dels contractes adjudicats, i també de les seves modificacions, pròrrogues, variacions de terminis o de preu, el seu import final i l'extinció. Les IIC de GISA preveuen correctament la tramesa al Registre públic de contractes dels contractes adjudicats per procediment obert i per procediment restringit.

La Sindicatura recomana que en les IIC també es prevegi la comunicació dels contractes adjudicats per procediment negociat a aquest registre.

2.3.2.10. Modificació dels contractes

Atès que les IIC de GISA no contenen disposicions específiques en matèria de modificacions contractuals, s'han de prendre com a referència els supòsits i límits de la LCSP

aplicables a les administracions públiques en coherència amb les directives comunitàries i la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (vegeu l'apartat 2.3.5.8).

Malgrat que no s'exigeix de manera obligatòria, per tal de garantir el compliment dels principis de publicitat, concurrència, transparència, igualtat de tracte i no discriminació, la Sindicatura recomana que en les IIC s'incorpori l'obligació que els plecs o la documentació de la licitació detallin de forma clara, precisa i inequívoca el procediment i les condicions en què podrà fer-se ús de les modificacions.

2.3.3. Activitat contractual de GISA

Per a la realització d'aquesta fiscalització s'ha obtingut la base de dades de GISA dels contractes adjudicats durant l'exercici 2010.

A continuació es presenta el resum de la contractació de l'exercici 2010 per procediment d'adjudicació i per tipus de contracte. S'ha distingit entre la contractació que GISA realitza per compte d'altres –per compte de la Generalitat de Catalunya– i la contractació pròpia de GISA. Primer es detalla per import d'adjudicació i després per nombre de contractes.

Quadre 11. Activitat contractual de GISA

Procediment d'adjudicació	Imports d'adjudicació (IVA exclòs) segons tipus de contracte					
	Obres	Col·lab. entre sector públic i sector privat	Serveis	Subministraments	Total	%
<i>Contractació per compte d'altres</i>						
Obert	584.289.020	257.860.014	90.871.464	-	933.020.498	58,5
Restringit	195.188.997	-	-	-	195.188.997	12,3
Negociat sense publicitat	453.611.876	-	10.190.339	-	463.802.215	29,1
Subtotal contractació no menor	1.233.089.893	257.860.014	101.061.803	-	1.592.011.710	99,9
Menor	-	-	2.179.717	-	2.179.717	0,1
Total	1.233.089.893	257.860.014	103.241.520	-	1.594.191.427	100,0
Percentatge	77,3	16,2	6,5	-	100,0	
<i>Contractació per compte propi</i>						
Obert	-	-	6.719.136	-	6.719.136	35,8
Restringit	-	-	-	-	-	-
Negociat sense publicitat	1.909.556	-	1.659.815	139.873	3.709.244	19,7
*	-	-	4.058.494	50.125	4.108.619	21,9
Subtotal contractació no menor	1.909.556	-	12.437.445	189.998	14.536.999	77,4
Menor	63.745	-	3.745.498	441.416	4.250.659	22,6
Total	1.973.301	-	16.182.943	631.414	18.787.658	100,0
Percentatge	10,5	-	86,1	3,4	100,0	
Total GISA	1.235.063.194	257.860.014	119.424.463	631.414	1.612.979.085	
Percentatge	76,6	16,0	7,4	0,0	100,0	

Procediment d'adjudicació	Nombre de contractes segons tipus					
	Obres	Col·lab. entre sector públic i sector privat	Serveis	Subministraments	Total	%
<i>Contractació per compte d'altres</i>						
Obert	116	2	338	-	456	46,9
Restringit	42	-	-	-	42	4,3
Negociat sense publicitat	39	-	216	-	255	26,3
Subtotal contractació no menor	197	2	554	-	753	77,5
Menor	-	-	219	-	219	22,5
Total	197	2	773	-	972	100,0
Percentatge	20,3	0,2	79,5	-	100,0	
<i>Contractació per compte propi</i>						
Obert	-	-	30	-	30	5,6
Restringit	-	-	-	-	-	-
Negociat sense publicitat	2	-	40	2	44	8,2
*	-	-	19	2	21	3,9
Subtotal contractació no menor	2	-	89	4	95	17,7
Menor	2	-	361	79	442	82,3
Total	4	-	450	83	537	100,0
Percentatge	0,7	-	83,8	15,5	100,0	
Total GISA	201	2	1.223	83	1.509	
Percentatge	13,3	0,1	81,1	5,5	100,0	

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* GISA no ha utilitzat cap procediment de contractació. Vegeu l'apartat 2.3.5. 13.

Tal com s'observa en el quadre anterior, dels 1.509 contractes adjudicats durant l'exercici 2010, 972, amb un import total d'adjudicació de 1.594,19 M€, són encàrrecs de la Generalitat o d'altres ens dependents. La resta corresponen a la contractació per compte propi de GISA necessària per al seu funcionament.

Així mateix, s'observa que el 56,2% dels contractes adjudicats en aquest exercici, 848 contractes, són no menors, amb un import d'adjudicació total de 1.606,55 M€, que representa el 99,6% de l'import total d'adjudicacions.

Els contractes d'obra, 201 contractes, ascendeixen a 1.235,06 M€, que representen el 76,6% de l'import total, mentre que els de serveis, 1.223 contractes, ascendeixen a 119,42 M€, el 7,4% de l'import total d'adjudicació, i els de subministraments són 83 contractes, que ascendeixen a 0,63 M€, inferior a l'1,0% de l'import total adjudicat. Els dos contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat ascendeixen a 257,86 M€, el 16,0% de l'import total adjudicat.

Si s'analitza el procediment d'adjudicació emprat, l'obert s'ha utilitzat en 486 contractes, per 939,74 M€, que representa el 58,3% de l'import total adjudicat. El procediment negociat sense publicitat s'ha utilitzat en 299 contractes, 467,51 M€, el 29,0% de l'import total

d'adjudicació, mentre que el procediment restringit s'ha utilitzat en 42 contractes amb un total de 195,19 M€, el 12% de l'import total adjudicat.

La llista de contractes d'obra modificats signats durant l'exercici 2010 consta de setanta-nou expedients, que representen un total, en valor absolut, de 629,02 M€.

Els contractes que superen els llindars comunitaris, d'acord amb els imports i les descripcions de la base de dades facilitada per GISA, són 163 contractes amb un import d'adjudicació de 1.310,33 M€ (IVA exclòs).

Pel que fa als adjudicataris de la contractació de GISA, en el quadre següent es presenten els licitadors que han obtingut adjudicacions per un import total acumulat superior a 10,00 M€ en els contractes d'obres i superior a 1,50 M€ en els de serveis. No s'han tingut en compte els contractes de col·laboració entre el sector públic i el sector privat ni els contractes de subministraments, que només representen el 5,6% del total de contractes.

Quadre 12. Relació d'adjudicataris per import d'adjudicació

Adjudicatari	Nombre adjudicacions	Import d'adjudicació (IVA exclòs)	%
Obres			
Línia nou Tram dos, SA	1	359.447.924	29,1
UTE Túnel Mandri	1	66.594.827	5,4
COMSA, SA & Dragados, SA & FCC Construcción, SA (UTE)	1	59.077.339	4,8
Copisa Constructora Pirenaica, SA & FCC Construcción, SA & Romero Gamero, SA (UTE)	1	50.460.854	4,1
Copisa Constructora Pirenaica, SA & FCC Construcción, SA & Obrascón Huarte Lain, SA (UTE)	1	47.115.997	3,8
Acsa, Obras e Infr., SA & Áridos Romà, SAU & Benito Arnó e Hijos, SA & M. i J. Grúas, SA & José Antonio Romero Polo, SA & Voltes, SLU (UTE)	1	42.734.613	3,5
UTE Túnel Terrassa	2	36.863.538	3,0
UTE Via línia 9 Aeroport	1	31.723.135	2,6
COMSA, SAU	3	28.688.349	2,3
Abantia Instalaciones, SA & Copisa Constructora Pirenaica, SA (UTE)	1	24.884.292	2,0
Thyssenkrupp Elevadores, SLU	1	24.243.846	2,0
UTE Gorg	4	23.081.920	1,9
Acsa, Obras e Infraestructuras, SA	5	20.683.974	1,7
UTE Raval Mar-Vilaseca	1	20.091.303	1,6
Acciona Infraestructuras, SAU, Corsán-Corviam Construcción, SA y Proinsa Promoción e Ingeniería de Obras, SAU, UTE, Ley 18/1982	2	17.481.528	1,4
FCC Construcción, SA	6	16.400.386	1,3
Vicsan-Torredembarra, SA	6	10.769.477	0,9
CRC Obras y Servicios, SL	3	10.430.711	0,8
Arcadi Pla, SA	4	10.408.559	0,8
Copisa, SA	4	10.351.919	0,8
Altres 100 adjudicatari	152	323.528.703	26,2
Total obres	201	1.235.063.194	100,0

Adjudicatari	Nombre adjudicacions	Import d'adjudicació (IVA exclòs)	%
Serveis			
Auditorías e Ingenierías, SA & Euro Geotécnica, SA & GPO Ingeniería, SA (UTE)	1	9.491.335	7,9
Sener, Ingeniería y Sistemas, SA	12	6.037.220	5,1
Payma Cotas, SAU	31	4.436.708	3,7
RCR, Aranda Pigem Vilalta Arquitectes, SLP & Plasencia Buendia Arraut i Associats, SLP (UTE)	1	4.004.934	3,3
UTE Estacions L-9 Barcelona, GPO Ingeniería, SA, Censa Catalana d'Enginyeria, SA i Payma Cotas	2	3.241.600	2,7
Infraestructures Ferroviàries de Catalunya	1	2.052.520	1,7
UTE FGC Terrassa	1	2.010.156	1,7
Consultor de Ingeniería Civil, SA & Geoplank, SA (UTE)	1	2.004.400	1,7
Enginyeria de Traçats i Estructures, SA	6	1.886.517	1,6
Brullet-Pineda Arquitectes, SLP	1	1.500.342	1,3
Altres 614 adjudicatariis	1.166	82.758.731	69,3
Total serveis	1.223	119.424.463	100,0

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Pel que fa a les obres, s'observa que els 201 contractes s'han distribuït entre 120 adjudicatariis. Els 20 més significatius concentren el 73,8% de l'import total adjudicat, 911,53 M€, i el 24,4% de les adjudicacions, 49 contractes. La meitat de l'import adjudicat es distribueix entre els sis primers adjudicatariis, amb un únic contracte cadascú, dels quals destaca el corresponent a l'obra del tram 2 de la línia 9 del metro de Barcelona que concentra el 29,1% de l'import adjudicat. La distribució dels 152 contractes d'obra restants, que van recaure en 100 adjudicatariis i que representen el 26,2% de l'import adjudicat, va ser en 62 casos en adjudicatariis que ho van ser una sola vegada, en 29 casos en adjudicatariis que ho van ser dues vegades i la resta, 32 casos, i en adjudicatariis que ho van ser tres vegades o més.

En els serveis, els 1.223 contractes s'han distribuït entre 624 adjudicatariis. Els 10 més significatius, dels quals cinc són unions temporals d'empreses, concentren 57 adjudicacions per un import acumulat de 36,67 M€, el 30,7% del total adjudicat. Els 1.166 contractes de serveis restants, que representen el 69,3% de l'import total adjudicat, recauen en 614 adjudicatariis, distribuïts de la manera següent: 404 en adjudicatariis que ho van ser una sola vegada, 29 en adjudicatariis que ho van ser dues vegades, i la resta, en adjudicatariis que ho van ser tres vegades o més.

2.3.3.1. Contractes no formalitzats o resolts i obres no iniciades o aturades

Cal destacar que del total d'adjudicacions del 2010 hi ha expedients dels quals no s'ha arribat a formalitzar el contracte, i també contractes formalitzats que han estat resolts.

També hi ha el cas d'obres que no han estat iniciades o que estan aturades. A continuació s'explica cada un d'aquests casos.

Contractes no formalitzats

Segons la relació facilitada per GISA, els contractes adjudicats el 2010 no formalitzats són 54 expedients, que sumen un total de 412,39 M€ i que representen un 25,6% sobre el total d'adjudicacions de l'any 2010, que va ser de 1.612,98 M€:

Quadre 13. Contractes no formalitzats

Tipus de contracte	Nombre d'expedients	Import d'adjudicació (IVA exclòs)
Col·laboració entre sector públic i sector privat	2	257.860.014
Obres	29	147.621.173
Serveis	23	6.911.801
Total general	54	412.392.988

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

En la mostra fiscalitzada (vegeu l'annex) s'inclouen tres d'aquests expedients: el 16, el 17 i el 26.

Contractes resolts

Dels contractes adjudicats durant l'exercici 2010 se n'han resolt 31, que sumen un total de 24,10 M€ d'import adjudicació, segons la llista facilitada per GISA, i que representen un 1,5% sobre el total d'adjudicacions de l'any 2010. L'import total facturat per aquests contractes va ser d'11,47 M€.

Quadre 14. Contractes resolts

Tipus de contracte i causes de resolució	Nombre d'expedients	Import d'adjudicació (IVA exclòs)	Import facturat (IVA exclòs)	Import de la indemnització
Obres	8	19.559.755	9.719.062	291.620
Imputables al contractista	7	11.930.756	7.423.222	0
Altres causes	1	7.628.999	2.295.840	291.620
Serveis	23	4.544.731	1.746.278	51.365
Imputables al contractista	4	559.609	317.072	0
Altres causes	19	3.985.122	1.429.206	51.365
Total general	31	24.104.486	11.465.340	342.985

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

S'observa que en quasi tots els contractes d'obra les causes de la resolució són imputables al contractista, mentre que en els de serveis en la majoria de casos les causes són per resolució unilateral de GISA per mandat de l'Administració per compte de la qual actua.

En la mostra fiscalitzada (vegeu l'annex) s'inclou l'expedient 21.

Obres no iniciades o aturades

De les obres adjudicades en l'exercici 2010 amb contracte formalitzat, n'hi ha 43 que no han estat iniciades o que s'han aturat, amb un import total de 264,18 M€, que representa el 16,4% sobre el total d'adjudicacions d'aquell exercici.

Quadre 15. Obres no iniciades o aturades

Tipus d'obra	Nombre d'expedients	Import d'adjudicació (IVA exclòs)
Aturada	7	92.355.326
No iniciada	36	171.826.506
Total general	43	264.181.832

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

En la mostra fiscalitzada (vegeu l'annex) s'han revisat quatre d'aquests contractes: els expedients 1, 7 i 10, que són obres aturades, i l'expedient número 2, que és una obra no iniciada.

2.3.4. Mostra fiscalitzada

La mostra fiscalitzada s'ha seleccionat a partir de la llista d'adjudicacions facilitada per GISA que s'ha presentat resumida en l'apartat anterior. S'ha diferenciat entre la contractació per compte d'altres i la contractació per compte propi de GISA. Un cop estratificat l'univers, s'ha seleccionat una mostra d'expedients segons el procediment d'adjudicació i l'import, per complir els requeriments de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya i, també, a criteri de l'auditor. En total han estat seleccionats vuitanta-dos expedients.

A continuació es presenta el resum de la mostra seleccionada amb la distinció entre la contractació per compte d'altres i la contractació per compte propi de GISA, per procediment d'adjudicació i per tipus de contracte.

Quadre 16. Resum de la mostra seleccionada

Concepte	Mostra		Univers		Percentatge de cobertura	
	Nombre de contractes	Import d'adjudicació	Nombre de contractes	Import d'adjudicació	Nombre de contractes	Import d'adjudicació
Client						
Contractació per compte d'altres	45	639.485.294	972	1.594.191.427	4,6	40,1
Contractació per compte propi	37	8.354.842	537	18.787.658	6,9	44,5
Total	82	647.840.136	1.509	1.612.979.085	5,4	40,2
Procediment d'adjudicació						
Obert	25	553.333.937	486	939.739.634	5,1	58,9
Restringit	2	62.568.396	42	195.188.997	4,8	32,1
Negociat sense publicitat	14	26.417.443	299	467.511.459	4,7	5,7
*	8	3.327.810	21	4.108.619	38,1	81,0
Menor	33	2.192.550	661	6.430.376	5,0	34,1
Total	82	647.840.136	1.509	1.612.979.085	5,4	40,2
Tipus de contracte						
Obres	21	369.719.689	201	1.235.063.194	10,4	29,9
Col·lab. sector públic i sector privat	2	257.860.014	2	257.860.014	100,0	100,0
Serveis	58	20.242.434	1223	119.424.463	4,7	16,9
Subministraments	1	17.999	83	631.414	1,2	2,9
Total	82	647.840.136	1.509	1.612.979.085	5,4	40,2

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* GISA no ha utilitzat cap procediment de contractació. Vegeu l'apartat 2.3.5. 13.

També cal afegir quatre expedients de modificació de contractes formalitzats en l'exercici 2010. Un dels expedients s'ha seleccionat per raó del seu import negatiu i els altres tres han estat seleccionats per complir els requeriments de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya, ja que es tracta de modificacions de contractes d'obres de carreteres de la demarcació de Girona. Considerats els imports en valor absolut, els quatre expedients de modificació seleccionats ascendeixen a 202,93 M€, és a dir, el 32,3% del total de modificacions formalitzades en l'exercici 2010.

En els quadres presentats en l'Annex es detallen els vuitanta-dos expedients seleccionats, ordenats per procediment d'adjudicació, per tipus de contracte i, finalment, per import; i es presenten també els quatre expedients de modificació de contractes seleccionats.

2.3.5. Resultat de la revisió dels expedients seleccionats

Els resultats de la fiscalització que es presenten en aquest apartat fan referència als quaranta-nou expedients de contractació no menor, als trenta-tres contractes menors, i també als quatre expedients de contractes d'obra modificats que s'han detallat en l'apartat 2.3.4.

2.3.5.1. Observacions referents als expedients seleccionats en relació amb la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya

Per complir la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya, i amb l'objectiu de conèixer els procediments i les investigacions en curs, la Sindicatura ha circularitzat l'OAC i la Fiscalia Provincial de Barcelona i també ha demanat informació a GISA (vegeu l'apartat 1.1.2). De les respostes rebudes es destaca el següent:

- a) Procediment penal derivat de les diligències prèvies 5251/2010, que se segueix en el Jutjat d'Instrucció núm. 5 de Barcelona. Aquestes diligències prèvies han estat assumides per la Fiscalia especial contra la corrupció. S'investiguen delictes de suborn i alteració en concursos per a la possible adjudicació irregular de l'asfaltat de carreteres a les províncies de Girona i Barcelona. Arran de l'informe emès per l'OAC, el fiscal encarregat del procediment penal ha demanat a la jutgessa que la causa se separi en dues: que a la peça principal es continuï la investigació sobre els possibles pactes col·lusoris d'empreses contractistes a la província de Girona, i que s'obri una peça separada per tal que s'investigui individualment la conducta de suborn comesa per en J.V.H. La jutgessa ha accedit a la petició del fiscal.

Posteriorment, es va obrir una peça separada, que també se segueix en el Jutjat d'Instrucció núm. 5 de Barcelona.

El febrer del 2015 ambdós procediments estaven en fase de diligències d'investigació.

- b) El 27 de maig del 2011 GISA va dur a terme l'acomiadament disciplinari d'un treballador, que l'1 de juliol del 2011 va demandar laboralment GISA i va sol·licitar que es declarés l'acomiadament improcedent.

El procediment judicial s'ha tramitat sota el número d'interlocutòria 632/2011 en el Jutjat social número 20 de Barcelona. El 24 de novembre del 2011 es va dictar una sentència que declarava que l'acomiadament era procedent. La part actora va interposar recurs de suplicació davant la Sala social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Aquest Tribunal en la sentència del 16 de maig del 2012 va posar fi al recurs de súplica, va declarar la nul·litat de les actuacions des del moment posterior a la fi del judici, i va retornar les actuacions al Jutjat social número 20 de Barcelona a fi que dictés una nova sentència sense tenir en compte, a cap efecte, la prova d'enregistraments telefònics i la seva transcripció, atès que aquesta prova s'havia declarat inadmissible.

GISA va recórrer la sentència i va formular recurs de cassació per a la unificació de la doctrina davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, recurs que no va ser admès pel Tribunal. El 28 d'octubre del 2013 el Jutjat social número 20 de Barcelona va dictar sentència en què declarava que l'acomiadament era procedent. La part actora va interposar recurs de cassació per a la unificació de la doctrina davant el Tribunal Suprem. Infraestructures.cat es va oposar a l'admissió del recurs. El febrer del

2015, en el moment en què GISA va lliurar la informació a la Sindicatura, el recurs es trobava en tràmit d'admissió per part del Tribunal Suprem.

Amb motiu de la incoació de les diligències prèvies 5251/2010-S esmentades, el president de GISA el 28 de febrer del 2011 va acordar iniciar dos expedients informatius per analitzar els aspectes següents del procediment de contractació seguits per la societat:

- Adequació dels procediments emprats en les fases de preparació, licitació i adjudicació dels contractes a la normativa aplicable a GISA
- Verificació dels controls econòmic i de contractació seguits per GISA
- Anàlisi de les ofertes presentades
- Procediment seguit per a la valoració d'ofertes i propostes d'adjudicació.

En els dos informes emesos per GISA es conclou el següent:

- Els procediments s'adeqüen als legalment establerts en la llei i en el reglament de contractació aplicables, i en les Instruccions internes de contractació de GISA.
- El control econòmic de les ofertes presentades pels licitadors efectuat pel Departament de Planificació i Programació Operativa de GISA garanteix que es doni efectiu compliment dels requeriments dels plecs de bases de les licitacions.
- El Departament d'Auditoria Interna de GISA i la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya vetllen perquè els procediments de contractació seguits per GISA s'adeqüin plenament a la legalitat.

En els contractes SARHA, excepte en els contractes de serveis i subministraments fins a un màxim de 0,50 M€, un dels membres de la Mesa de Contractació de GISA és un representant de la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya. Segons la informació facilitada per GISA, la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya no ha emès cap informe sobre aquesta societat referent a l'exercici 2010.

Expedients relacionats amb el compliment de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya

Durant l'exercici 2010 es van adjudicar dos contractes de carreteres de la demarcació de Girona relatius a plantacions i mesures correctores d'impacte ambiental; són els expedients 12 i 14 de la mostra. En aquest apartat també s'inclouen els expedients 2, 11 i 13 de la província de Barcelona en els quals va participar J.V.H. com a membre de la Comissió Tècnica que assistia la Mesa en la valoració de les ofertes, i que en aquell moment ocupava el càrrec de gerent de carreteres de la demarcació de Girona. A més a més, es van formalitzar tres contractes de projectes modificats relacionats amb tres contractes principals de carreteres de Girona adjudicats els exercicis 2008 i 2009, que van formar part dels treballs de fiscalització de GISA d'aquests exercicis (vegeu l'informe 26/2012, Gestió

d'Infraestructures, SAU (GISA), exercicis 2008 i 2009). Els expedients són el 84, 85 i 86 de la mostra.

En el quadre següent es detallen aquests contractes, i també l'import del conjunt de projectes modificats i d'obres complementàries fins al darrer trimestre del 2012:

Quadre 17. Expedients relacionats amb el compliment de la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya. Modificats i complementaris

Núm. exp.	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)	Import dels projectes modificats i de les obres complementàries	Import total
2	Execució de les obres de millora general. Millora de l'accessibilitat a Mataró. Carretera C-31 PK 231+800 al 235+000. Tram: Cabrera de Mar - Mataró. Clau: NB-05091.1	50.460.854	-	50.460.854
11	Execució de les obres de millora general. Condicionament. Eixample i Millora de revolts. Carretera BV-1225. PK 3+940 al 5+420. Tram: Manresa - El Pont de Vilomara i Rocafort. Clau: XB-06030	2.332.196	-	2.332.196
12	Execució de les obres de millora local. Plantacions. Mesures correctores d'impacte ambiental del condicionament de la carretera C-31. PK 357+900 al 374+000. Tram: La Tallada d'Empordà - Torroella de Fluvià. Clau: AG-02065.A1-C1	1.243.555	-	1.243.555
13	Execució de les obres de millora local. Millora de nus. Rotonda a la intersecció de les carreteres C-251, PK 5+890, i la BV-5105, PK 5+292. Tram: Cardedeu. Clau: VB-00031.1-A1	603.969	-	603.969
14	Execució de les obres de conservació Semi-integral. Plantacions. Conservació de plantacions i mesures correctores d'Impacte Ambiental de les obres executades i rebudes abans del 31 de maig del 2010 a les comarques de Girona. Clau: SC-SCG-08184	573.404	-	573.404
84	Execució de les obres de millora local. Millora de nus. Ordenació d'accessos a la carretera C-35. PK 64+070 al 68+550. Tram: Sant Celoni - Hostalric. Clau: MG-05052-A1	3.130.957	317.078	3.448.035
85	Execució de les obres de millora general. Condicionament Carretera C-31. PK 357+900 al 374 +000. Tram: La Tallada d'Empordà - Torroella de Fluvià. Clau: AG-02065-A1	54.482.428	(a) 8.843.019	63.325.447
86	Execució de les obres de millora general. Desdoblament. Carretera C-31. PK 313+820 al 326+ 450. Tram: Castell-Platja d'Aro - Palamós. Clau: DG-04143	67.464.205	(b) 21.405.025	88.869.230

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

Notes:

(a) A més de l'expedient 85 de la mostra, de 7,60 M€, s'inclouen altres projectes modificats i complementaris per un total d'1,24 M€.

(b) A més de l'expedient 86 de la mostra, de 8,44 M€, s'inclouen altres projectes modificats i complementaris per un total de 12,96 M€.

Els expedients 2, 11, 12, 13 i 14 no han estat objecte de cap modificació, ni s'ha aprovat cap projecte complementari que hi estigui relacionat, fins al darrer trimestre del 2012; a més a més, l'expedient 2 és una de les obres no iniciades explicades en l'apartat 2.3.3.1. Pel que fa als expedients 84, 85 i 86, que formen part de la mostra de contractes modificats, cal dir que respecte a l'expedient 84 es va aprovar un sol projecte modificat, respecte a l'expedient 85 es van aprovar dos projectes modificats i un de complementari, i respecte a l'expedient 86 es van aprovar dos projectes modificats i dos de complementaris.

Les observacions que es desprenen de la revisió dels contractes 2, 11, 12, 13 i 14 no difereixen de les de la resta d'expedients fiscalitzats. Són les següents:

- Apreciació de les ofertes amb valors anormals o desproporcionats

En els expedients 12 i 14 s'han qualificat ofertes com a presumptament anormals o desproporcionades quan el seu percentatge de baixa respecte al pressupost de licitació era superior en més del 2% a la baixa de referència. Aquesta és la mitjana de les ofertes que no difereixen de la baixa mitjana en un valor superior al de la desviació estàndard. En l'expedient 12 hi havia 15 licitadors i en l'expedient 14 n'hi havia 12.

L'informe de la Comissió Tècnica que valora la justificació presentada pels licitadors en el tràmit d'audiència, i pel qual no s'ha acceptat cap oferta qualificada com a anormal, no està suficientment motivat, tal com s'explica en l'apartat 2.3.5.3.

- Ponderació dels criteris quantificats mitjançant l'aplicació de fórmules

En els expedients 11, 12, 13 i 14 el pes específic dels criteris objectius i subjectius es preveu al 50%, mentre que s'hauria de donar preponderància als primers (vegeu l'apartat 2.3.5.2). Només en l'expedient 12 ha resultat adjudicatari el licitador que millor puntuació va obtenir en els criteris objectius, i, en la resta, la valoració donada als criteris subjectius ha estat decisiva.

- Explicació de la valoració donada als criteris i subcriteris

En aquests cinc expedients l'informe tècnic de valoració de les ofertes elaborat per la Comissió Tècnica,⁷ sobre el qual es fonamenta la Mesa de Contractació per a l'adjudicació, hauria d'haver inclòs l'explicació de la valoració donada als criteris i subcriteris,

7. En aquests expedients la Comissió Tècnica estava presidida pel director de la Divisió de carreteres, tenia com a vocal el gerent de Planificació i programació operativa, i el gerent de Carreteres de Girona, actuava de secretari.

especialment quan, tal com s'ha comentat en l'apartat anterior, només en l'expedient 12 ha resultat adjudicatari el licitador que millor puntuació va obtenir en els criteris objectius.

- Elements personals i materials com a criteris de valoració de l'oferta

En l'expedient 2 es valora la idoneïtat de l'equip tècnic presentat en l'oferta, o la seva organització, sense que s'exigeixi el compliment d'uns mínims en la fase d'acreditació de la solvència, tal com s'explica amb més detall en l'apartat 2.3.5.2.

- Definició i valoració de les millores o serveis complementaris o addicionals

Els plecs de bases dels expedients 2, 11, 12, 13 i 14 inclouen, com a criteri de valoració, els serveis complementaris o addicionals que figurin en el cost de l'oferta, o les millores tecnològiques en el cas dels contractes d'obra, sense cap altra especificació sobre quins elements i en quines condicions quedava autoritzada la seva presentació.

- Contingut dels plecs i de la documentació de la licitació

En els expedients 2, 11, 12, 13 i 14 GISA defineix les clàusules de penalitats, les clàusules de revisió de preus, els drets i les obligacions específiques de les parts, la certificació de les obres i l'arbitratge en el contracte tipus, que forma part de la documentació de la licitació, i que serà el contingut de la redacció del contracte a formalitzar un cop aprovada l'adjudicació. En opinió de la Sindicatura, calia haver inclòs aquestes clàusules en els plecs que regulen les condicions de la licitació, tal com s'explica en l'apartat 2.3.5.4.

- Modificacions de contracte

Les observacions a fer respecte als expedients modificats 84, 85 i 86 formalitzats en aquest exercici no difereixen de les observacions dels altres expedients de projectes modificats seleccionats, que es poden resumir en la manca de previsió de la possibilitat d'incorporar modificacions en la documentació de la licitació, i la no justificació del compliment dels requisits d'imprevisibilitat i de necessitats d'interès públic. Vegeu aquestes observacions en l'apartat 2.3.5.8.

- Comunicació de dades al Registre públic de contractes

En la comunicació de dades al Registre públic de contractes de l'expedient 2 no s'informa correctament de les empreses integrants de la UTE adjudicatària.

2.3.5.2. Criteris de valoració de les ofertes

De la revisió dels criteris de valoració de les ofertes es fan les observacions següents:

a) Preponderància dels criteris quantificats mitjançant l'aplicació de fórmules

En els expedients del 2 al 6, del 8 al 15 i del 18 al 27 els criteris objectius, quantificables mitjançant l'aplicació de fórmules, tenen igual pes o menys en la valoració final que els criteris la valoració dels quals depèn d'un judici de valor:

- Per a quinze expedients (del 2 al 6, del 8 al 15, i el 26 i el 27) el pes específic d'uns criteris i altres es preveu al 50%.
- Per a vuit expedients (del 18 al 25) es preveu un pes específic del 70% per als criteris que depenen d'un judici de valor.

En altres tres expedients (7, 16 i 17) es preveu un major pes específic per als criteris objectius, del 52,2% en el primer i del 53,8% en els altres dos.

Dels vint-i-sis expedients analitzats, en set d'ells ha resultat adjudicatari el licitador que va obtenir millor puntuació en els criteris objectius.

La Sindicatura considera, tal com s'ha indicat en l'apartat 2.3.2.4, que per donar una major seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa s'hauria de donar preponderància als criteris d'adjudicació que facin referència a característiques de l'objecte del contracte que puguin ser valorats mitjançant xifres o percentatges obtinguts a través de l'aplicació de les fórmules establertes en els plecs.

b) Definició criteris i subcriteris de valoració

En els expedients 16, 17, 18, 20, 23 i 25⁸ el plec de bases fixa els criteris de valoració de les ofertes i la seva ponderació. No obstant això, en l'informe tècnic de valoració de les ofertes elaborat per la Comissió Tècnica,⁹ sobre el qual es fonamenta la Mesa de Contractació per a l'adjudicació, aquests criteris se subdivideixen en subcriteris a cada un dels quals s'aplica una ponderació, que no està prevista en els plecs. Això pren encara més rellevància si es té en compte que en els expedients 9, 16 i 20 la valoració dels criteris subjectius ha estat decisiva en l'adjudicació. Els plecs haurien de definir de

8. S'ha eliminat un expedient com a conseqüència de les al·legacions presentades.

9. La Comissió Tècnica estava presidida pel director de la divisió corresponent (línia 9, transports o carreteres), tenia com a vocal el gerent de Planificació i programació operativa, i el gerent responsable de l'àrea que correspongués actuava de secretari.

manera clara i precisa els criteris i també els subcriteris que s'utilitzaran per a la valoració de les ofertes presentades, i també la seva ponderació.

c) Explicació de la valoració donada als criteris i subcriteris

En els expedients 10, 11, 12, 13, 14, 15, 23, 24, 25 i 27 l'informe de la Comissió Tècnica no explica la valoració donada als criteris i subcriteris. Per preservar els principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació, els informes de la Comissió Tècnica haurien de motivar la valoració donada a cada un dels criteris i subcriteris. D'aquests deu expedients, només en els expedients 10 i 12 ha resultat adjudicatari el licitador que millor puntuació va obtenir en els criteris objectius.

d) Elements personals i materials com a criteris de valoració de l'oferta

Els elements personals o materials de què disposa l'empresa licitadora són requisits que formen part de la fase de valoració de la solvència de l'empresa. A més a més, poden establir-se, també, com a criteris de valoració de les ofertes la idoneïtat de l'equip tècnic, l'organització de l'equip humà o els recursos materials adscrits a l'oferta sempre que, d'acord amb l'article 53 de la LCSP i d'acord amb l'informe 59/2004 de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, en la fase d'acreditació de la solvència es fixin uns mínims i que en la valoració de les ofertes es valori el major nombre d'elements materials i personals dels mínims exigits en la primera fase.

En els expedients 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 16, 17, 19 i 26 es valora la idoneïtat de l'equip tècnic presentat en l'oferta, o la seva organització, sense que s'exigeixi el compliment d'uns mínims en la fase d'acreditació de la solvència.

Així mateix, en els expedients 7, 8, 9, 18, 20 i 21 es valoren els recursos materials presentats en l'oferta, sense que s'exigeixi el compliment d'uns mínims en la fase d'acreditació de la solvència.

e) Definició i valoració de les millores o serveis complementaris o addicionals

Els plecs de bases dels expedients del 2 al 27 inclouen, com a criteri de valoració, els serveis complementaris o addicionals inclosos en el cost de l'oferta, o les millores tecnològiques en el cas dels contractes d'obra, sense més especificacions.

En els expedients 18 i 23 la valoració de les millores presentades pels diferents licitadors ha estat la que acaba decantant l'adjudicació del contracte cap a un dels licitadors i no cap als altres, malgrat que les millores no eren admissibles, perquè no s'havien descrit ni objectivat ni en l'anunci de licitació ni en els plecs de bases i, per tant, la seva consideració i valoració per part de la Comissió Tècnica introdueix un grau

de discrecionalitat i de subjectivitat contrària a la LCSP i als principis comunitaris en matèria contractual.

Per tal de preservar els principis de transparència i igualtat de tracte, es recomana que, d'acord amb l'article 131 de la LCSP, només es valorin i es puntuïn les millores o variants presentades pels licitadors quan aquestes estiguin previstes en l'anunci de licitació i en els plecs i s'hagi establert sobre quins elements i en quines condicions en queda autoritzada la presentació.

f) Comissió Tècnica

Durant l'exercici 2010 GISA tenia establert un procediment de contractació segons el qual una Comissió Tècnica era la responsable d'avaluar les ofertes presentades pels licitadors i de fer la proposta d'adjudicació a la Mesa de Contractació. En la documentació de la licitació s'esmenta que la Mesa de Contractació, amb els informes que estimés oportú sol·licitar, estudiaria, valoraria i ponderaria les ofertes.

Es recomana que en la documentació facilitada als licitadors quedi explicitat que la valoració de les ofertes la fa la Comissió Tècnica, i també la seva composició, atès que és el procediment habitual aplicat.

2.3.5.3. Ofertes amb valors anormals o desproporcionats

GISA qualifica una oferta com a presumptament anormal o desproporcionada quan el seu percentatge de baixa respecte al pressupost de licitació és superior en més del 2% a la baixa mitjana de les ofertes presentades, o a la baixa de referència quan el nombre de licitadors és igual o superior a cinc.¹⁰ La baixa de referència és la mitjana de les ofertes que no difereixen de la baixa mitjana en un valor superior al de la desviació estàndard.

D'acord amb la LCSP, GISA dóna audiència al licitador que ha presentat l'oferta qualificada de presumptament anormal o desproporcionada perquè justifiqui la valoració de l'oferta i concreti les condicions, en particular pel que fa a l'estalvi que permet el procediment d'execució del contracte, les solucions tècniques adoptades i les condicions excepcionalment favorables de què disposa per executar la prestació, l'originalitat de les prestacions proposades, el respecte de les disposicions relatives a la protecció de l'ocupació i de les condicions de treball, o la possible obtenció d'un ajut públic.

La Comissió Tècnica valora la justificació presentada pels licitadors. En el cas de rebutjar les justificacions presentades pel licitador exposa, en un paràgraf estàndard comú a totes

10. Fins al 29 d'abril del 2010 el marge per als contractes d'execució d'obres era del 3%, mentre que per als de serveis era del 2%.

les licitacions, que “un cop analitzades les argumentacions aportades, no es justifica la baixa realitzada, ja que cap dels arguments representa un avantatge de tipus tècnic, organitzatiu i econòmic sobre la resta de licitadors.”

Els informes tècnics de valoració de les justificacions presentades pel licitador sobre les ofertes que han estat considerades com a anormals o desproporcionades han d'estar suficientment motivats, d'acord amb reiterades resolucions del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals com ara la 32/2012, la 121/2012, la 662/2014 o la 23/2015, i amb les resolucions 53/2014, 33/2015 i 62/2015 del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, en compliment de l'article 43.d de la Directiva 18/2004/CE i dels articles 135 i 136 de la LCSP.

D'entre els expedients revisats s'han qualificat ofertes de presumptament anormals o desproporcionades en els expedients 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 20, 21, 24, 25 i 26. En aquests expedients queden fora de la licitació ofertes que presenten una baixa a partir del 10% sobre l'import de licitació.

L'establiment de paràmetres objectius per determinar si una oferta és, a priori, desproporcionada, quan existeixen diversos criteris de valoració i així s'hagi considerat convenient, fixant el llindar d'anomalia en relació amb la mitjana de les ofertes, és correcte. Es recomana, però, tal com s'han pronunciat reiteradament el Tribunal de Justícia de la Unió Europea, el Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, i la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, definir la desviació de baixa amb percentatges més elevats per incentivar les empreses a oferir condicions més avantatjoses.

2.3.5.4. *Contingut dels plecs i de la documentació de la licitació*

En els expedients del 2 al 27 GISA defineix les clàusules de penalitats i de revisió de preus, els drets i les obligacions específiques de les parts, la certificació de les obres i l'arbitratge en el contracte tipus, que forma part de la documentació de la licitació, i que serà el contracte a formalitzar un cop aprovada l'adjudicació. GISA entén que els drets i les obligacions de les parts no formen part de la fase de licitació i adjudicació del contracte sinó de la fase d'execució, raó per la qual aquestes clàusules no estan previstes en els plecs de clàusules que regulen les condicions de la licitació.

La Sindicatura recomana que, si es vol mantenir aquesta distinció, per complir l'article 26.2 de la LCSP, en el plec de clàusules administratives particulars s'esmenti que els drets i obligacions de les parts són les que s'especifiquen en el contracte tipus, el qual servirà de base per a la seva formalització i que forma part de la documentació de la licitació.

Així mateix, es recomana que en els plecs s'identifiqui de manera clara quin és l'òrgan de contractació de GISA, l'adreça i la delegació de competències, si escau, tal com preveu la LCSP.

2.3.5.5. *Condicions de la licitació en els procediments negociats sense publicitat d'import inferior a 50.000 €*

En els expedients adjudicats per procediment negociat sense publicitat d'import inferior a 50.000 €, no s'elabora plec de clàusules, d'acord amb l'article 121.2 de la LCSP. En conseqüència, les condicions de la licitació es comuniquen a través de la invitació a presentar ofertes. S'ha observat que en aquesta invitació no es defineixen les característiques bàsiques de la licitació, com pot ser la menció explícita que hi ha un únic criteri d'adjudicació, que és el preu, si escau; la relació de documentació adjunta que regula les condicions de la licitació i de la contractació; i el termini de validesa de les ofertes.

2.3.5.6. *Negociació en el procediment negociat*

La regulació comunitària preveu la negociació com a element essencial del procediment negociat. L'article 153.1 de la LCSP estableix que l'adjudicació en el procediment negociat recaurà en el licitador justificadament escollit per l'òrgan de contractació després d'efectuar consultes amb diversos candidats i de negociar les condicions del contracte amb un d'ells o amb diversos; l'article 162 de la LCSP fixa les condicions que regeixen aquesta negociació.¹¹

En el plec dels contractes adjudicats mitjançant procediment negociat revisats –expedients del 28 al 41– no hi consta la forma de negociació. Així mateix, en l'expedient no hi consta que s'hagi efectuat cap negociació amb els licitadors sinó que només s'hi fa una valoració de les ofertes tècniques i econòmiques presentades.

2.3.5.7. *Contractes complementaris*

La LCSP permet la contractació mitjançant el procediment negociat sense publicitat al mateix contractista de l'obra principal en els casos que es compleixin els requisits següents:

- Que es tracti d'obres o serveis complementaris que no figurin en el projecte ni en el contracte inicial.

11. Els òrgans consultius de contractació administrativa ja s'han pronunciat en aquests termes en casos similars. La Resolució 50/2011, del 24 de febrer del 2011, del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, anul·la una adjudicació per la manca de constància de la negociació. D'igual forma, l'informe 48/2009, de l'1 de febrer del 2010, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, estableix que el plec ha de determinar els aspectes objecte de negociació, i que si no es fixen hi haurà improcedència de l'adjudicació.

- Que a causa d'una circumstància imprevista les obres o serveis complementaris passin a ser necessaris per a l'execució de l'obra o dels serveis tal com estaven descrits.
- Que les obres o serveis complementaris no puguin separar-se del contracte inicial tècnicament o econòmicament sense ocasionar grans inconvenients als poders adjudicadors o que, encara que siguin separables, siguin estrictament necessaris per a la perfecció del contracte principal.
- Que l'import total dels contractes adjudicats d'obres o serveis complementaris no superi el 50% de l'import primitiu del contracte.

S'han revisat quatre contractes d'obres complementàries d'entre els adjudicats el 2010. Tres d'ells s'han adjudicat al mateix contractista de l'obra principal mitjançant procediment negociat sense publicitat, en el qual s'invita, només, aquest licitador (expedients 28,¹² 29¹³ i 30¹⁴). El quart va ser objecte d'una contractació per procediment restringit a un contractista diferent del de l'obra principal (expedient 26¹⁵).

En els tres expedients adjudicats al mateix contractista de l'obra principal es compleix el requisit del límit quantitatiu, segons el qual l'import total dels contractes adjudicats d'obres o serveis complementaris no pot superar el 50% de l'import primitiu del contracte.

Pel que fa a la resta de requisits, en aquests expedients no queden justificades les circumstàncies i les característiques que han fet necessari el projecte complementari per a l'execució de l'obra tal com estava descrita, que no pugui separar-se del contracte inicial tècnicament o econòmicament, ni la seva adjudicació al contractista de l'obra principal, sinó que l'informe justificatiu únicament repeteix la redacció de la llei.

2.3.5.8. Modificacions de contracte

Les modificacions de contracte que han estat objecte de fiscalització són les dels expedients de modificació seleccionats a aquest efecte, expedients 83, 84, 85 i 86, i també les modificacions en els expedients seleccionats de contractes adjudicats durant l'exercici 2010, expedients 1, 9, 11, 29 i 41.

Durant el període fiscalitzat, l'exercici 2010, les disposicions en matèria de modificacions de contracte de la LCSP no eren aplicables a GISA, atès que la societat és poder adju-

12. Obra principal de 148,80M€ (IVA exclòs).

13. Obra principal de 22,10M€ (IVA exclòs).

14. Obra principal de 6,18M€ (IVA exclòs).

15. Obra principal de 168,96M€ (IVA exclòs).

dicador no administració pública. No obstant això, aquestes disposicions han de ser interpretades en coherència amb els principis de les directives comunitàries i la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. En aquest sentit, la jurisprudència comunitària es concreta, entre altres, en la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea del 29 d'abril del 2004 (*Succi di Frutta*), segons la qual els poders adjudicadors han de donar als operadors un tractament igualitari i no discriminatori i actuar amb transparència tant en la fase anterior a l'adjudicació com en l'execució del contracte.

D'acord amb el que disposa aquesta sentència, per tal que una modificació s'ajusti a la legalitat comunitària ha de complir (a més dels requisits d'imprevisibilitat i de necessitats d'interès públic) les dues condicions següents: que no afecti les condicions essencials de la licitació i que la possibilitat d'incorporar modificacions estigui prevista de forma clara, precisa i inequívoca en la documentació de la licitació.

En conseqüència, les modificacions que no reuneixen aquestes condicions equivalen a la subscripció d'un nou contracte i, per tant, requereixen un nou procediment de contractació.

La transposició de la normativa comunitària respecte a les modificacions dels contractes no ha estat recollida fins a l'entrada en vigor de la Llei 2/2011, del 4 de març, d'economia sostenible, que afegeix un nou títol al llibre I de la LCSP, entre d'altres.

S'ha revisat el compliment d'aquests requisits en les modificacions contractuals seleccionades amb el resultat següent:

- Pel que fa al fet que la possibilitat d'incorporar modificacions estigui prevista de forma clara, precisa i inequívoca en la documentació de la licitació, només en l'expedient 9 es preveuen les causes que poden donar lloc a les modificacions, però les modificacions aprovades no compleixen aquests paràmetres.

Quant a la resta d'expedients, o no hi ha cap referència a les modificacions perquè són expedients sense plec i sense contracte formalitzat, o la manera amb què s'hi refereixen és molt genèrica i estàndard per a tots els contractes: "GISA podrà, durant l'execució de les obres, modificar aquest Contracte augmentant, reduint, substituint o suprimint parts de l'obra i/o unitats d'obra, i/o afegir-ne altres no previstes, sempre que el total de la valoració de les esmentades modificacions –sumades algebraicament– no sobrepassin en més o menys el vint (20) per cent (%) del pressupost contractat."

- Respecte a la modificació de les condicions essencials de la licitació, tots els expedients menys un incorporen modificacions en el projecte que representen variacions de fins a un màxim del 20% de l'import original, límit obligatori que el contractista ha d'acceptar, i que queda fixat amb caràcter general en els plecs.

Pel que fa a l'expedient 83, la modificació respon al fet que la construcció de les estacions de la línia 9 és licitada novament per IFERCAT mitjançant un contracte de concessió d'obra pública.

El contracte inicial es va adjudicar l'any 2003 per 168,96 M€ amb l'objecte d'executar les obres del projecte constructiu de la línia 9 del metro de Barcelona, tram 1r Aeroport - Parc logístic, subtram PK 4+500, Llobregat, Infraestructures i estacions. Els anys 2007 i 2008 es van aprovar tres modificacions per un valor total de 162,23 M€ consistents, entre altres, en canvis en el traçat que van implicar un increment del túnel, dues noves estacions i la modificació en superfície i nombre de pous d'evacuació i ventilació del túnel.

Posteriorment, el 29 de juliol del 2008, el Govern de la Generalitat de Catalunya va autoritzar a IFERCAT, en la seva condició d'administrador de la infraestructura ferroviària que construeix la línia 9, la licitació dels contractes que calguessin per a la construcció, conservació, manteniment i explotació d'algunes estacions d'aquesta línia, amb l'ús de les figures contractuals previstes en la LCSP, i entre elles, el model de concessió d'obra pública. El contracte de concessió d'obra pública corresponent al tram I de la línia 9 del metro de Barcelona, es va concretar en tretze estacions i els seus pous associats. En conseqüència, la modificació del contracte del 27 de gener del 2010 va disminuir el preu de l'obra en 186,57 M€. La Sindicatura considera que aquesta és una modificació de les condicions essencials de la licitació.

- Pel que fa als requisits d'imprevisibilitat i de necessitats d'interès públic, en els expedients revisats no queda documentada la justificació de la modificació.

En resum, cap dels expedients de modificació que han estat revisats reuneix totes les condicions requerides i no hi queda justificat el compliment dels requisits d'imprevisibilitat i de necessitats d'interès públic.

Per altra banda, s'ha detectat certa confusió entre una modificació de contractes i una pròrroga en els contractes de direcció d'obra, assistència ambiental i similars. El contracte formalitzat preveu que el termini d'execució dels treballs quedarà automàticament prorrogat pel mateix temps que es perllongui el termini real d'execució de l'obra. La facturació d'aquests serveis en el cas d'obra civil es fa en funció de l'equip destinat a l'obra, a un tant per unitat per hora i persona. Cada mes es factura per les hores i pel personal que s'hi ha dedicat. En conseqüència, si el termini d'execució de l'obra es perllonga, el contracte de serveis de la direcció d'obra o d'assistència ambiental s'acaba facturant per més import. En l'expedient 25, en què hi ha hagut aquest perllongament, l'import facturat de més en un 41,7% s'ha considerat una modificació del contracte i s'ha tramitat com a tal.

La Sindicatura considera que si el contracte ja preveu que l'execució dels treballs quedarà automàticament prorrogada pel mateix temps que es perllongui el termini real d'execució de l'obra, aquesta facturació de més s'ha de considerar i tramitar com una pròrroga i no com una modificació.

2.3.5.9. Cessió de contractes

Els expedients 1 i 14 han estat objecte d'un contracte de cessió parcial i d'un de cessió total, respectivament, per part de l'adjudicatari inicial a un nou adjudicatari, i ambdues cessions han estat autoritzades per GISA.¹⁶

2.3.5.10. Termini d'execució

S'ha observat retard en el termini d'execució en els contractes de serveis dels expedients 20, 36, 40 i 41 i en els contractes d'obra dels expedients 6, 7, 8, 9 i 28.

Tot i que el compliment del termini d'execució no és legalment exigible a GISA per tractar-se de la fase d'execució dels contractes, la Sindicatura recomana que es deixi constància en l'expedient del seguiment efectuat i dels motius que justifiquen el retard i que, en el cas que s'hagi previst en els plecs, es reclamin les indemnitzacions fixades, si escau.

2.3.5.11. Recepció dels serveis

En relació amb els contractes de serveis, no consta que GISA hagi formalitzat durant l'exercici 2010 cap document que sustenti l'acte formal de recepció. La Sindicatura considera que aquesta formalització és recomanable.

2.3.5.12. Comunicació de dades al Registre públic de contractes

S'ha verificat que els contractes formalitzats han estat degudament comunicats al Registre públic de contractes, excepte els expedients 2, 6 i 28, respecte dels quals no s'informa correctament de les empreses integrants de les UTE adjudicatàries.

Així mateix, GISA consta amb diferents identificacions d'entitat contractant en funció de quin és el departament que li ha encarregat el procediment de contractació, la qual cosa dificulta la identificació dels contractes adjudicats per GISA.

2.3.5.13. Comandes ordinàries

GISA disposa d'una ordre de caràcter intern anomenada "Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries", aprovada pel president de la

16. S'ha eliminat un paràgraf com a conseqüència de les al·legacions presentades.

societat el 26 de juliol del 2010. En aquest document es preveu que es tramitarà per comanda ordinària la contractació dels serveis i subministraments següents amb independència del seu import:

- a) Subministraments de facturació periòdica i variable
- b) Pagaments de diaris oficials
- c) Correus (estatal)
- d) Pagaments a procuradors, gestories, notaries, etc. derivats de la seva intervenció en procediments judicials o actes mercantils
- e) Serveis de cotxe multiusuari (*carsharing*)
- f) Aprovisionaments de cuines
- g) Participació en jornades o cursos especialitzats
- h) Compra de bitllets de transports
- i) Compromisos derivats de convenis
- j) Compromisos derivats d'acords de Govern per a la prestació de serveis del grup Generalitat
- k) Rèntings
- l) Pagaments d'assegurances corporatives

El document preveu que en la contractació d'aquestes serveis i subministraments, el termini de vigència del contracte vagi vinculat a l'objecte de la seva tramitació es formalitzi únicament amb el full de descripció i conformitat que genera el sistema signat pel director o directora de divisió i el director o directora general, i que no sigui necessari generar notificacions d'adjudicació als proveïdors.

La Sindicatura observa que els serveis i subministraments previstos en els apartats *a*, *c*, *d*,¹⁷ *e*, *f*, *g*, *h*, *k* i *l* estan tipificats com a contractes del sector públic i, en conseqüència, estan subjectes a la LCSP en la forma i els termes que s'hi preveuen. No hi estan subjectes els previstos en els apartats *b* i *j* ni els compromisos derivats de convenis de l'apartat *i*, excepte que, per la seva naturalesa, tinguin la consideració de contractes subjectes a aquesta llei.

A més, el contingut de l'ordre esmentada és contradictori amb les IIC de GISA, aprovades pel Consell d'Administració i publicades en el perfil del contractant, que estableixen la tipologia de contractes que hi estan subjectes, i que coincideix amb el que preveu la LCSP. Els contractes subjectes a les instruccions són els d'obres, de serveis, de subministraments i de concursos de projectes, tots ells de valor estimat inferior als llindars comunitaris; els de serveis previstos en les categories de la 17 a la 27 de l'annex II de la LCSP en tots els casos, i els enumerats en l'article 13.2 de la LCSP. En conseqüència,

17. Excepte les despeses notariales en els casos en què la quantia a percebre estigui fixada pel Reial decret 1426/1989, del 17 novembre, pel qual s'aprova l'aranzel dels notaris.

llevat dels contractes menors, els altres contractes haurien de tramitar-se per procediment obert, restringit o negociat.

La Sindicatura ha fiscalitzat els expedients 45, 70, 77, 80 i 81 de serveis jurídics, els expedients 44, 46, 47 i 67 de serveis d'assegurances, i els expedients 42, 48 i 49 de convenis que GISA ha tramitat segons el "Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries", i fa les observacions següents:

Serveis d'assessorament jurídic

Els expedients de la mostra 45, 70, 77, 80 i 81 corresponen a contractes de serveis jurídics, previstos en l'annex II de la LCSP; en conseqüència, la seva tramitació i adjudicació ha de ser efectuada d'acord amb les IIC.

L'expedient 45, que correspon a la contractació conjunta del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració i de l'assessorament jurídic general de la societat, s'analitza en l'apartat següent donat el seu règim jurídic diferenciat.

Serveis d'assegurances

D'acord amb l'article 20 i l'Annex II 6a de la LCSP els contractes d'assegurances tenen la consideració de contractes privats, que es regeixen en la seva preparació i adjudicació per la LCSP sempre que no s'hagin establert normes específiques.

En els expedients 44, 46, 47 i 67 de la mostra, corresponents a contractes d'assegurances, no hi consta que la tramitació i adjudicació hagi estat efectuada d'acord amb el que estableix l'article 20.2 de la LCSP.

Convenis

La Sindicatura ha revisat els onze convenis següents, vigents durant l'exercici 2010:

- Els expedients de la mostra 42, 48 i 49, que corresponen a convenis tramitats com a comanda ordinària.
- Els expedients de la mostra 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57 i 58, que corresponen a convenis que GISA classifica entre els contractes menors en la seva base de dades.

La LCSP estableix en l'article 2.1 que són contractes del sector públic i, en conseqüència, estan sotmesos a aquesta llei en la forma i els termes que s'hi preveuen, els contractes onerosos, sigui quina sigui la seva naturalesa jurídica, que formalitzin els ens, organismes i entitats que s'enumeren en l'article 3, entre els quals s'inclou GISA. Així mateix, l'article 4.1

lletres *c* i *d* determina que estan exclosos del seu àmbit d'aplicació els convenis sempre que el seu objecte no estigui comprès entre els regulats en aquesta Llei.

La Sindicatura ha analitzat el contingut i la naturalesa contractual d'aquests convenis i considera que els expedients 51 (llevat del visat col·legial obligatori), 52, 57 i 58, atès el seu objecte i contingut, són contractes del sector públic, i, atès el seu import, s'haurien d'haver tramitat pel procediment que correspongui, d'acord amb les IIC i la LCSP.¹⁸

2.3.5.14. *Contractació del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració i de l'assessorament jurídic general de GISA*

L'expedient 45 correspon a la contractació conjunta del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració i de l'assessorament jurídic general de GISA. Aquesta contractació es repeteix anualment.

La Sindicatura considera que cal diferenciar i tractar de manera separada la figura de secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració de GISA, de la contractació de l'assessorament jurídic de la societat, atès que a cada figura li és d'aplicació un règim jurídic diferent.

Secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració de GISA

El càrrec de secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració de GISA és de lliure designació i, per tant, no està subjecte a la LCSP. Això permet als òrgans de GISA escollir una persona que, a més de reunir els requisits de competència i professionalitat, tingui un vincle de confiança personal amb els membres de la Junta General i el Consell d'Administració.

Cal que la Junta General i el Consell d'Administració de GISA estipulin, per mitjà d'un acord conjunt, quines són les funcions concretes que ha d'exercir el secretari i lletrat assessor de GISA i quina ha de ser la seva retribució anual fixa.

Assessorament jurídic general de GISA

L'adjudicació de l'assessorament jurídic general hauria d'haver estat efectuada d'acord amb les IIC o la LCSP, tal com s'ha observat en l'epígraf anterior.

A més, d'acord amb la Llei 7/1996, del 5 de juliol, per mitjà de la qual s'organitzen els serveis jurídics de la Generalitat de Catalunya, i el Decret 57/2002, del 19 de febrer, pel

18. Text modificat com a conseqüència de les al·legacions presentades.

qual s'aprova el Reglament dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, l'assessorament en dret i la representació i defensa jurídiques de GISA, com a norma general, ha de ser exercida pels advocats que integren el Cos d'Advocacia de la Generalitat de Catalunya.

Es reconeix a GISA la facultat d'organitzar o contractar el servei d'assessoria jurídica, per bé que el Gabinet Jurídic de la Generalitat manté la facultat de supervisar-la i coordinar-la. Ara bé, la contractació dels serveis jurídics per part de GISA a tercers, i les persones a qui s'encomanava aquesta assessoria jurídica, havia de ser comunicada al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya, a través del departament de la Generalitat amb el qual es relaciona.

GISA no ha comunicat al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya l'organització dels seus serveis jurídics mitjançant la contractació externa, i no consta que el Gabinet Jurídic hagi exercit les seves facultats de supervisió i control.

Facturació

La proposta de facturació dels serveis d'assessorament jurídic general de GISA, efectuada pel bufet i acceptada per la societat, preveu la realització de 2.090 hores amb un import total anual de 265.000 €, facturades trimestralment.

Les quatre factures trimestrals presentades i cobrades són per un import de 66.250 € cada una, però no indiquen el nombre d'hores facturades. A sol·licitud de la Sindicatura l'adjudicatari ha informat amb detall de les hores dedicades a GISA durant l'exercici 2010, que ascendeixen a 1.580. GISA manifesta que en la resposta dels advocats no s'inclou la totalitat de les hores realitzades.

D'acord amb el que s'ha comentat a l'inici d'aquest apartat, cal diferenciar entre la figura del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració de GISA, i el servei d'assessorament legal general de la societat i, per tant, les facturacions d'un i altre han d'estar diferenciades i amb indicació del detall de les hores facturades.

2.3.5.15. Contractes menors

S'han analitzat trenta-tres contractes que representen el 5% dels expedients i el 34,1% de l'import total de contractació menor (vegeu el quadre 17 i l'annex). A continuació es presenten les observacions que es desprenen del treball realitzat:

- En tres dels expedients revisats (61, 78 i 79 de la mostra) la factura és anterior a la data d'adjudicació definitiva; per tant, el treball es va efectuar amb anterioritat a l'adjudi-

cació de l'òrgan competent, contràriament al que estableix la normativa vigent i l'apartat 3.d del Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries.

- L'apartat 4.3 d'aquest procediment estableix que no es poden tramitar dos contractes menors amb el mateix proveïdor en un termini inferior a trenta dies. En la mostra fiscalitzada s'han observat cinc contractes amb un mateix proveïdor (61, 62, 78 i 79) i dos més amb un altre (68 i 74), que incompleixen aquest precepte intern.
- S'han detectat aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb l'import i amb les dates dels contractes menors, dels quals se'n podrien desprendre possibles fraccionaments:
 - Expedients 73 i 75, per un import conjunt de 22.044 €, per l'assistència tècnica de coordinació de seguretat i salut de les obres de perllongament de la línia 2, tram Pep Ventura - Badalona Centre.
 - Expedients 68 i 74, per un import conjunt de 24.383 €, per l'assistència tècnica de les obres del mòdul de la Infermeria de Ponent de Lleida. Addicionalment, es disposa d'un tercer contracte (CT1059975) de fora de la mostra fiscalitzada amb un objecte similar i de 7.781 €.
 - Expedients 66 i 71, per un import conjunt de 31.466 €, per l'assistència tècnica del projecte de la línia 9, tram 3r, Zona Universitària - Sagrera Meridiana, 38.
 - Expedients 65 i 82, per un import conjunt de 35.499 €, que superen conjuntament la durada màxima d'un any establerta per als contractes menors.
 - Expedient 72, de 12.546 €, que es va tornar a adjudicar el 2011 i el 2012 pel mateix objecte. Conjuntament, aquests contractes superen la durada màxima improrrogable d'un any establerta per als contractes menors.
 - Expedients 61, 62, 63 i 76, per un import conjunt de 63.200 €, per serveis per a l'assessorament de la Llei orgànica de protecció de dades (LOPD) i gestió documental.
 - Expedients 70, 77, 80 i 81, per un import conjunt de 22.805 €, als quals s'han d'afegir tretze contractes menors més no inclosos en la mostra per un import global de 13.586 €, i també un de tramitat pel procediment obert per 0,20 M€ (expedient 22) i un altre de tramitat sense procediment per 0,27 M€ (expedient 45) (vegeu l'apartat 2.3.5.14). El resultat és un total de 0,50 M€ per l'assessorament global d'un bufet en matèries diverses, tramitat en diversos contractes separats.

3. SEGUIMENT D'OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'INFORMES ANTERIORS

A continuació es presenta un quadre amb el seguiment de les observacions i recomanacions contingudes en els informes de fiscalització d'aquesta Sindicatura relatius a GISA dels exercicis 2003, 2004, que en el període 2008-2009 no estaven resoltes i també de les introduïdes en els informes corresponents als exercicis 2005 i 2006.¹⁹

Les observacions i recomanacions dels diferents exercicis s'han agrupat per tipus. S'indica en quin exercici s'originen i la seva situació en l'exercici 2010.

Quadre 18. Seguiment d'observacions i recomanacions d'informes anteriors

Observacions i recomanacions	Exercici	Situació en l'exercici 2010
Fiscalització econòmicofinancera		
La direcció financera realitza anualment un càlcul extracomptable dels marges per tipologia d'obra. Tot i que aquest càlcul serveix de base per calcular els marges segons la tipologia de les obres, s'haurien de millorar els sistemes informàtics per tal de poder disposar de la informació del marge real per obra, extreta de forma directa de la mateixa comptabilitat.	2005, 2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.1.2.3.
Dins les despeses extraordinàries s'inclou l'import facturat per IFERCAT en concepte de participació en els ingressos generats per les obres d'execució de la línia 9, gestionades per GISA però derivades d'encàrrecs efectuats per IFERCAT. S'ha vist que aquesta despesa correspon a la refacturació a GISA de determinades despeses d'estructura suportades per IFERCAT. El conveni signat entre GISA i IFERCAT no determina clarament i detallada els conceptes i la forma de càlcul de les despeses a facturar per IFERCAT a GISA, ja que no es defineixen els conceptes a refacturar ni els criteris d'imputació de les despeses. El càlcul d'aquest import anual que IFERCAT factura a GISA hauria d'estar suportat mitjançant un estudi més detallat. A més, no queda justificat que IFERCAT facturi a GISA una part significativa de les seves despeses. És clar que IFERCAT no genera ingressos actualment, ja que està en una fase de construcció de la línia 9, i no d'explotació d'aquesta i, per tant, requereix d'una font d'ingressos que li permeti equilibrar el Compte de pèrdues i guanys però, aquests ingressos no haurien de provenir, en part, de la facturació a GISA de les seves despeses d'estructura.	2005, 2006	Situació resolta.

19. Informes 18/2006 (exercici 2003), 1/2009 (exercici 2004), 12/2009 (exercici 2005), 30/2009 (exercici 2006) i 26/2012 (exercicis 2008 i 2009).

Observacions i recomanacions	Exercici	Situació en l'exercici 2010
Fiscalització de la contractació		
Adjudicació per procediment negociat sense publicitat: En alguns expedients la contractació s'adjudica de forma directa per diversos motius: perquè es tracta d'un projecte d'ampliació que s'ha d'integrar en el projecte inicial, per raons tècniques, per accelerar i abaratir les despeses de direcció d'obres, perquè s'han de desenvolupar noves alternatives no previstes inicialment d'acord amb els criteris del Departament de Medi Ambient. La Sindicatura considera que els motius adduïts no són suficients per a l'adjudicació directa.	2003, 2004, 2005	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Adjudicació per procediment negociat sense publicitat per raons d'urgència: La urgència no queda degudament justificada a l'expedient.	2003, 2004, 2005, 2006	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Adjudicació per procediment negociat sense publicitat per Resolució: Tres expedients s'adjudiquen mitjançant el procediment negociat sense publicitat perquè així ho assenyalava la Resolució del conseller que fa l'encàrrec, i no es presenta cap justificació. A parer de la Sindicatura, aquesta resolució no és suficient per justificar la utilització d'un procediment que no garanteix el compliment dels principis de publicitat i concurrència.	2003	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Obres complementàries: En alguns expedients d'obres complementàries d'una obra principal no es compleixen els requisits per a l'aplicació del procediment negociat sense publicitat previst en l'article 141.d del TRLCAP. En tres casos se supera el límit del 20% d'import acumulat del conjunt d'obres complementàries i, en un altre cas, no queda clar que no es puguin separar tècnicament o econòmicament de l'obra principal o que siguin estrictament necessàries per a l'execució d'aquesta.	2004, 2005	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.7.
Comandes ordinàries: Quant a la contractació general de béns i serveis, pel que fa a les comandes, no es compleixen els principis de publicitat i concurrència que els són d'aplicació. Es considera que s'ha de garantir el compliment dels principis de publicitat i concurrència a partir de l'import en què un contracte no pot ser considerat menor. A més, com es va assenyalar en els informes anteriors des del corresponent a l'exercici 2000, cal formalitzar el corresponent expedient contractual i signar el corresponent contracte, d'acord amb els requisits de la legislació contractual aplicable.	2003, 2004, 2005, 2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.13.
Plec de clàusules administratives: En els expedients adjudicats per procediment negociat sense publicitat no hi ha Plec de clàusules administratives. És aconsellable que hi hagi plec de clàusules administratives, independentment del procediment d'adjudicació.	2004, 2005, 2006	Situació resolta.

Observacions i recomanacions	Exercici	Situació en l'exercici 2010
Sistema de valoració econòmica: En els plecs de bases, el criteri de valoració econòmica de les ofertes inclou uns paràmetres que, finalment, per a la seva quantificació valorativa, són objecte de comparació amb els preus mitjans. Això fa que no s'asseguri que l'oferta més econòmica obtingui la millor puntuació. Tot i que els plecs de bases han estat modificats pel Consell d'Administració del 29 de gener de 2004 (per al cas de les obres) i pel del 22 de juny del 2004 (per al cas de les consultories i assistències) amb canvis en els criteris de valoració de les ofertes per tal d'adaptar-los a l'evolució interpretativa de la normativa comunitària, aquestes modificacions no assegurin la màxima puntuació a l'oferta més econòmica i només a aquesta, sinó que iguala la màxima puntuació de les ofertes entre la mitjana i la més econòmica. Cal que es doni la màxima valoració a l'oferta més econòmica i només a aquesta.	2005	Situació resolta.
Criteris de valoració i subcriteris: Els criteris de valoració de l'oferta tècnica amb la seva puntuació, es desglossen en subcriteris respecte dels quals no s'especifica la puntuació; en canvi aquests subcriteris sí que són objecte de puntuació en l'informe de valoració. La puntuació dels subcriteris ha d'explicitar-se també en els plecs de bases.	2003, 2004, 2005, 2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.2.
Criteris de valoració de les propostes dels licitadors: S'ha vist que es valora el resultat de les obres anteriors amb GISA i/o REGSA.	2003	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Garantia definitiva: L'import de l'aval supera el 10% que com a màxim permet la normativa del TRLCAP. Es considera que la fixació dels percentatges d'un 15% i inclús d'un 20%, a més de contravenir la normativa que és d'aplicació, pot dificultar la concurrència.	2003, 2004, 2005, 2006	Situació resolta.
Formalització de les garanties: En alguns expedients les garanties s'han formalitzat en data posterior a la data de la signatura del contracte.	2005, 2006	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Assegurança en els expedients d'obra: En dos dels expedients analitzats, l'inici de la vigència de la pòlissa és posterior a l'inici de l'obra, segons l'acta de replanteig.	2004	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Assegurança: No hi ha pòlissa d'assegurança o la seva vigència no cobreix el termini real de l'obra.	2004, 2005, 2006	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Anuncis d'adjudicació: S'han publicat fora de termini.	2003, 2004, 2005	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.

Observacions i recomanacions	Exercici	Situació en l'exercici 2010
Notificació de l'adjudicació a la resta de licitadors: Cal que els expedients adjudicats per procediment negociat sense publicitat es notifiquin també a la resta de licitadors.	2004, 2005	Situació resolta.
Contracte: No es formalitza el contracte en els casos que no superen els 30.051 €.	2004, 2005	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.2.7.
Demora en la signatura dels contractes: En alguns expedients el contracte s'ha signat amb demora respecte de la data de notificació a l'adjudicatari.	2003, 2004, 2005, 2006	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Modificacions de contractes: En la modificació d'algun expedient d'assistència tècnica s'ha superat el 10% i per això caldria haver demanat l'informe preceptiu regulat en l'article 101.3 del TRLCAP.	2004, 2005	No s'ha observat aquesta incidència per als expedients seleccionats de la mostra fiscalitzada.
Termini d'execució: En alguns expedients d'obra analitzats no es compleix el termini d'execució de l'obra previst en el contracte.	2004, 2005, 2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.10.
Acta de recepció: GISA no formalitza acta de recepció dels treballs en les assistències tècniques. Es considera que s'hauria d'efectuar la recepció dels treballs també en aquest tipus de contractes.	2006	Segueix vigent. Vegeu l'epígraf 2.3.5.11.

Font: Elaboració pròpia.

4. CONCLUSIONS, OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

4.1. CONCLUSIONS

D'acord amb l'objecte, l'abast i la metodologia utilitzada en aquest informe, detallats en la introducció, en opinió de la Sindicatura, excepte pels fets descrits en les observacions 1, 3 i 4, els comptes anuals de GISA expressen en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera el 31 de desembre del 2010, i també els resultats, els fluxos d'efectiu i la liquidació pressupostària corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquella data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que és d'aplicació i, en particular, amb els principis i criteris comptables que conté.

També es presenten les observacions referents a les anàlisis relacionades amb la Resolució 113/IX del Parlament de Catalunya. Cal remarcar que el treball de la Sindicatura de Comptes en relació amb aquestes anàlisis s'ha fonamentat en la revisió i la contrastació d'evidències documentals incloses en els registres de GISA i en els expedients de contractació i, per tant, no inclou aquella altra informació que les instàncies judicials que investiguen els casos a què es refereix la Resolució podrien haver obtingut per altres mitjans.

4.2. OBSERVACIONS

A continuació es detallen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre aspectes que, si escau, caldria esmenar.

Observacions de la fiscalització economicofinancera

1. El Balanç de situació de GISA no recull l'import de les obres en curs els contractes de les quals estableixen que el seu pagament es faria una vegada fossin recepcionades, i que el 31 de desembre del 2010, segons la informació facilitada per GISA, estaven valorades en 749,50 M€.

La Sindicatura considera que, ateses les condicions contractuals que estableixen la transferència del risc a GISA des de l'inici del contracte, els comptes anuals han de recollir l'import de 749,50 M€ de les obres en curs per incrementar el saldo de Deutors diversos de l'actiu del Balanç de situació i, paral·lelament, el saldo de proveïdors del passiu del Balanç, d'acord amb el principi de meritació i la norma de valoració novena del PGC (vegeu l'apartat 2.1.2.1).

2. Pel que fa a la compensació de costos a IFERCAT per les seves activitats relacionades amb el projecte de la línia 9 del metro de Barcelona, atès que el tram quart de la línia 9 del metro ja s'havia posat en funcionament durant el període 2009-2010, la Sindicatura considera que per a l'exercici 2010 IFERCAT ho hauria d'haver tingut en compte a l'hora de refacturar a GISA els costos de la línia 9, tal com ja es va observar en l'informe 6/2013, Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT), exercicis 2009 i 2010 (vegeu l'apartat 2.1.2.2).
3. GISA comptabilitza l'ajust per a la correlació entre ingressos i despeses en funció del càlcul realitzat sobre el total d'ingressos i el total de despeses, per 2,68 M€ en l'actiu del Balanç. La Sindicatura considera, igual que en exercicis anteriors, que l'ajust s'hauria de fer pel total dels ajustos resultants de cada una de les tipologies d'obra, per 1,02 M€ en el passiu del Balanç, amb una diferència respecte a la periodificació d'actiu comptabilitzada per GISA de 3,70 M€ (vegeu l'apartat 2.1.2.3).
4. El capítol 9 del pressupost, de despeses per variació de passius financers, recull el saldo net de la variació de l'endeutament, de 91,89 M€. La Sindicatura considera que, d'acord amb les normes d'elaboració pressupostària, calia registrar el major endeutament contret en el capítol 9 d'ingressos per 37,03 M€, i l'amortització de l'exercici en el capítol 9 de despeses per 128,92 M€; ambdues en el subgrup 911, Préstecs en euros de fora del sector públic.

Respecte a incloure les variacions d'actius i passius del Balanç per 37,28 M€ per equilibrar la liquidació del pressupost, la Sindicatura fa l'observació que no és correcte, d'acord amb les normes pressupostàries (vegeu l'apartat 2.2).

Observacions de la fiscalització de la contractació

5. La Sindicatura de Comptes ha fiscalitzat les IIC de GISA en la seva versió vigent durant l'exercici 2010, com a continuació de la revisió efectuada per l'informe 26/2012, referent als exercicis 2008 i 2009. De la revisió es pot concloure que, en termes generals, les IIC garanteixen el compliment dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació. Amb tot, es fan les consideracions que s'esmenten en l'apartat 2.3.2.
6. De la revisió dels criteris de valoració de les ofertes cal fer les observacions següents (vegeu l'apartat 2.3.5.2):
 - a) D'igual manera que s'observava en informes anteriors, en vint-i-tres expedients revisats, els criteris objectius tenen igual pes o menys en la valoració final que els criteris la valoració dels quals depèn d'un judici de valor. Per donar una major seguretat a l'hora de valorar quina és l'oferta més avantatjosa, la Sindicatura considera que s'hauria de donar preponderància als criteris que facin referència a característiques de l'objecte del contracte que puguin valorar-se mitjançant xifres o percentatges obtinguts a través de l'aplicació de les fórmules establertes en els plecs. Tot i això, en determinats casos degudament motivats i amb les condicions que preveu la LCSP, l'òrgan de contractació podria introduir una excepció a aquest principi general.²⁰
 - b) Tal com la Sindicatura ja ha observat en informes anteriors, en sis²¹ expedients revisats el plec de bases fixa els criteris de valoració de les ofertes i la seva ponderació. No obstant això, en l'informe de la Comissió Tècnica de valoració, sobre el qual es fonamenta la Mesa de Contractació per a l'adjudicació, aquests criteris se subdivideixen en subcriteris que no estan previstos en els plecs, i a cada un dels quals s'aplica una ponderació.
 - c) Com en informes anteriors, també s'ha observat que en deu dels expedients revisats, l'informe de la Comissió Tècnica no explica la valoració donada als criteris i subcriteris.
 - d) En dotze expedients es valora la idoneïtat de l'equip tècnic presentat en l'oferta, o la seva organització, i en sis expedients es valoren els recursos materials també presentats en l'oferta, sense que s'exigeixi el compliment d'uns mínims en la fase d'acreditació de la solvència.

20. Aquest text ha estat modificat com a conseqüència de les al·legacions presentades.

21. Aquesta xifra ha estat modificada com a conseqüència de les al·legacions presentades.

- e) En els expedients analitzats, la previsió en els plecs de la possibilitat de presentar serveis complementaris o addicionals o millores tecnològiques no està degudament explicitada; manca definir sobre quins elements i en quines condicions queda autoritzada la seva presentació.
 - f) En relació amb la valoració de serveis complementaris o addicionals que s'ha comentat en el punt anterior, en els expedients 18 i 23 la valoració de les millores presentades pels diferents licitadors ha estat la que acaba decantant l'adjudicació del contracte cap a un dels licitadors i no cap als altres, malgrat que les millores no han estat determinades i objectivades prèviament en els plecs.
 - g) Les Instruccions internes de contractació preveuen, igual que la LCSP, que quan només s'utilitzi un criteri d'adjudicació aquest ha de ser, necessàriament, el del preu més baix. No obstant això, en els expedients revisats regulats per les instruccions esmentades quan només hi ha un criteri d'adjudicació no es dona aquesta informació explícitament en la documentació de la licitació.
 - h) Durant l'exercici 2010 GISA tenia establert un procediment segons el qual una comissió tècnica era la responsable d'avaluar les ofertes presentades pels licitadors i de fer la proposta a la Mesa de Contractació. S'ha observat que en la documentació de la licitació hi consta que la Mesa, amb els informes que estimi oportú sol·licitar, estudiarà, valorarà i ponderarà les ofertes.
7. Respecte a la valoració de les ofertes anormals o desproporcionades, l'informe dels serveis tècnics sobre les justificacions presentades pel licitador en el procés contradictori d'audiència ha d'estar suficientment motivat, d'acord amb reiterades resolucions del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals –com per exemple la 23/2012, la 121/2012, la 662/2012 i la 23/2015– i amb les resolucions 53/2014, 33/2015 i 62/2015 del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, en compliment de l'article 43.d de la Directiva 18/2004/CE i dels articles 135 i 136 de la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.3).
8. S'ha observat que GISA defineix les clàusules de penalitats, les clàusules de revisió de preus, els drets i les obligacions específiques de les parts, la certificació de les obres i l'arbitratge en el contracte tipus que forma part de la documentació de la licitació i que serà el contracte a formalitzar un cop aprovada l'adjudicació. Es recomana que, si es vol mantenir aquesta distinció, per complir l'article 26.2 de la LCSP, en el plec de clàusules administratives particulars s'esmenti que els drets i obligacions de les parts són les que s'especifiquen en el contracte tipus que servirà de base per a la seva formalització i que forma part de la documentació de la licitació (vegeu l'apartat 2.3.5.4).

9. En el procediment d'adjudicació negociat sense publicitat d'import inferior a 50.000 €, en el qual no s'elabora plec de clàusules, tal com preveu l'article 121.2 de la LCSP per a aquest tipus de contracte, les condicions bàsiques de la licitació haurien de quedar suficientment definides en la invitació (vegeu l'apartat 2.3.5.5).
10. Igual que es va assenyalar en l'informe 26/2012, en els plecs dels contractes adjudicats mitjançant procediment negociat sense publicitat revisats no hi consta la forma de la negociació. Així mateix, en l'expedient no hi consta que s'hagi efectuat cap negociació amb els licitadors sinó que només es fa una valoració de les ofertes tècniques i econòmiques presentades (vegeu l'apartat 2.3.5.6).
11. GISA ha contractat tres obres complementàries al mateix adjudicatari de l'obra principal mitjançant un procediment negociat sense publicitat en el qual s'invita només aquest licitador, sense que quedin acreditades i justificades en l'expedient les circumstàncies i les característiques que han fet necessari el projecte complementari i la seva adjudicació al contractista de l'obra principal previstes en l'article 155.b de la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.7).
12. S'ha observat l'incompliment o no justificació dels requisits fixats en la jurisprudència comunitària per a la formalització de modificacions contractuals: que la possibilitat d'incorporar modificacions estigui prevista de forma clara, precisa i inequívoca en la documentació de la licitació, que no hi hagi una modificació de les condicions essencials de la licitació i que quedin justificats els requisits d'imprevisibilitat i de necessitats d'interès públic (vegeu l'apartat 2.3.5.8).
13. [...] ²²
14. En relació amb els contractes de serveis, durant l'exercici 2010 GISA no formalitza cap document que sustenti l'acte formal de recepció, igual que es va observar respecte als exercicis 2008 i 2009 en l'informe 26/2012. La Sindicatura considera que és recomanable aquesta formalització, tot i que no és legalment exigible a GISA per tractar-se de la fase d'execució (vegeu l'apartat 2.3.5.11).
15. La contractació de determinats serveis i subministraments s'ha realitzat d'acord amb l'ordre interna "Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries", que es limita a fixar el termini de vigència i la formalització únicament amb el full de descripció i conformitat que genera el sistema signat pel director o directora de divisió i el director o directora general, i que estableix que no serà necessari generar notificacions d'adjudicació als proveïdors. El contingut d'aquesta

22. S'ha eliminat una observació com a conseqüència de les al·legacions presentades.

ordre és contrari al que estableixen les IIC de GISA, publicades en el perfil del contractant, respecte de la tipologia de contractes no menors que hi estan subjectes, i que coincideix amb el que preveu la LCSP, en el sentit que atès el seu import, haurien de tramitar-se per procediment obert, restringit o negociat (vegeu l'apartat 2.3.5.13).

16. En relació amb l'expedient 45, corresponent a la contractació conjunta del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració i el servei d'assessorament jurídic general de GISA, la Sindicatura considera que cal diferenciar i tractar de manera separada les dues figures, i fa les observacions següents (vegeu l'apartat 2.3.5.14):

- a) Cal que la Junta General i el Consell d'Administració de GISA estipulin, per mitjà d'un acord conjunt, quines són les funcions concretes que ha d'exercir el secretari i lletrat assessor de GISA i quina ha de ser la seva retribució anual fixa.
- b) L'adjudicació del servei d'assessorament jurídic general hauria de ser efectuada d'acord amb les IIC, i la seva facturació detallada per hores d'acord amb el que s'estipula en el contracte.
- c) GISA hauria d'haver comunicat al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya l'organització dels seus serveis jurídics mitjançant la contractació externa, per tal que aquest hagués pogut exercir les seves facultats de supervisió i control.

17. Els convenis fiscalitzats que, atès el seu objecte i l'ens amb què s'acorden, han de considerar-se contractes del sector públic, s'haurien d'haver tramitat d'acord amb la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.13).

18. De la revisió dels expedients de contractes menors cal fer les observacions següents (vegeu l'apartat 2.3.5.15):

- a) En tres dels expedients revisats (expedients 61, 78 i 79 de la mostra) el treball s'ha efectuat amb anterioritat a la seva adjudicació.
- b) En la fiscalització s'ha observat cinc contractes amb un mateix proveïdor (61, 62, 78 i 79) i dos més amb un altre (68 i 74), que s'han tramitat en un termini inferior a trenta dies, contràriament al que estableix el Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries.
- c) En alguns contractes en què s'han detectat aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb l'import i amb les dates, s'haurien d'haver licitat mitjançant procediments oberts o negociats.

4.3. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions que es desprenen del treball de fiscalització realitzat per tal que, si encara no s'han aplicat, s'incorporin en el futur.

1. D'acord amb el marc conceptual de la comptabilitat previst en el PGC, en la comptabilització de les operacions cal atènyer-se a la realitat econòmica de les operacions i no només a la seva forma jurídica. Així, doncs, es recomana revisar els criteris emprats en el registre de l'import de les relacions valorades d'obres en curs, en la quantificació de la compensació de costos a IFERCAT, i en el càlcul de l'ajust per a la correlació entre ingressos i despeses. També es recomana revisar els criteris emprats en l'elaboració de la liquidació pressupostària.
2. Es recomana revisar el contingut dels procediments de contractació i dels sistemes de control intern, per tal d'introduir les propostes que s'han fet en el cos de l'informe. Així mateix, es recomana millorar el control durant la fase d'execució dels contractes respecte al compliment del termini d'execució, la formalització de la recepció en els contractes de serveis i la facturació des serveis contractats.
3. Es recomana a GISA que revisi el percentatge de baixa màxim fixat per a la consideració de les ofertes amb valors anormals o desproporcionats per incentivar les empreses a oferir condicions més avantatjoses, tal com recomana la Guia sobre contractació pública i competència aprovada per la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència. Així mateix, mantenir la concordança en els criteris de valoració de les ofertes entre el que estableixen els plecs de clàusules i els criteris finalment utilitzats, i justificar-ne la valoració. També es recomana que GISA es defineixi sobre quins elements i en quines condicions queda autoritzada la presentació de millores.
4. Es recomana que en els expedients de contractació en què no és preceptiva l'elaboració de plecs, les condicions bàsiques de la licitació quedin clarament definides, com, per exemple, que hi ha un únic criteri de valoració de les ofertes.
5. Pel que fa a la contractació conjunta del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració de GISA, i de l'assessorament jurídic general de la societat, es recomana que es revisi la contractació efectuada per donar a cada figura el tractament que li correspongui, i també que GISA comuniqui al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya l'organització dels seus serveis jurídics mitjançant la contractació externa.

5. ANNEX: MOSTRA SELECCIONADA

Quadre 19. Mostra seleccionada d'expedients de contractació

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
1	SARHA	Obert	Obres	CT1060355	UTE Túnel Mandri (Dragados, SA, Acciona Infraestructuras, SA, COMSA, SA, Acsa Obras e Infraestructuras, SA)	Cessió parcial del contracte: Execució de les obres del projecte modificat núm. 2 de les obres del túnel del tram Zona Universitària - Sagrera Meridiana de la línia 9 del Metro de Barcelona. Clau: TM-00509.4F-M2	66.594.828
2	SARHA	Obert	Obres	CT1060963	Copisa Constructora Pirenaica, SA & FCC Construcción, SA & Romero Gamero, SA (UTE)	Execució de les obres de millora general. Millora de l'accessibilitat a Mataró. Carretera C-31 PK 231+800 al 235+000. Tram: Cabrera de Mar - Mataró. Clau: NB-05091.1	50.460.854
3	SARHA	Obert	Obres	CT1058760	Copisa Constructora Pirenaica, SA & FCC Construcción, SA & Obrascón Huarte Lain, SA (UTE)	Execució de les obres del projecte de perllongament dels FGC a Terrassa. Arquitectura i Instal·lacions. Clau: TF-03474.3A	47.115.997
4	SARHA	Obert	Obres	CT1060684	Acsa, Obras e Infr., SA & Áridos Romà, SAU & Benito Arnó e Hijos, SA & M. i J. Grúas, SA & José Antonio Romero Polo, SA & Voltes, SLU (UTE)	Execució de les obres de millora general. Variant de la carretera C-13 del PK 13+100 al 20+000. Tram: Vilanova de la Barca – Tèrrens. Clau: VL-02137.1	42.734.613
5	SARHA	Obert	Obres	CT1061181	Abantia Instalaciones, SA & Copisa Constructora Pirenaica, SA (UTE)	Execució de les obres corresponents al projecte constructiu d'adaptació a la normativa. Millora de l'accessibilitat i remodelació de l'estació de Gràcia dels FGC. Clau: TF-04306.A	24.884.292
6	SARHA	Obert	Obres	CT1059972	UTE Raval Mar-Vilaseca (Copisa Constructora Pirenaica, SA, TAU Ingeniería y Construcciones Especiales, SA)	Execució de les obres de millora general. Condicionament de la carretera de TV-3148 de Vila-seca a la Pineda (Raval de la Mar) Tram: Vila-seca. Clau: XT-08086	20.091.303
7	SARHA	Obert	Obres	CT1058419	Acsa, Obras e Infraestructuras, SA	Adjudicació conjunta dels següents contractes: Execució d'obra nova per a la Construcció de la Seu de les Delegacions Territorials de la Generalitat de Catalunya a les Terres de l'Ebre, Tortosa, i Contracte de concessió d'obra pública per a la construcció i explotació d'un aparcament soterrat, a nivell de plantes -2 i -3, a la finca en què s'ubicarà la seu anterior. Clau: GPV-08248	12.611.313
8	SARHA	Obert	Obres	CT1058876	Arcadi Pla, SA	Execució de les obres de nova construcció IES 4/3 línies a l'IES Ridaura de Castell-Platja d'Aro (Baix Empordà). Clau: IAG-03586	5.969.065

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
9	SARHA	Obert	Obres	CT1058590	Contratas y Obras, Empresa Constructora, SA	Execució de les obres de nova construcció de l'IES de Vilanova del Vallès (Vallès Oriental). Clau: INC-06287	4.601.178
10	IIC	Obert	Obres	CT1061434	Construcciones Pai, SA	Execució de les obres per a la nova construcció del Parc de Bombers d'Olot. Clau: POG-08268	2.584.450
11	IIC	Obert	Obres	CT1059531	Pasquina, SA	Execució de les obres de millora general. Condicionament, eixamplament i millora de revolts. Carretera BV-1225. PK 3+940 al 5+420. Tram: Manresa - El Pont de Vilomara i Rocafort. Clau: XB-06030	2.332.196
12	IIC	Obert	Obres	CT1059385	Medio Ambiente Dalmau, SA & Glauca Gestión del Paisaje, SL (UTE)	Execució de les obres de millora local. Plantacions. Mesures correctores d'impacte ambiental del condicionament de la carretera C-31. PK 357+900 al 374+000. Tram: La Tallada d'Empordà – Torroella de Fluvià. Clau: AG-02065.A1-C1	1.243.555
13	IIC	Obert	Obres	CT1059435	Aglomerats Girona, SA	Execució de les obres de millora local. Millora de nus. Rotonda a la intersecció de les carreteres C-251, PK 5+890, i la BV-5105, PK 5+292. Tram: Cardedeu. Clau: VB-00031.1-A1	603.969
14	IIC	Obert	Obres	CT1058448	Acsa, Obras e Infraestructuras, SA	Execució de les obres de conservació semi-integral. Plantacions. Conservació de plantacions i mesures correctores d'impacte ambiental de les obres executades i rebudes abans del 31 de maig del 2010 a les comarques de Girona. Clau: SC-SCG-08184	573.404
15	IIC	Obert	Obres	CT1059760	Moix Serveis i Obres, SL	Execució de les obres de millora local. Plantacions. Mesures correctores d'impacte ambiental de la variant de la carretera C-243a a Sant Sadurní d'Anoia. Via d'enllaç de la C-243a amb la BP-2151. Tram: Sant Sadurní d'Anoia. Clau: VB-02093-C1	134.250
16	SARHA	Obert	Col·laboració publico-privada	CT1061233	Construcciones Rubau, SA & Copisa Constructora Pirenaica, SA & FCC Construcción, SA & Obrascón Huarte Lain, SA	Contracte de constitució d'un dret de superfície per a la construcció i conservació d'un edifici, i la seva explotació mitjançant el seu arrendament a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, que el destinarà al centre penitenciari Els Plans de Tàrraga al municipi de Tàrraga. Clau: JNP-05539	139.918.444
17	SARHA	Obert	Col·laboració publico-privada	CT1061260	Acsa, Obras e Infraestructuras, SA & GPO-Corviam Construcción, SA & Quatuor Infraestructuras y Concesiones, SL	Contracte de cessió temporal d'un dret de superfície per a la construcció i conservació d'un edifici, i la seva explotació mitjançant el seu arrendament a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, que el destinarà al centre penitenciari de Preventius a Barcelona. Clau: JNP-08246	117.941.570

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
18	SARHA	Obert	Serveis	CT1061443	Auditorías e Ingenierías, SA & Euro Geotécnica, SA & GPO Ingeniería, SA (UTE)	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte bàsic i el projecte constructiu del perllongament de la línia 3 dels FMB. Tram: Zona Universitària - Sant Feliu de Llobregat. Infraestructura, via i catenària. Clau: PB-TM-06501.1 i TM-06501.1	9.491.335
19	SARHA	Obert	Serveis	CT1059499	Everis Spain, SL	Contracte de serveis per al manteniment del sistema de gestió basat en la solució SAP i altres aplicacions corporatives vinculades per a GISA i REGSA.	1.336.310
20	SARHA	Obert	Serveis	CT1058724	Auditorías e Ingenierías, SA & Ginprosa Ingeniería, SL (UTE)	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte constructiu de millora general. Condicionament. Corredor Brugent-Ter. Carreteres C-63, PK 37+500 al 45+000 i N-141e, PK 100+700 al 106+200. Tram: Amer - Bescanó. Clau: AG-03020.2	1.215.000
21	SARHA	Obert	Serveis	CT1060947	Bureau Veritas Español, SA	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per al Control de Qualitat de Projectes d'Edificació. Clau: CQP-2010.1	365.067
22	IIC	Obert	Serveis	CT1059820	Roca Junyent, SLP	Contracte de serveis per a l'assistència i direcció jurídica en procediments judicials o arbitrals en matèria civil i mercantil a GISA i REGSA	200.000
23	IIC	Obert	Serveis	CT1060810	Ardanuy Ingeniería, SA	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció de l'estudi d'alternatives per a la base de manteniment per a via i catenària i millora de l'accés al Triangle Ferroviari des de les línies 2 i 4 dels FMB. Clau: EA-TM-09317	164.250
24	IIC	Obert	Serveis	CT1060912	Planning d'Obres 2004, SLP	Contracte de serveis per a la direcció d'execució conjunta de les obres: Nova construcció CEIP de Cervelló. Cervelló CEIP 1 Línia. Clau: PNA-09222, i Nova construcció CEIP Mar i Cel, Cubelles. CEIP 2 Línies (2a fase 1 Línia Infantil i Primària). Clau: PNC-09224	100.034
25	IIC	Obert	Serveis	CT1058898	Gaena Environment, SLL	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica ambiental de les obres de millora general. Variant de Santa Susanna. Carretera C-55 del PK 70+700 al 71+800. Tram: Riner. Clau: VL-04012	66.660
26	SARHA	Restringit	Obres	CT1060733	COMSA, SA & Dragados, SA & FCC Construcción, SA (UTE)	Execució de les obres del Centre Intermodal del Baix Llobregat al Prat de Llobregat. Clau: TM-00509.6A2-C1	59.077.339

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
27	IIC	Restringit	Obres	CT1058613	Sacyr, SAU	Assistència tècnica per a la redacció del projecte bàsic i d'execució, la certificació d'eficiència energètica del projecte, l'estudi de seguretat i salut, l'estudi geotècnic, el projecte d'activitats per a la llicència ambiental i posterior direcció d'obra i certificació d'eficiència energètica de final d'obra i execució de les obres, nova construcció CEIP Antonio Grau i Minguell. Sant Quintí de Mediona, substitució una línia + 4 aules. Clau: PNC 09298	3.491.057
28	SARHA	Negociat sense publicitat	Obres	CT1061914	UTE Túnel Terrassa (Obrascón Huarte Lain, SA, FCC Construcción, SA, Copisa Constructora Pirenaica, SA)	Execució de les obres del projecte complementari núm. 3 del perllongament dels FGC a Terrassa. Infraestructura, superestructura de via i catenària. Tram: túnel Terrassa-Rambla/Can Roca i estacions intercanviador RENFE i Can Roca. Clau: TF-03474.1R-C3	21.185.610
29	IIC	Negociat sense publicitat	Obres	CT1059771	COMSA, SAU	Execució de les obres del projecte complementari núm. 1 de millora de l'intercanviador de Diagonal FMB i FGC. Clau: TF-03584-C1	2.371.109
30	IIC	Negociat sense publicitat	Obres	CT1059999	Acciona Infraestructuras, SA, Sociedad de Climatización y Electrificación, SA, UTE Ley 18/1982 "UTE Edificio GISA"	Execució de les obres del projecte complementari núm. 2 de les divisions, acabats interiors i instal·lacions de l'edifici corporatiu de GISA. Clau: FGC-08281-C2	1.015.722
31	SARHA	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1059102	Brullet-Pineda Arquitectes, SLP	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció de l'avantprojecte, del projecte bàsic i de l'estudi geotècnic per a la construcció del nou hospital de l'Hospitalet de Llobregat. Clau: HHB-09334.	1.500.342
32	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1058902	FAHE Consulting Arquitectura, SLP	Contracte de serveis per a la direcció d'execució del projecte complementari núm. 1 de les obres de reconversió i remodelació de la Residència de Gent Gran Ramón Berenguer de Santa Coloma de Gramenet. Clau: BSV-03412-C1	50.000
33	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1060180	PricewaterhouseCoopers Jurídico y Fiscal, SL	Contractació de l'assistència tècnica en matèria d'assessorament jurídic laboral i en matèria de seguretat i salut a GISA com a gestor d'obres.	49.000
34	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1059320	J.M.C. (persona física)	Contracte de serveis per a la intervenció professional en defensa dels interessos de GISA per l'establiment de les accions judicials contra els responsables contractuals i dels agents de la construcció a què siguin imputables els defectes de l'IES Constantí de Tarragona. Clau: IMT-08443.	47.000

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
35	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1059858	Auditorías e Ingenierías, SAU	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte complementari núm. 2. Superestructura, via i catenària Macropou-Havaneres. Clau: TM-00509.9-C2	42.800
36	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1060748	Cinesi, SL	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció de l'estudi estratègic d'avaluació ambiental. Millora general. Desdoblament de la carretera C-37. PK 0+000 al 4+950. Tram: Alcover - Valls. Clau: AE-DT-08120	37.000
37	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1060297	J&A Garrigues, SLP	Assistència tècnica per a la redacció dels Plecs de bases com a contingut dels plecs tècnic i administratius per a l'adjudicació d'un contracte de gestió per concessió de la prestació de serveis sanitaris, la redacció del projecte executiu, l'execució de les obres, la dotació de l'equipament, l'explotació i el manteniment i la prestació dels serveis complementaris no sanitaris per al Nou Hospital comarcal de Cerdanyola del Vallès, Ripollet, Montcada i Reixac i Barberà del Vallès.	28.500
38	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1059860	Auditorías e Ingenierías, SAU	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte modificat núm. 5 Línia 9 de Metro de Barcelona. Tram 1 Aeroport-Parc Logístic. Subtram. Terminal entre pistes-PK 4+500. Infraestructura i estacions. Clau: TM-00509.6A1.A-M5	25.300
39	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1060677	23.64 Serveis de la Construcció Frederic de Buen, SLP	Contracte de serveis per a la Direcció d'execució de les obres del projecte complementari núm. 1 substitució taller automoció + aules a l'Institut Lacetània de Manresa. Clau: IAC-05542-C1	23.125
40	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1060220	Payma Cotas, SAU	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la divisió del projecte complementari núm. 1: Línia 9 de Metro de Barcelona. Tram 2n Parc Logístic-Zona Universitària. Complementes d'estructura interior, via i catenària del túnel 2. Barcelona. Tram 2n Parc Logístic - Zona Universitària. Complementes d'estructura interior, via i catenària del túnel 2. Tram Pou C/ Motors - Zona Universitària. Adaptació de tuneladora i de pous. Clau: TM-00509.5E-C1; Projecte complementari 2 Línia 9 Tram Pou C/ Motors - Zona Universitària. Clau: TM -00509.5E-C1 en: Projecte complementari núm. 1 Línia 9 de Metro de Barcelona	23.030

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
41	IIC	Negociat sense publicitat	Serveis	CT1061672	ED Servicios Técnicos de Ingeniería & Consultoría, SL	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte constructiu de millora local. Millora de nus. Vial d'accés a la urbanització Els Domenges des de la carretera N-420, PK 864+300. Tram: Botarell. Clau: VT-01035-C2	18.905
42	SARHA	*	Serveis	CO1062262	Infraestructures Ferroviàries de Catalunya	Compensació en concepte de participació al 2010 segons l'aplicació del que es disposa en el paràgraf primer de la Base vuitena del conveni entre la nostra entitat i l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya.	2.052.520
43	SARHA	*	Serveis	CO1059794	Torre Tarragona Inversiones, SLU	Lloguer de les oficines de les plantes 16 i 17, i de 21 places de pàrquing, a la Torre Tarragona	317.425
44	SARHA	*	Serveis	CO1060200	Zurich Insurance PLC	Regularització de la pòlissa de responsabilitat civil de GISA, 1a capa, del període de l'1 de gener del 2009 al 31 de desembre del 2009	303.164
45	IIC	*	Serveis	CO1060492	Roca Junyent, SLP	Honoraris pels serveis jurídics de Secretaria del Consell d'Administració de la Companyia, Secretaria de la Mesa de Contractació i assessorament legal general durant l'any 2010	265.000
46	IIC	*	Serveis	CO1060201	Zurich Insurance PLC	Regularització de la pòlissa de responsabilitat civil de GISA, 2a capa, del període de l'1 de gener del 2009 al 31 de desembre del 2009	167.830
47	IIC	*	Serveis	CO1060338	AXA Vida, Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros, SA	Pòlissa d'assegurança de vida col·lectiva pel personal de GISA, corresponent a l'any 2010	107.858
48	IIC	*	Serveis	CO1060703	Federació d'Indústries de la Construcció i la Fusta de Comissions Obreres de Catalunya	Honoraris en concepte d'assistència i assessorament sindical als treballadors en matèria laboral i de prevenció de riscos, d'acord amb la clàusula segona A del conveni entre GISA i REGSA i aquesta Federació Sindical, de data 14 de maig del 2008, prorrogat fins al 14 de maig del 2009. Període de l'1 de desembre 2009 al 31 de maig del 2010.	73.460
49	IIC	*	Serveis	CO1060704	Federació d'Indústries de la Construcció i la Fusta de Comissions Obreres de Catalunya	Honoraris en concepte d'assistència i assessorament sindical als treballadors en matèria laboral i de prevenció de riscos, a les obres de la línia 9, 3 i 5 de metro, d'acord amb la clàusula segona B del conveni entre GISA i aquesta federació sindical, de data 14 de maig del 2008, prorrogat el 14 de maig del 2009. Període de l'1 de desembre del 2009 al 31 de maig del 2010	40.553

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
50	IIC	Menor	Obres	CT1060859	Divisa Barcelona, SA	DIVISA/Obres tancament de les oficines. Obres de restitució i de construcció dels elements per deixar a situació d'origen els locals de les oficines de GISA, c/Tarragona, núm. 161, plantes 16 i 17	43.585
51	SARHA	Menor	Serveis	CT1061345	Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya	Conveni GISA-ITEC 2010-2011. Acord pròrroga anual número 3 GISA-ITEC 2010-2011	1.005.241
52	SARHA	Menor	Serveis	CT1062248	Col·legi d'Arquitectes de Catalunya	Pròrroga segon any GISA-COAC. Conveni de col·laboració entre l'empresa pública GISA i el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC).	300.000
53	IIC	Menor	Serveis	CT1061549	Federació d'Indústries de la Construcció i la Fusta de Comissions Obreres de Catalunya	Programa Conveni CCOO-GISA 1r tram pròrroga del conveni de col·laboració entre el Departament de Treball i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, GISA i REGSA, i les Federacions Nacionals de Metall, Construcció i afins de la Unió General de Treballadors de Catalunya i d'Indústries de la Construcció i la fusta de Comissions Obreres de Catalunya.	147.657
54	IIC	Menor	Serveis	CT1061541	Federació Nacional, Metall, Construcció i Afins de la Unió General de Treballadors de Catalunya	Pròrroga del conveni UGT-GISA 1r tram pròrroga del conveni de col·laboració entre el Departament de Treball i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, GISA i REGSA, i les Federacions Nacional de Metall, Construcció i Afins de la Unió General de Treballadors de Catalunya i d'Indústries de la Construcció i la fusta de Comissions Obreres de Catalunya.	147.657
55	IIC	Menor	Serveis	CT1061542	Federació Nacional, Metall, Construcció i Afins de la Unió General de Treballadors de Catalunya	Programa Conveni UGT-GISA 2n tram línia 9. Pròrroga del Conveni de col·laboració entre el Departament de Treball i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, GISA i REGSA, i les Federacions Nacional de Metall, Construcció i Afins de la Unió General de Treballadors de Catalunya i d'Indústries de la Construcció i la Fusta de Comissions Obreres de Catalunya.	81.511
56	IIC	Menor	Serveis	CT1061550	Federació d'Indústries de la Construcció i la Fusta de Comissions Obreres de Catalunya	Programa Conveni CCOO-GISA 1r tram línia 9 Pròrroga del Conveni de col·laboració entre el Departament de Treball i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, GISA i REGSA, i les Federacions Nacional de Metall, Construcció i Afins de la Unió General de Treballadors de Catalunya i d'Indústries de la Construcció i la Fusta de Comissions Obreres de Catalunya.	81.511

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
57	IIC	Menor	Serveis	CT1060383	Associació Interdisciplinària de Disseny de l'Espai de Foment de les Arts Decoratives	Conveni ARQUINFAD Conveni de col·laboració amb ARQUINFAD (col·laboració de la setmana ARQUINSET)	50.000
58	IIC	Menor	Serveis	CT1060340	Foment de les Arts i del Disseny	Conveni FAD Conveni de col·laboració per a la promoció de les intervencions artístiques a l'obra pública	30.000
59	IIC	Menor	Serveis	CT1059701	Euro Geotécnica, SA	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte modificat núm. 1 del projecte complementari núm. 1 de sortida d'emergència de Rambla d'Egara i reposició de l'arbrat al Parc del Nord. Clau: TF-03474.1R-C1-M1	17.974
60	IIC	Menor	Serveis	CT1059439	J.M.N.M. (persona física)	Contracte de serveis per a la Direcció de les obres del projecte complementari núm. 1 de l'Escola Àngel Guimerà de Tàrraga. Clau: PAL-05382.1-C1	17.950
61	IIC	Menor	Serveis	CT1059637	PricewaterhouseCoopers Jurídico y Fiscal, SL	LANDWELL/Assessorament LOPD Serveis per a l'assessorament continuat LOPD i tasques de secretaria de la Comissió de LOPD durant l'any 2010.	17.900
62	IIC	Menor	Serveis	CT1059680	PricewaterhouseCoopers Jurídico y Fiscal, SL	LANDWELL/Elaboració procediments Assistència tècnica jurídica per a la redacció dels procediments de Gestió de Dades (LOPD) adequats a les normes de referència UNE-EN ISO 9001:2008 i UNE-EN ISO 13001:2004	17.900
63	IIC	Menor	Serveis	CT1061997	PricewaterhouseCoopers Jurídico y Fiscal, SL	PRICE/LOPD 2011 Serveis per a l'assessorament continuat de la LOPD i les tasques de secretaria durant l'any 2011 per a GISA i REGSA	17.900
64	IIC	Menor	Serveis	CT1059442	J.M.C. (persona física)	Contracte de serveis per a la intervenció professional en defensa dels interessos de GISA per l'establiment de les accions judicials contra els responsables contractuals i dels agents de la construcció a què sigui imputables els defectes de l'ampliació del Centre d'Atenció Primària de Sant Sadurní d'Anoia. Clau: CAP-05530	17.800
65	IIC	Menor	Serveis	CT1062110	Copy Gold, SL	COPYGOLD/Copisteria Servei de copisteria (còpies i enquadernacions) durant l'any 2011 per a GISA	17.500

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
66	IIC	Menor	Serveis	CT1060228	Auditorías e Ingenierías, SAU	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte constructiu Línia 9 de metro de Barcelona, tram 3r. Zona Universitària - Sagrera Meridiana. Estacions de Sanllehy, Guinardó i Maragall. Estructures interiors i urbanitzacions. Clau: TM-00509.4D-BIS.1	17.241
67	IIC	Menor	Serveis	CO1060965	XL Insurance Company LTD	Assegurança de responsabilitat civil consellers 1a capa, per al període del 18 d'abril del 2010 al 18 d'abril del 2011	15.922
68	IIC	Menor	Serveis	CT1059831	J.M.R. (persona física)	Assistència tècnica per a la redacció del projecte complementari número 1 i posterior direcció d'obra corresponent a les obres de la reposició de la coberta del mòdul de la Infermeria de Ponent de Lleida. Clau: JVP-07276-C1	14.303
69	IIC	Menor	Serveis	CT1060194	Ramón & Cajal, Abogados, SLP	Assessorament Jurídic Eix Diagonal. Assessorament jurídic en el procés de definició i concreció de la modificació del contracte de concessió per a la redacció dels projectes constructius, la construcció i l'explotació de l'Eix 3 - Eix Diagonal. Vilanova i la Geltrú - Vilafranca del Penedès - Igualada - Manresa (C-15 i C-37)	14.300
70	IIC	Menor	Serveis	CO1060249	Roca Junyent, SLP	Despeses generades per Roca Junyent, SLP per la seva intervenció al judici instat per Compañía Tecnológica Corella Construcciones, SA, Excavacions i Enderrocs Cotazero, SL, Construcciones Septenio, SL, Escalcer, SL, Montfusa, SCCL i Enguixats Joel, SL contra GISA, Begar Construcciones y Contratas i ICFE.	14.284
71	IIC	Menor	Serveis	CT1059838	Auditorías e Ingenierías, SAU	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica per a la redacció del projecte complementari núm. 1 Línia 9 de metro de Barcelona, tram 3r. Zona Universitària - Sagrera Meridiana. Estació Sanllehy. Desviaments de trànsit i serveis afectats. Clau: TM-00509.4D-C1	14.224
72	IIC	Menor	Serveis	CT1059795	Econoiuris, SL	Assessorament Econoiuris 2010 Honoraris professionals corresponents a l'assessorament fiscal del l'any 2010 relacionat amb l'Impost de societats, IVA, IRPF i altres	12.546
73	IIC	Menor	Serveis	CT1060635	INGEA Técnicos Asociados, SL	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica de Coordinació de Seguretat i Salut de les obres del projecte complementari núm. 8 de les obres de perllongament de la línia 2 dels FMB. Tram: Pep Ventura - Badalona centre. Mesures de control de l'excavació sota nivell freàtic i treballs d'arqueologia. Clau: TM-99456.1-C8	12.144

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import adjudicat (sense IVA)
74	IIC	Menor	Serveis	CT1060125	J.M.R. (persona física)	Redacció del projecte modificat número 1 per a la reforma i millora de la Infermeria de Ponent, a Lleida. Clau: JVP-07276-M1	10.080
75	IIC	Menor	Serveis	CT1059751	INGEA Técnicos Asociados, SL	Contracte de serveis per a l'assistència tècnica de Coordinació de Seguretat i Salut de les obres del projecte complementari núm. 6 del perllongament de la línia 2 dels FMB. Tram: Pep Ventura – Badalona centre. Urbanització de l'Illa Fradera. Fase 1 del projecte d'urbanització de l'Illa Central de Badalona. Clau: TM-99456.1-C6	9.900
76	IIC	Menor	Serveis	CT1059983	PricewaterhouseCoopers Jurídico y Fiscal, SL	Landwell/Req. normatiu jurídic G.D. Assistència tècnica jurídica a la Comissió de Gestió Documental de GISA	9.500
77	IIC	Menor	Serveis	CO1062001	Roca Junyent, SLP	Estudi d'actuacions, disseny de l'estratègia processal i interposició d'una querella contra la persona que havia estat xofer a GISA durant l'any 2004.	6.000
78	IIC	Menor	Serveis	CT1059613	PricewaterhouseCoopers Jurídico y Fiscal, SL	PricewaterhouseCoopers/Assessorament assistència tècnica relativa al càlcul de la repercussió de costos de facturació 2009 GISA-REGSA	6.000
79	IIC	Menor	Serveis	CT1059814	PricewaterhouseCoopers Jurídico y Fiscal, SL	PricewaterhouseCoopers/Costos-Facturació Assistència tècnica per a l'anàlisi de costos de la prestació de serveis IFERCAT-GISA, segons el conveni de col·laboració entre les dues empreses.	3.500
80	IIC	Menor	Serveis	CO1061003	Roca Junyent, SLP	Honoraris per l'assessorament jurídic i laboral i compareixença davant de la Inspecció de Treball en referència a les obres: CEIP Les Cabanyes (PNC-05365), CEIP El Drac (PAC-07970) i IES i EOI Joan Brossa (IAB-99353.2).	1.907
81	IIC	Menor	Serveis	CO1062190	Roca Junyent, SLP	Honoraris per l'assessorament jurídic i laboral i compareixença davant de la Inspecció de Treball en referència a l'obra de Nova construcció de la Residència i Centre de Dia per a persones amb disminució psíquica amb trastorns de conducta a Barcelona-Tres Pins / Dr. Font i Quer. Clau: BSD-06428.	614
82	IIC	Menor	Subministraments	CT1060045	Copy Gold, SL	COPY GOLD/ Serveis copisteria. Serveis diversos de copisteria per als diferents departaments de GISA, fins al 31 de desembre del 2010.	17.999

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* GISA no ha utilitzat cap procediment de contractació. Vegeu l'apartat 2.3.5.13.

Quadre 20. Mostra seleccionada d'expedients de modificació de contractes

Núm. exp.	Regulació del procediment d'adjudicació	Tipus de contracte	Codi de l'expedient	Entitat adjudicatària	Descripció	Import contractat (sense IVA)
83	SARHA	Obres	CT1030600	UTE Túnel Aeroport	Execució de les obres del projecte constructiu de la línia 9 del metro de Barcelona. Tram 1r. Aeroport - Parc Logístic. Subtram PK 4+500 – Llobregat. Infraestructura i estacions. Clau: TM-00509.6A2	(186.568.784)
84	IIC	Obres	CT1055397	Xavier Alsina, SA	Execució de les obres de millora local. Millora de nus. Ordenació d'accessos a la carretera C-35. PK 64+070 al 68+550. Tram: Sant Celoni - Hostalric. Clau: MG-05052-A1	317.078
85	SARHA	Obres	CT1052422	UTE Torroella	Execució de les obres de millora general. Condicionament Carretera C-31. PK 357+900 al 374 +000. Tram: La Tallada d'Empordà – Torroella de Fluvià. Clau: AG-02065-A1	7.599.464
86	SARHA	Obres	CT1054074	UTE Autovia Costa Brava	Execució de les obres de millora general. Desdoblament. Carretera C-31. PK 313+820 al 326+ 450. Tram: Castell-Platja d'Aro - Palamós. Clau: DG-04143	8.442.597

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

6. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès al president d'Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU el 6 de novembre del 2015 per complir el tràmit d'al·legacions.

L'ens fiscalitzat va demanar una pròrroga per presentar les al·legacions, i el termini es va ampliar fins al 30 de novembre del 2015.

6.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU a la Sindicatura de Comptes es reproduïx literalment a continuació. Els documents annexos que acompanyen l'escrit estan dipositats en els arxius de la Sindicatura.

infraestructures.cat

Joan Lluís Quer i Cumsille
President i Conseller Delegat

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
A/a Sra. Emma Balseiro Carreiras – Síndica
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Assumpte: Projecte d'informe de fiscalització 34/2012-A relatiu a l'empresa Gestió d'Infraestructures, S.A.U. (GISA) corresponent a l'exercici 2010

Senyora,

En resposta al seu escrit de 6 de novembre de 2015, mitjançant el qual ens va transmetre l'informe de l'assumpte, em plau adjuntar-li a la present l'informe d'al·legacions al mateix, elaborat dintre del termini atorgat a l'efecte.

Resto a la seva disposició per a qualsevol aclariment.

Atentament,

Barcelona, 30 de novembre de 2015

Pilar Matesanz Sánchez, proveïda del NIF núm. [...] en nom i representació d'**INFRA-ESTRUCTURES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA, SAU**, (en endavant, Infraestructures.cat i abans GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, S.A.U.), proveïda del NIF A59377135, amb domicili social i a efectes de notificacions, el situat al carrer Vergós, 36-42, C.P. 08017 de Barcelona, representació que tinc acreditada davant d'aquesta Sindicatura de Comptes, comparec i com millor en Dret procedeixi, **DIC**:

- I. Que en data 6 de novembre de 2015, ha estat notificat a Infraestructures.cat el "Projecte d'Informe 34/2012-A relatiu a l'empresa GESTIÓ D'INFRAESTRUCTURES, S.A.U. (GISA). Exercici 2010". S'adjunta, assenyalat com a **Document núm. 1**, còpia de la notificació rebuda.
- II. Que l'esmentat Projecte d'Informe no serà definitiu fins a la seva aprovació pel Ple de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.
- III. Que arran del procés de fusió per absorció per part de GISA de les empreses Regs de Catalunya, SLU (REGSL) i Reg Sistema Segarra-Garrigues, SLU

(REGSEGASL), formalitzat mitjançant escriptura de data 27 d'abril de 2012, GISA canvià la seva denominació per la d'Infraestructures de la Generalitat de Catalunya, SAU (Infraestructures.cat).

- IV. Que la Sindicatura de Comptes de Catalunya atorga a Infraestructures.cat un termini de 15 dies hàbils per a presentar les al·legacions que s'estimin oportunes en relació al Projecte d'Informe.
- V. Que, mitjançant escrit del 19 de novembre de 2015 es va demanar una ampliació de termini conferit en set dies més, la qual, malgrat la complexitat del tema, d'haver-se conferit conjuntament el mateix termini per formular al·legacions al projecte d'informe de l'exercici 2011, i d'haver transcorregut 3 anys des de l'inici de la fiscalització, s'ha concedit mitjançant comunicació d'aquesta Sindicatura de data 20-11-2015, només en cinc dies el que es considera insuficient ateses les circumstàncies exposades.

Que dins del termini conferit, passa a formular les següents

AL·LEGACIONS

PRIMERA.- CONSIDERACIÓ PRÈVIA

Aquestes al·legacions faran referència a les conclusions, observacions i recomanacions que es troben a l'apartat 4 del Projecte d'Informe sota aquest títol.

A tal efecte Infraestructures.cat formula les presents al·legacions seguint el mateix ordre d'exposició que consta a l'apartat d'observacions. Pel que fa a la fiscalització de la contractació, es distingeix entre la revisió de les Instruccions internes de contractació d'Infraestructures.cat, en endavant IIC, i la revisió de la mostra seleccionada de contractes adjudicats durant l'exercici 2010.

SEGONA.- OBSERVACIONS AL PROJECTE SOBRE LA FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

1. El Balanç de situació de GISA no recull l'import de les obres en curs els contractes de les quals estableixen que el seu pagament es faria una vegada fossin recepcionades, i que el 31 de desembre de 2010, segons la informació facilitada per GISA, estaven valorades en 749,50M€.

La Sindicatura considera que ateses les condicions contractuals que estableixen la transferència del risc a GISA des de l'inici del contracte, els comptes anuals han de recollir l'import de 749,50M€ de les obres en curs per incrementar el saldo de Deutors diversos de l'actiu del Balanç de situació i paral·lelament, el saldo de proveïdors del passiu del Balanç, d'acord amb el principi de meritació i la norma de valoració novena del PGC.

Infraestructures.cat:

Com aquesta Sindicatura recull al seu projecte d'informe 2/2013-A, corresponent a la fiscalització de l'exercici 2011 de GISA, la societat va comptabilitzar aquell any en el seu balanç les obres executades en el marc de contractes anomenats de "mètode alemany" que estaven finalitzades i no recepcionades per import de 417,37M€.

L'any 2012, Infraestructures.cat va incorporar al Balanç la totalitat de les relacions valorades d'obres executades en el marc de contractes sota aquesta modalitat "d'abonament total del preu" tal com s'indica en l'apartat 12.2 de la memòria dels comptes anuals de l'exercici 2012.

En conseqüència, a la data de l'emissió del projecte d'informe de la Sindicatura objecte de les presents al·legacions, Infraestructures.cat ja havia comptabilitzat a l'actiu totes les relacions valorades de les obres contractades sota la modalitat "d'abonament total del preu" (mètodes alemanys) pel que no procedeix la recomanació sobre aquesta qüestió.

Addicionalment, cal dir que el projecte d'informe és posterior als informes dels Comptes anuals d'Infraestructures.cat dels anys 2011 i 2012, i el darrer informe de la Sindicatura, corresponent a l'any 2009, no feia aquesta observació, quan en la mateixa situació s'havia executat obra per import de 287,33M€.

Per últim, cal precisar que, contràriament al que indica la Sindicatura, no totes les relacions valorades d'obres contractades sota la modalitat de "mètode alemany" s'incorporen a la partida de "Deutors Diversos" de l'actiu doncs aquelles quin pagament es preveu a un termini superior a un any s'incorporen a la partida "Altres actius financers no corrents".

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

2. Pel que fa a la compensació de costos a IFERCAT per les seves activitats relacionades amb el projecte de la línia 9 del metro de Barcelona, atès que el tram quart de la línia 9 del metro ja s'havia posat en funcionament durant el període 2009-2010, la Sindicatura considera que per a l'exercici 2010 IFERCAT ho hauria d'haver tingut en compte a l'hora de refacturar a GISA els costos de la línia 9, tal com ja es va observar en l'informe 6/2013, Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT) exercicis 2009 i 2010.

Infraestructures.cat:

Com la Sindicatura n'és coneixedora, seguint les indicacions del citat informe 6/2013, a partir de l'any 2012, IFERCAT repercuteix a Infraestructures.cat els costos per les seves activitats relacionades amb el projecte de la línia 9 del metro de Barcelona en funció dels quilòmetres de línia posats o no en explotació. Tenint en compte que en el període 2012-2015 han estat en servei 11,034 km operatius dels 50,108 km totals previstos pel projecte de la Línia 9, el 22,02% dels costos han estat assumits per IFERCAT i la resta, el 77,98%, per

Infraestructures.cat, motiu pel qual tampoc no procedeix la recomanació sobre aquesta qüestió.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

3. GISA comptabilitza l'ajust per a correlació entre ingressos i despeses en funció del càlcul realitzat sobre el total d'ingressos i el total de despeses, per 2,68M€ en l'actiu del Balanç. La Sindicatura considera, igual que en exercicis anteriors, que l'ajust s'hauria de fer pel total dels ajustos resultants de cada una de les tipologies d'obra, per 1,02M€ en el passiu del Balanç, una diferència respecte a la periodificació d'actiu comptabilitzada per GISA de 3,70M€

Així mateix, la Sindicatura recomana millorar el sistema informàtic per disposar de la informació del marge real per obra extreta de forma directa de la mateixa comptabilitat.

Infraestructures.cat:

Respecte d'aquesta observació, que com la pròpia Sindicatura menciona és recurrent des de 2008, cal indicar el següent:

1.- El diferents auditors dels comptes de la societat des de 2008 han donat com a bo el càlcul emprat per la mateixa (no hi han salvetats en cap dels informes d'Auditoria de Comptes Anuals).

2.- Com la Sindicatura n'és coneixedora, a fi d'evitar la reiteració d'aquesta observació, a partir de l'any 2013 s'ha fet el càlcul del marge d'acord amb el criteri sostingut per la Sindicatura.

3.- El programa informàtic del que s'obté de forma quasi automàtica el càlcul del marge de les obres del PEF (la majoria) funciona des de l'exercici 2013. No s'ha automatitzat el procés de càlcul de marges de les obres de concessions i drets de superfície perquè ja no s'executen de noves ni el de les obres de la Línia 9 ja que és un número limitat d'obres i el cost d'automatitzar era molt elevat.

Pels motius indicats, tampoc no seria aplicable la recomanació sobre aquesta qüestió.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

4. El capítol 9 del pressupost, de despeses per variació de passius financers, recull el saldo net de la variació de l'endeutament, de 91,89M€. La Sindicatura considera que d'acord amb les normes d'elaboració pressupostària, calia registrar el major endeutament contret, en el capítol 9 d'ingressos per 37,03M€, i l'amortització de l'exercici en el capítol 9 de despeses per 128,92M€; ambdues en el subgrup 911, Préstecs en euros fora del sector públic.

Respecte a incloure les variacions d'actius i passius del Balanç per 37,28M€ per equilibrar la liquidació del pressupost, la Sindicatura fa l'observació que no és correcte, d'acord amb les normes pressupostàries.

Infraestructures.cat:

Com aquesta Sindicatura n'és coneixedora, pel que fa a la primera observació, la liquidació de l'exercici 2012 ja és va fer com indica la Sindicatura i, pel que fa a la segona observació, en la liquidació de l'exercici 2011 ja es va aplicar el criteri de la Sindicatura. Per aquests motius, tampoc no seria aplicable la recomanació en matèria pressupostària.

TERCERA.- OBSERVACIONS RESULTANTS DE LA FISCALITZACIÓ DE LES IIC

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

5. La Sindicatura de Comptes ha fiscalitzat les IIC d'Infraestructures.cat en la seva versió vigent durant l'exercici 2010, com a continuació de la revisió efectuada per l'informe 26/2012, referent als exercicis 2008 i 2009. Com reconeix aquesta Sindicatura, de la revisió es pot concloure que, en termes generals, les IIC garanteixen el compliment dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació. Amb tot, es fan les consideracions que s'esmenten en l'apartat 2.3.2.

Infraestructures.cat:

Com sigui que malgrat donar compliment a l'exigit per la LCSP, aquesta Sindicatura formula una sèrie d'observacions i recomanacions a les mateixes, tot seguit es passa a donar resposta conjunta. Respecte de les recomanacions d'aquesta Sindicatura, ressaltar que moltes d'elles es varen adoptar d'ofici amb posterioritat a l'any fiscalitzat. Si bé les que ja es van adoptar es poden constatar en el perfil d'Infraestructures.cat des de la data en que es varen acordar, com sigui que malgrat estar ja implementades aquesta Sindicatura les posa de manifest en el projecte d'informe, tot seguit es farà referència a les mateixes, malgrat haver-se adoptat amb posterioritat a l'exercici 2010.

2.3.2.1. Aprovació de les Instruccions internes de contractació i les seves modificacions

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

A la instrucció I.2 hi consta l'òrgan i la data d'aprovació inicial de les instruccions. Així mateix, s'hi incorpora un full amb el control de versions on consta cada una de les versions aprovades i una data.

La Sindicatura recomana que, a més a més, en les instruccions de contractació s'hi faci constar expressament l'òrgan que les ha aprovat i qui ha aprovat cada una de les modificacions, les dates corresponents i la data d'inici de la vigència de cada una de les versions, i també la firma electrònica, per raons de seguretat jurídica i de transparència.

Infraestructures.cat:

Com consta a aquesta Sindicatura, l'òrgan que aprovà les Instruccions internes el 24-4-2008 i les seves posteriors modificacions va ser el Consell d'Administració

d'Infraestructures.cat en la seva condició d'Òrgan de contractació. Atès que l'únic òrgan competent per aprovar-les és el Consell d'Administració i que la seva condició d'Òrgan de contractació està publicada a la web de la societat, a l'igual que les IIC, no es va considerar mai la necessitat o conveniència de fer-ho constar a les IIC. En qualsevol cas, vista la recomanació, s'ha modificat l'encapçalament del full de control de versions per donar cabuda a la mateixa.

Pel que fa a les dates corresponents a l'aprovació i modificació de les IIC, així com les dates d'inici de la vigència de cada una de les versions, assenyalar que, contràriament al que ha indicat la Sindicatura en el seu projecte d'informe, ambdues dates es fan constar en el quadre "control de versions" que consta a la pàgina 2 de les IIC doncs les modificacions són vigents, per defecte, des que són aprovades, i quan no és així, està indicada expressament la data d'entrada en vigor.

Pel que respecta a la signatura electrònica en el propi document de les instruccions, entenem que no procedeix, en tant en quant els acords d'aprovació i de modificació de les IIC, adoptats pel Consell d'Administració, consten reflectits en les actes que s'aixequen de les reunions celebrades, actes que són signades pel President i pel Secretari del Consell de conformitat amb la legislació vigent, complint amb els requisits de seguretat jurídica. Entenem que la raó de transparència ja es compleix per mitjans diferents a la firma electrònica, com per exemple la publicació de les IIC al perfil del contractant (web).

2.3.2.2. Justificació de necessitats

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

Tal com estableixen els articles 1 i 22 de la LCSP, d'obligada aplicació a tot el sector públic, cal determinar amb precisió la naturalesa i extensió de les necessitats que es pretenen cobrir mitjançant el contracte projectat, i també la idoneïtat del seu objecte i el contingut per satisfer-les, i deixar-ne constància en la documentació preparatòria de l'expedient.

La justificació de les necessitats queda suficientment documentada en els contractes adjudicats per GISA en compliment dels encàrrecs dels departaments de la Generalitat, però no en els contractes en què GISA actua per compte propi.

La Sindicatura recomana que en les IIC s'incorpori una referència expressa a l'obligació que en els expedients es justifiquin les necessitats que es volen satisfer amb la contractació dels béns i serveis de caire intern, és a dir, dels relacionats amb el funcionament propi de GISA.

Infraestructures.cat:

Com ja es va posar de manifest en les al·legacions al projecte 1/2011-B, les IIC no contenen la previsió indicada per la Sindicatura respecte dels contractes dels béns i serveis de caire intern, en tant en quant:

- l'exigència prevista a l'article 22 de la LCSP que es deixi constància de les necessitats dels contractes, ve referida a la documentació preparatòria del contracte i no a les instruccions internes de contractació, com no podia ser d'altra manera, tenint en compte que les IIC no regulen la documentació preparatòria del contracte sinó que, com l'article 175 de la LCSP estableix, regulen els procediments de contractació de forma que quedi garantida l'efectivitat dels principis de publicitat, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació, i que el contracte és adjudicat a l'oferta econòmicament més avantatjosa, que com aquesta Sindicatura ha reconegut en el projecte d'informe que ara ens ocupa, es compleixen per Infraestructures.cat.
- Infraestructures.cat dóna compliment a la previsió de l'article 22 de la LCSP, en tant en quant en els contractes dels béns i serveis de caire intern que licita, tal com es regula en el Procediment intern PR03 de contractació aprovat en data 01-03-2007 i les seves posteriors modificacions, el procés d'adjudicació i contractació s'inicia amb la generació i validació de l'impuls d'adjudicació, consistent en un formulari informàtic que es valida mitjançant un circuit intern, on entre d'altres elements que l'integren, en el mateix es justifica la necessitat de la seva tramitació.

A més, cal fer constar que des del mes de maig de 2012 també en els procediments menors i negociats sense publicitat s'emet un informe justificatiu de les necessitats de la contractació per part de la gerència impulsora, el qual es revisa i conforma per part del Comitè Executiu.

2.3.2.3. Contingut de l'anunci de licitació

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

Les IIC preveuen el contingut de l'anunci de licitació per al procediment obert per una banda, i per als procediments restringit i negociat amb publicitat per una altra, però el contingut requerit de l'anunci en un cas i altre no és el mateix. A més, en el procediment obert no es delimita específicament el contingut, sinó que hi ha aspectes que poden ser inclosos o no en l'anunci, potestativament. Així mateix, les IIC preveuen la publicació dels criteris de valoració a emprar en la licitació, però no la seva ponderació.

La Sindicatura recomana que en les IIC s'especifiqui clarament quin ha de ser el contingut de l'anunci de licitació, i també que s'hi reculli l'obligació d'incloure els criteris de valoració escollits i la seva ponderació o, alternativament, que es faci referència a la clàusula dels plecs on s'especifiquen els criteris i la seva ponderació.

Infraestructures.cat:

Contràriament al manifestat per aquesta Sindicatura en el projecte d'Informe:

- Les instruccions especifiquen clarament quin ha de ser el contingut de l'anunci de licitació que s'haurà de publicar per a cada contracte que es liciti.

En aquest sentit:

- o La instrucció VI.1, pel procediment obert estableix el següent:

“1. Convocatòria: GISA publicarà el corresponent anunci convocant la licitació en el perfil de GISA, en el que s’indicarà l’objecte de la licitació i el pressupost i termini del contracte, i el termini per a presentar ofertes que serà, com a mínim, de 26 dies en la licitació d’obres i, com a mínim, de 15 dies en els demás casos, comptats des de la publicació de l’anunci. En cas que l’expedient sigui declarat de tramitació urgent, els terminis anteriors es reduiran a 13 i 8 dies, respectivament.

L’anunci indicarà la data, hora i lloc d’obertura de les ofertes admeses.

L’anunci podrà també indicar:

- *Els documents que s’hagin de presentar amb les ofertes.*
- *Els documents relatius a l’acreditació del compliment dels requisits previs de capacitat i solvència.*
- *Els criteris de valoració.*
- *Els elements i condicions en que quedi autoritzada la presentació de variants i millores, si s’escau.*

De no indicar-se els requisits esmentats a l’anunci, aquests s’indicaran al Plec de Bases de la licitació que també es publicarà al perfil de GISA.”

- o La instrucció VII.3 pel procediment restringit estableix el següent:

“3. Convocatòria per a la selecció de participants: GISA publicarà el corresponent anunci per a la selecció de licitadors en el perfil de GISA. A l’anunci s’indicaran:

- a) L’objecte del contracte i el pressupost i termini del contracte.*
- b) Els criteris de selecció dels licitadors.*
- c) El número mínim i, si s’escau, màxim d’aquells que seran convidats a presentar ofertes.*
- d) El termini per a la presentació de sol·licituds de participació que serà de com a mínim, de 10 dies des de la publicació de l’anunci.*

- o I la instrucció VIII.5 pel procediment negociat es remet a les normes de publicitat previstes als apartats 1 a 7 del Capítol VII de les instruccions, entre les quals es troba la relativa al contingut de l’anunci de licitació, transcrita en l’apartat anterior.

La raó que les IIC prevegin un contingut diferent per a cada procediment de licitació dels tres indicats ens sembla òbvia, atès que l’estructura i tramitació de cada tipus de procediment és diferent.

Respecte al contingut pròpiament dit –que sembla es qüestiona per aquesta Sindicatura malgrat haver declarat que les IIC donen ple compliment als principis de la contractació pública, entre ells el de publicitat– hem de posar de manifest que

les previsions de la LCSP sobre el contingut de l'anunci de licitació apliquen als contractes licitats pels poders adjudicadors no administració pública que estan subjectes a regulació harmonitzada, de conformitat amb allò establert en l'article 174 de la LCSP.

En canvi, pels poders adjudicadors que no tenen la condició d'Administració (com és el cas d'Infraestructures.cat), són d'aplicació les previsions de l'article 175 de la LCSP que determina que la forma de donar compliment als principis de contractació en l'adjudicació de contractes no subjectes a regulació harmonitzada és precisament l'aprovació d'unes IIC.

En concret, la previsió continguda a l'article 134.5 de la LCSP sobre el contingut de l'anunci de licitació aplica als contractes de les Administracions públiques i als subjectes a regulació harmonitzada licitats per poders adjudicadors que no són Administració Pública, d'acord amb el referit article 174 de la LCSP, i no aplica als poders adjudicadors que no siguin Administracions públiques (com és el cas d'Infraestructures.cat) en l'adjudicació de contractes no subjectes a regulació harmonitzada.

Pel que fa a la recomanació de recollir en les IIC l'obligació d'incloure els criteris de valoració escollits i la seva ponderació o, alternativament, que es faci referència a la clàusula dels plecs on s'especifiquen els criteris i la seva ponderació, assenyalar que la instrucció I.9 estableix,

- o per una banda, i sense que la relació sigui limitativa, quins són els possibles criteris de valoració que es podran emprar per la valoració de les proposicions i la determinació de l'oferta econòmicament més avantatjosa.
- o Per l'altra, que els criteris escollits, i els subcriteris si s'escau, i llur ponderació, es determinaran en els Plecs de Bases o les condicions de les licitacions.

En ordre a facilitar la tasca d'aquesta Sindicatura, es transcriu a continuació la Instrucció I.9:

9. Criteris de valoració: Per a la valoració de les proposicions i la determinació de l'oferta econòmicament més avantatjosa GISA atindrà a criteris merament vinculats a l'objecte del contracte com són:

- *La qualitat.*
- *El preu.*
- *El termini d'execució de l'obra o d'entrega de la prestació.*
- *El cost d'utilització.*
- *Les característiques mediambientals o vinculades a la satisfacció d'exigències socials que responguin a necessitats, definides en les especificacions del contracte, pròpies de les categories de població especialment desfavorida a les quals pertanyen els usuaris o beneficiaris de les prestacions a contractar.*
- *La rendibilitat.*
- *El valor tècnic.*
- *La idoneïtat dels equips tècnics i humans.*

- *Les característiques estètiques o funcionals.*
- *La disponibilitat i cost de les reposicions.*
- *El manteniment, l'assistència tècnica, el servei postvenda.*
- *Altres criteris semblants*

Quan només s'utilitzi un criteri d'adjudicació aquest serà, necessàriament, el del preu més baix.

Aquests criteris, els subcriteris si s'escau, i llur ponderació, es determinaran en els Plecs de Bases o les condicions de les licitacions”.

Per altra banda, tampoc es pot indicar en les IIC la base del plec en la que s'especificaran els criteris i la seva ponderació, en tant en quant aquesta varia en cada plec, doncs el seu contingut vindrà determinat per les característiques del contracte.

2.3.2.4. Preponderància dels criteris de valoració avaluables de forma automàtica

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

Les especificacions contingudes en les IIC respecte als criteris de valoració són que per a la valoració de les proposicions i la determinació de l'oferta econòmicament més avantatjosa GISA atendra criteris merament vinculats a l'objecte del contracte i n'enumera uns quants, seguint la redacció de l'article 134.1 de la LCSP. Les instruccions també preveuen de forma correcta que aquests criteris, els subcriteris si s'escau, i la seva ponderació, s'han de determinar en els plecs de bases o en les condicions de les licitacions.

Tot i això, per garantir la correcta aplicació dels principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat de tracte i no discriminació a l'hora de valorar l'oferta econòmicament més avantatjosa, es recomana que s'incorpori a les IIC l'obligació de donar prioritat als criteris que puguin valorar-se mitjançant xifres o percentatges objectius a través de l'aplicació de fórmules establertes en els plecs, i també que l'avaluació d'aquests criteris es faci després d'avaluar els criteris que puguin valorar-se amb un judici de valor, i que se'n deixi constància documental en l'expedient.

Infraestructures.cat:

En relació a aquesta recomanació hem d'insistir que les IIC són l'instrument legalment regulat pels contractes no harmonitzats que adjudiquin els poders adjudicadors que no siguin Administració pública i que aquesta regulació és la de l'article 175 de la LCSP. Això comporta que no li sigui d'aplicació la normativa del Capítol I del Títol I, Llibre III de la LCSP. Malgrat això, en les IIC d'Infraestructures.cat objecte de l'Informe de la Sindicatura es recullen els criteris relacionats a l'art. 134.1 de l'esmentat Capítol I i, pel que fa a la prioritat de criteris, es recull també la norma del citat article que diu que, quan només s'utilitzi un criteri d'adjudicació, aquest serà el preu més baix. És a dir, en les IIC comentades ja s'assumeix la part principal de la regulació aplicable a les Administracions públiques.

Per altra banda, cal tenir present que la previsió de donar preponderància als criteris que es puguin valorar per xifres o percentatges obtinguts a través de l'aplicació de fórmula, sobre els que depenguin d'un judici de valor, no és de caràcter imperatiu atès que en la segona part del segon paràgraf de l'article 134.2 de la LCSP, el legislador va preveure la possibilitat que en els procediments oberts i restringits, s'atribueixi als criteris avaluable de forma automàtica, una ponderació inferior a la corresponent als criteris quina quantificació depengui d'un judici de valor. Aquesta preponderància s'ha de determinar en cada contracte en funció de la seva naturalesa i característiques, i ateses les prestacions dels contractes gestionats per Infraestructures.cat, amb una forta component tècnica, es considera que el pes dels criteris subjectes a judici de valor ha de ser superior al dels criteris quantificables de forma automàtica.

En relació a preveure l'avaluació dels criteris amb fórmules després d'avaluar els criteris subjectes a judici de valor en contractes no subjectes a regulació harmonitzada, aquesta previsió ja està incorporada a les IIC d'Infraestructures.cat per a tots els contractes d'obres malgrat la normativa aplicable actualment continua sense exigir-ho.

L'observació sobre incloure a les IIC la menció a deixar constància documental de les avaluacions en els expedients, es considera no procedent en tant en quant les IIC regulen els procediments i la recomanació es refereix a la manera de tramitar-los. També s'ha de deixar constància dels demés actes que integren un expedient i no per això s'ha de fer menció a les IIC.

2.3.2.5. Manteniment de la negociació com a element essencial

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

Les IIC preveuen per al procediment negociat que la Mesa de Contractació o la unitat tècnica responsable poden iniciar, quan considerin que no disposen de suficients elements de judici, una fase de negociacions amb les empreses convidades.

La regulació comunitària defineix el procediment negociat com aquell en el qual els poders adjudicadors fan consultes amb els operadors elegits i negocien les condicions del contracte amb un d'ells o amb diversos, fixant, per tant, la negociació com a element essencial i obligatori.

La Sindicatura recomana que en les IIC es mantingui la negociació com a element essencial en les adjudicacions per procediment negociat i no preveure-la com a potestativa.

Infraestructures.cat:

Com venim reiterant, l'article 175 de la LCSP determina que serà d'aplicació als poders adjudicadors que no tenen la condició d'administració pública, aprovar unes instruccions internes en les que es regulin els procediments de contractació no harmonitzada. El mateix article estableix que les IIC són el mitjà per a que quedi garantida l'efectivitat dels principis de publicitat, concurrència, transpa-

rència, confidencialitat, igualtat i no discriminació. Dita regulació, que no exigeix la utilització d'un determinat tipus de procediment, comporta una major flexibilitat a l'hora de determinar els procediments que s'utilitzaran (previstos a la llei o no), amb l'única limitació de garantir el compliment dels principis abans esmentats.

Al respecte assenyalar que les IIC examinades sí preveuen la fase de negociació en els dos procediments negociats establerts en les mateixes quan l'Òrgan de contractació no disposi de suficients elements de judici per identificar l'oferta econòmicament més avantatjosa.

Des del mes de novembre de 2014, i coincidint amb la recomanació que comentem, i com la Sindicatura coneix, les IIC d'Infraestructures.cat incorporen la negociació en tots els procediments negociats en que es convidi a més d'un licitador.

Concretament les instruccions publicades actualment al perfil d'Infraestructures.cat preveuen al respecte el següent:

“La Mesa de Contractació seleccionarà les 3 empreses que hagin assolit una major puntuació (arrodonides les puntuacions a dos decimals), per iniciar la fase de negociació. Cas que el nombre de propostes admeses a la licitació sigui inferior a 3, accediran tots els licitadors a la fase de negociació.

Els acords de la Mesa de Contractació sobre les ofertes excloses, les admeses i no seleccionades i les seleccionades, seran notificats als licitadors, mitjançant correu electrònic.

Infraestructures.cat convidarà, per correu electrònic i de manera simultània, a les empreses seleccionades per tal que presentin, per escrit, una darrera oferta respecte els criteris subjectes a negociació definits en el Plec de Bases, atorgant a l'efecte el termini màxim de presentació que es concretarà en el Plec de Bases de la licitació.

En la tramesa de la invitació per iniciar la negociació, es donarà a conèixer a cada licitador, la puntuació que ha obtingut en relació als criteris objectes de negociació, i la posició que ocupa respecte d'aquests criteris en relació amb la resta d'empreses seleccionades. En cap cas es donarà a conèixer la identitat de les altres empreses seleccionades, ni les puntuacions obtingudes per elles. Durant la negociació, Infraestructures.cat vetllarà perquè tots els licitadors rebin igual tracte. En particular, no es facilitarà, de forma discriminatòria, informació que pugui donar avantatges a determinats licitadors respecte altres.

Les propostes definitives es formularan d'acord amb el model previst per a tal efecte en el Plec de Bases i es presentaran en un sobre tancat i signat, on s'identificarà que es tracta de proposta definitiva. Quedaran excloses aquelles propostes presentades fora del termini indicat en la tramesa d'invitació.”

Previsió que dóna compliment a la doctrina de la Junta Consultiva de contractació administrativa de Catalunya, recollida en els informes que es transcriuen en la part

que aquí interessa, tant pel que fa a la realització de la negociació, com a la forma en que es realitza:

- Informe de 26-6-1995, en el que en la consideració jurídica 2.2 la Junta es pronuncia de la següent manera:

“L'òrgan de contractació (o Mesa de Contractació, com s'analitzarà després) en una primera anàlisi de les ofertes presentades podrà descartar motivadament d'una posterior negociació les ofertes que comparativament amb les altres presentades siguin més deficientes o que l'acreditació de solvència econòmica, financera i tècnica no ofereixi confiança.

Amb totes les empreses licitadores o amb les seleccionades, l'Administració determinarà quins aspectes poden ser sotmesos a reconsideració o replantejament per part dels licitadors, dintre dels paràmetres prèviament determinats en els plecs. A aquest efecte, lliurarà per escrit nova sol·licitud d'oferta als licitadors, els quals plantejaran o no modificacions de les seves proposicions inicials, fins que en aquest procés l'Administració cregui que pot, amb suficients elements de judici i motivació, determinar quin és l'adjudicatari del contracte.”

- Informe 1/2011, de 14 d'abril, en el que la Junta es pronuncia

...

A més, cal també tenir present que en aquest tipus de procediment no existeix una licitació en sentit estricte com existeix en els procediments d'adjudicació ordinaris —és a dir, en l'obert i el restringit— i que, tal com ha vingut afirmant tradicionalment la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, el procediment negociat es caracteritza per l'absència d'una veritable licitació i la falta d'un tràmit preceptiu de presentació d'ofertes en sentit anàleg al de presentació de proposicions, així com pel seu caràcter necessàriament flexible i sense formalismes”.

2.3.2.6. Publicitat de l'adjudicació

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

Les IIC de GISA preveuen la publicitat en el perfil del contractant de l'adjudicació dels contractes que han seguit un procediment obert o restringit.

La Sindicatura recomana que en les IIC s'estableixi també el termini per a la publicitat de l'adjudicació de contractes que han seguit un procediment obert o restringit, i que s'hi prevegi la publicació en el perfil del contractant en els mateixos termes que per a les adjudicacions per procediment negociat.

Infraestructures.cat:

En relació a aquesta recomanació, d'entrada hem d'insistir novament en que les IIC són l'instrument legalment regulat pels contractes no harmonitzats que

adjudiquin els poders adjudicadors que no siguin Administració pública i que aquesta regulació és la de l'article 175 de la LCSP i no la prevista a l'article 138 de la LCSP, que aplica als contractes subjectes a regulació harmonitzada pel que fa a la publicació de les adjudicacions.

En compliment dels requisits de publicitat que són aplicables als contractes no subjectes a regulació harmonitzada, Infraestructures.cat publica tant les adjudicacions dels contractes licitats per procediment obert i restringit, fet reconegut per aquesta Sindicatura, com les dels procediments negociats amb publicitat tal com consta a la Instrucció VIII.5.

Infraestructures.cat no va donar publicitat a les adjudicacions de procediments negociats sense publicitat licitats en l'exercici 2010 en considerar que la notificació individualitzada a tots els licitadors participants en el procediment permetia que aquests poguessin impugnar cas que considerin lesionats els seus drets, i per tant s'asseguraven adequadament els seus interessos. Així mateix aquesta interpretació de la Llei es fonamenta en que els interessats en el procediment han estat convidats a la licitació sense coneixement general del mercat (art. 161 de la LCSP) en no requerir la pròpia Llei la publicitat de la licitació.

No obstant l'anterior, des del 27-9-2012 les IIC també preveuen la publicitat de dites adjudicacions en el perfil del contractant. Concretament dita previsió consta a la Instrucció 4.8 del procediment negociat.

Pel que fa al termini, assenyalar que:

- la LCSP no estableix cap termini per publicar les adjudicacions al perfil, ni tan sols pels contractes subjectes a regulació harmonitzada, motiu pel qual no hi ha cap previsió a les IIC.
- Les adjudicacions es publiquen el mateix dia de ser acordades al perfil del contractant, fet que es pot comprovar en el mateix.

2.3.2.7. Formalització dels contractes

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

L'article 27.1 de la LCSP (en la redacció donada per la Llei 34/2010, aplicable als contractes iniciats a partir del 9 de setembre del 2010) estableix que els contractes es perfeccionen amb la seva formalització.

Les IIC exigeixen d'aquesta formalització els contractes de serveis i subministraments adjudicats mitjançant procediment negociat, d'un màxim de 60.000€ (IVA exclòs).

La Sindicatura recomana que en les IIC es prevegi la formalització dels contractes, independentment del procediment emprat per a la seva adjudicació i del seu valor estimat, amb l'excepció dels contractes menors.

Infraestructures.cat:

Al respecte cal tenir present, d'entrada, que l'article 28 de la LCSP permet la llibertat de forma dels contractes adjudicats per poders adjudicadors que no tinguin la consideració d'Administració pública, sempre i quan els documents contractuals tinguin el contingut mínim referit en l'article 26 de la llei.

Respecte dels contractes referits per aquesta Sindicatura, com ja s'ha posat de manifest davant d'aquesta Sindicatura amb anterioritat, un cop decidida l'adjudicació, l'adjudicatari d'un procediment negociat queda obligat per l'oferta presentada i adjudicada per Infraestructures.cat, autèntics documents contractuals. L'existència de contracte no pot ésser entesa com un document amb forma "ad solemnitatem". Els drets i obligacions de les parts així com la voluntat de donar compliment a un contracte s'extreuen igualment i en resulten dels documents contractuals, entre ells, l'oferta formulada pels licitadors atenent a la invitació tramesa prèviament, en la qual es fixa el pressupost màxim del licitació, el termini d'execució i la data màxima de recepció d'ofertes. Aquesta invitació incorpora un model d'oferta econòmica i un "Annex citat a l'oferta" que regula les condicions bàsiques del contracte i que el licitador signa i acompanya com a part integrant de la seva oferta. Tanmateix, la invitació en funció de l'objecte del contracte, pot incorporar un document de prescripcions tècniques que també forma part integrant de l'oferta.

En conseqüència, entenem que la seva formalització es realitza amb l'acceptació de l'oferta i que en aquest moment es perfecciona el contracte. Atesa l'existència precisament d'aquests documents contractuals tampoc es podria entendre que ens trobem davant d'un contracte verbal.

2.3.2.8. Publicitat de la formalització dels contractes

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

L'article 138.1 de la LCSP (en la redacció donada per la Llei 34/2010, aplicable als contractes iniciats a partir del 9 de setembre del 2010) incorpora l'obligació de publicar la formalització dels contractes no menors en el perfil del contractant de l'Òrgan de contractació i que s'indiquin, com a mínim, les mateixes dades mencionades en l'anunci d'adjudicació.

La Sindicatura recomana que en les IIC es prevegi la publicitat de la formalització dels contractes no menors.

Infraestructures.cat:

La previsió continguda a l'article 138.1 de la LCSP, introduïda per la Llei 34/2010, aplica únicament als contractes adjudicats pels poders adjudicadors que tinguin la consideració d'administració Pública i als d'aquells que no tinguin dita consideració i que estiguin subjectes a regulació harmonitzada.

En aquest sentit, i pels contractes regulats per les IIC, aplica la regulació prevista a l'article 175 de la LCSP, a la que, com aquesta Sindicatura ha reconegut en el projecte d'Informe, Infraestructures.cat dona ple compliment.

2.3.2.9. Tramesa al Registre públic de contractes

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

L'article 308 de la LCSP regula la tramesa de les dades bàsiques dels contractes adjudicats, i també de les seves modificacions, pròrroques, variacions de terminis o de preu, el seu import final i l'extinció. Les IIC de GISA preveuen correctament la tramesa al Registre públic de contractes dels contractes adjudicats per procediment obert i per procediment restringit.

La Sindicatura recomana que en les IIC també es prevegi la comunicació dels contractes adjudicats per procediment negociat a aquest registre.

Infraestructures.cat:

Sens perjudici que dit aspecte no és objecte de les IIC, en tant en quant està referit a la fase posterior a l'adjudicació, les IIC preveuen, com assenyala aquesta Sindicatura, la comunicació de l'adjudicació dels contractes licitats per procediment obert i restringit, i des de 24-01-13 també les adjudicacions dels contractes licitats per procediment negociat. Concretament, dita previsió consta a la Instrucció 4.8 del procediment negociat.

2.3.2.10. Modificació dels contractes

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

Atès que les IIC de GISA no contenen disposicions específiques en matèria de modificacions contractuals, s'han de prendre com a referència els supòsits i límits de la LCSP aplicables a les administracions públiques en coherència amb les directives comunitàries i la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (vegeu l'apartat 2.3.5.8).

Malgrat que no s'exigeix de manera obligatòria, per tal de garantir el compliment dels principis de publicitat, concurrència, transparència, igualtat de tracte i no discriminació, la Sindicatura recomana que en les IIC s'incorpori l'obligació que els plecs o la documentació de la licitació detallin de forma clara, precisa i inequívoca el procediment i les condicions en què podrà fer-se ús de les modificacions.

Infraestructures.cat:

Com assenyala la Sindicatura de Comptes, la previsió de modificació dels contractes a les IIC, no està exigida per la LCSP, ni per l'actual TRLCSP. Això respon a que la modificació contractual forma part de la fase d'execució del contracte i les IIC regulen la fase de licitació del mateix. En conseqüència, les IIC no han de recollir l'obligació que els plecs o la documentació de la licitació detallin de forma clara, precisa i inequívoca el procediment i les condicions en que es podrà fer ús de les modificacions, tot afegint que els principis de la

contractació pública queden garantits igualment, en tant en quant el règim de modificació ve regulat en els plecs i contractes objecte de licitació i que es publiquen al perfil d'Infraestructures.cat, al igual que succeeix en la contractació harmonitzada.

QUARTA.- OBSERVACIONS RESULTANTS DE LA FISCALITZACIÓ DE LA MOSTRA SELECCIONADA

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

6. De la revisió dels criteris de valoració de les ofertes cal fer les observacions següents (vegeu l'apartat 2.3.5.2):

a) D'igual manera que s'observava en informes anteriors, en els expedients revisats, els criteris objectius tenen igual pes o menys en la valoració final que els criteris la valoració dels quals depèn d'un judici de valor. La Sindicatura considera que, d'acord amb l'article 134.2 de la LCSP, s'hauria de donar preponderància als criteris que facin referència a característiques de l'objecte del contracte que puguin valorar-se mitjançant xifres o percentatges obtinguts a través de l'aplicació de les fórmules establertes en els plecs.

Infraestructures.cat:

Infraestructures.cat es remet a l'explicació donada a la recomanació 2.3.2.4 pel que fa als contractes no subjectes a regulació harmonitzada.

Pel que respecta als subjectes a dita regulació, cal tenir en compte que en l'aplicació de l'article 134.2 de la LCSP s'han de conciliar els principis de publicitat i transparència propis de la contractació administrativa i la necessària formació del propi criteri que correspon a l'Òrgan de contractació en l'adjudicació dels contractes, evitant que:

- el compliment del primers faci impossible l'actuació de l'Òrgan de contractació, convertint en automàtica la resolució de dits procediments, caràcter que, a diferència del supòsit en que només hi hagi un criteri d'adjudicació, no té la legislació espanyola en matèria de contractació pública,
- i que una predeterminació excessiva del mètode de valoració vagi en detriment de solucions o plantejaments innovadors dels licitadors, susceptibles de ser positius per l'òrgan de contractació, tal i com s'indica per la Sindicatura en la pàgina 59 del seu informe.

Interpretació conciliadora que a més ve reconeguda pel propi legislador al preveure en el segon paràgraf de l'article 134.2 de la LCSP, la possibilitat que en els procediments oberts i restringits, s'atribueixi als criteris avaluable de forma automàtica una ponderació inferior al corresponent quina quantificació depengui d'un judici de valor.

- b) Tal com la Sindicatura ja ha observat en informes anteriors, en set expedients revisats el plec de bases fixa els criteris de valoració de les ofertes i la seva ponderació. No obstant això, en l'informe de la Comissió Tècnica de valoració, sobre el qual es fonamenta la Mesa de Contractació per a l'adjudicació, aquests criteris se subdivideixen en subcriteris que no estan previstos en els plecs, i a cada un dels quals s'aplica una ponderació.*

Infraestructures.cat:

Contràriament al manifestat per aquesta Sindicatura, en el cas del contracte revisat sota el nombre 9, consistent en l'execució de les obres de Nova construcció de l'IES de Vilanova del Vallès (Vallès Oriental) Clau: INC-06287, precisament en el plec es preveuen els criteris i subcriteris amb la seva ponderació, constant en l'informe de la Comissió Tècnica formada per a valorar les ofertes tècniques presentades a la licitació, la puntuació atorgada a cada criteri d'adjudicació que és resultant de la suma de la puntuació atorgada a cadascun dels subcriteris.

Pel que fa a la resta de contractes cal indicar que, en ares a una major transparència, que pot ser constatada per aquesta Sindicatura, des de les següents dates i per les següents tipologies de contractes, el Consell d'Administració va aprovar la incorporació d'annexos de barems als Plecs que concreten subcriteris i el rang de puntuació a atorgar a cada subcriteri:

- o Pels contractes d'obres d'edificació i pels contractes de manteniment d'edificis, en data 25-7-2013.
- o Pels contractes de serveis d'assistència a les obres, en data 26-9-2013.
- o Pels contractes d'obra civil, en data 24-10-2013.
- o Pels contractes de serveis de redacció de projectes i estudis d'obra civil, en data 28-11-2013.
- o Pels contractes de serveis de redacció de projecte i pels contractes de serveis de redacció de projecte i posterior direcció d'obra d'edificació, en data 23-12-2013.

- c) També s'ha observat que en deu dels expedients revisats i en informes anteriors, l'informe de la Comissió Tècnica no explica la valoració donada als criteris i subcriteris.*

Infraestructures.cat:

En relació a l'informe de la Comissió Tècnica que explica la valoració atorgada a cadascun dels criteris i subcriteris previstos en el plec de bases de la licitació, Infraestructures.cat ha anat ampliant l'àmbit dels expedients pels quals ja s'elaborava aquest informe des de l'any 2008:

- Fins el 09/01/2012, per totes les licitacions d'obres subjectes a regulació harmonitzada i per a totes les licitacions de serveis amb import superior a 500.000 Euros (IVA no inclòs) tramitades per procediment obert i per procediment negociat amb diversos criteris d'adjudicació.
- Entre el 09/01/2012 i el 02/03/2012, per a totes les licitacions subjectes a regulació harmonitzada.

- A partir del 02/03/2012, per a totes les licitacions subjectes i no subjectes a regulació harmonitzada, tramitades per procediment obert i per procediment negociats amb diversos criteris d'adjudicació.

d) En dotze expedients es valora la idoneïtat de l'equip tècnic presentat en l'oferta, o la seva organització, i en sis expedients es valoren els recursos materials també presentats en l'oferta, sense que s'exigeixi el compliment d'uns mínims en la fase d'acreditació de la solvència.

Infraestructures.cat:

Sobre l'observació referida als 18 expedients revisats, posar de manifest que

- (i) en els 12 expedients revisats sota els nombres 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 16, 17, 19 i 26 es va acreditar la solvència per mitjà de la classificació del contractista de conformitat amb allò previst als articles 54 i 72 de la LCSP, motiu pel qual la disposició de la pròpia classificació esdevé implícitament la disposició per part del licitador d'uns mínims en recursos, entre ells recursos humans/equip tècnic, i no era procedent exigir un altre mínim de solvència.
- (ii) Pel que fa als altres 6 expedients, en els revisats sota els nombres 7, 8 i 9, a l'igual que en els expedients anteriors, la solvència tècnica s'acredità per mitjà de la classificació del contractista de conformitat amb allò previst als articles 54 i 72 de la LCSP, motiu pel qual la disposició de la pròpia classificació esdevé implícitament la disposició per part del licitador d'uns mínims en recursos materials, per tant, no era procedent exigir un altre mínim de solvència. En els expedients revisats sota els nombres 18, 20 i 21 els criteris de solvència requerits foren entre aquells previstos en la LCSP, especificant de forma genèrica els mateixos, entrant a valorar posteriorment la seva adequació a l'objecte del contracte.

Com aquesta Sindicatura pot comprovar, l'exigència d'una solvència mínima en els casos de contractes de serveis en que la classificació no sigui exigible, es preveu en els plecs dels contractes licitats a partir del mes de juny de 2013.

Per últim assenyalar que Infraestructures.cat va modificar els plecs de bases tipus relatius a assistències de redacció de projectes (28-11-13 i 23-12-13) i assistències a obres (26-09-13) per eliminar els recursos materials com a criteri de valoració, com es pot constatar dels plecs publicats al perfil del contractant.

e) En els expedients analitzats, la previsió en els plecs de la possibilitat de presentar serveis complementaris o addicionals o millores tecnològiques no està degudament explicitada; manca definir sobre quins elements i en quines condicions queda autoritzada la seva presentació.

Infraestructures.cat:

Pel que fa a les millores tecnològiques en contractes d'obres, posar de manifest que l'Òrgan de Contractació ha considerat convenient preveure que en aquest

apartat els licitadors puguin oferir aquelles que considerin adequades, atenent a les característiques del contracte i l'oferta tècnica presentada per aquests. Dites millores són valorades a criteri de la Mesa de Contractació en funció de la seva utilitat en relació amb l'objecte del contracte i que suposin una millora de la qualitat i valor tècnic de l'obra. Atès el contingut d'aquest apartat es considera impossible definir-ho a priori ja que són elements tecnològics a determinar pels licitadors en funció del seu criteri i del sistema d'execució del contracte ofertat i són addicionals als considerats com a requeriments per l'execució de l'obra, sent aquests objecte de valoració en els altres criteris d'adjudicació.

Pel que fa als serveis addicionals o complementaris previstos en els contractes de serveis, posar de manifest que el Consell d'Administració d'Infraestructures.cat va aprovar la modificació dels plecs de bases tipus per incloure clarament els elements sobre els quals es podien proposar millores i deixar clar que únicament les millores relatives a aquests elements seran valorades. La modificació dels plecs de bases es va realitzar en les següents dates:

- o Pels contractes de manteniment d'edificis, en data 25-7-2013.
 - o Per contractes de serveis d'assistència a les obres, en data 26-9-2013.
 - o Pels contractes de serveis de redacció de projectes i estudis d'obra civil, en data 28-11-2013.
 - o Pels contractes de serveis de redacció de projecte i pels contractes de serveis de redacció de projecte i posterior direcció d'obra d'edificació, en data 23-12-2013.
- f) *En relació amb la valoració de serveis complementaris o addicionals que s'ha comentat en l'apartat anterior, en els expedients 23 i 18 la valoració de les millores presentades pels diferents licitadors ha estat la que acaba decantant l'adjudicació del contracte cap a un dels licitadors i no cap als altres, malgrat que les millores no han estat determinades i objectivades prèviament en els plecs.*

Infraestructures.cat:

Es remet a allò posat de manifest en l'apartat anterior.

- g) *Les instruccions internes de contractació preveuen, igual que la LCSP, que quan només s'utilitzi un criteri d'adjudicació aquest ha de ser, necessàriament, el del preu més baix. No obstant això, en els expedients revisats regulats per les instruccions esmentades quan només hi ha un criteri d'adjudicació no es dóna aquesta informació explícitament en la documentació de la licitació.*

Infraestructures.cat:

Si bé des del 24-1-2013, en les invitacions a presentar ofertes per l'adjudicació de dits contractes ja s'indica expressament que l'únic criteri d'adjudicació és el preu, amb anterioritat es deduïa igualment de les invitacions, doncs en les mateixes únicament es demanava als licitadors una oferta de preu.

h) Durant l'exercici 2010 GISA tenia establert un procediment segons el qual una comissió tècnica era la responsable d'avaluar les ofertes presentades pels licitadors i de fer la proposta a la Mesa de Contractació. No obstant això, en la documentació de la licitació hi consta que és la Mesa qui fa aquesta valoració.

Infraestructures.cat:

Si bé la designació de la Mesa de contractació és potestativa pels poders adjudicadors que no tenen la consideració d'Administració Pública, Infraestructures.cat dóna ple compliment tant a l'article 144 de la LCSP, com al 22 del Reial Decret 817/2009, de 8 de maig que la desenvolupa parcialment, que li atribueixen la facultat de valorar les ofertes i de sol·licitar els informes tècnics que consideri precisos per a realitzar dita funció.

Per tant, la valoració de les ofertes i la proposta de classificació o adjudicació de les mateixes que s'elevà a l'Òrgan de contractació, es realitzà per la Mesa de Contractació en base a l'informe previ de la Comissió Tècnica el qual, en definitiva, és una proposta a la Mesa.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

7. Respecte a la valoració de les ofertes anormals o desproporcionades, l'informe dels serveis tècnics sobre les justificacions presentades pel licitador en el procés contradictori d'audiència ha d'estar suficientment motivat, d'acord amb reiterades resolucions del Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals –com per exemple la 23/2012, la 121/2012, la 662/2012 i la 23/2015– i amb les resolucions 53/2014, 33/2015 i 62/2015 del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, en compliment de l'article 43.d de la Directiva 18/2004/CE i dels articles 135 i 136 de la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.2).

Infraestructures.cat:

Eventualment la motivació dels informes sobre les justificacions d'ofertes considerades anormals o desproporcionades podria ser insuficient però en cap cas va suposar conflictivitat doncs qualsevol explicació demanada al respecte va ser degudament atesa i entesa; addicionalment, des del mes de febrer de 2014, la gerència responsable de cada contracte emet un informe en el que s'analitzen els arguments per acceptar o no les justificacions presentades pels licitadors.

En relació a la recomanació tercera sobre la necessitat de revisar el sistema de valoració de les ofertes desproporcionades o anormals, ressaltar que la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya, recull com a exemplificativa en les seves guies per la redacció dels plecs de clàusules administratives particulars del contracte d'obres (procediment obert i negociat sense publicitat), actualitzades ambdues al novembre de 2015, la fórmula emprada per Infraestructures.cat per detectar si les ofertes poden ser presumptament desproporcionades o anormals.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

8. *S'ha observat que GISA defineix les clàusules de penalitats, les clàusules de revisió de preus, els drets i les obligacions específiques de les parts, la certificació de les obres i l'arbitratge en el contracte tipus que forma part de la documentació de la licitació i que serà el contracte a formalitzar un cop aprovada l'adjudicació. D'acord amb l'article 26.2 de la LCSP, de plena aplicació a GISA, el document contractual no pot incloure estipulacions que estableixin drets i obligacions per a les parts diferents de les previstes en els plecs, raó per la qual es recomana que en els plecs es faci una referència expressa del contracte (vegeu l'apartat 2.3.5.4).*

Infraestructures.cat:

Contràriament a l'assenyalat per aquesta Sindicatura, no existeix cap contradicció entre les previsions contingudes en el contracte relatives a les clàusules de penalitats, les clàusules de revisió de preus, els drets i les obligacions específiques de les parts, la certificació de les obres i l'arbitratge, i les previsions del plec, atès que les primeres només estan regulades en el contracte tipus, en ser el document en el que es regula l'execució del contracte, el que fa impossible la contradicció posada de manifest per aquesta Sindicatura.

Assenyalar també que el contracte tipus en el que consten dites clàusules, forma part de la documentació contractual d'acord amb allò previst a la base 2 del plec, pel que la referència expressa al contracte que la Sindicatura recomana incloure als plecs, ja hi és en dita base.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

9. *En el procediment d'adjudicació negociat sense publicitat d'import inferior a 50.000€, en el qual no s'elabora plec de clàusules, tal com preveu l'article 121.2 de la LCSP per a aquest tipus de contracte, les condicions bàsiques de la licitació haurien de quedar suficientment definides en la invitació (vegeu l'apartat 2.3.5.5).*

Infraestructures.cat:

Contràriament al posat de manifest per aquesta Sindicatura, les condicions bàsiques de la licitació estaven previstes a les invitacions, en les que es definia l'objecte del contracte, el pressupost de licitació, la durada del contracte, i es feia referència a l'aplicació de les Instruccions internes (document que regula la tramitació del procediment negociat).

Així mateix, adjunt a la invitació sempre constava un annex citat a l'oferta, en el qual s'inclouïa la relació de la documentació tècnica aplicable (que es podia consultar a la web d'Infraestructures.cat), i la regulació de tots els aspectes bàsics de la posterior execució del contracte (designació de responsable del contracte, forma de pagament, règim de penalitzacions, condicions de cessió, etc.).

Mencionar també que, tot i que el criteri d'adjudicació no constés explícitament en la documentació de la invitació, tal i com s'ha argumentat en l'observació 6.g) de la present al·legació es podia deduir de la pròpia invitació, però, per major transparència, a partir del 24-01-13 es fa constar explícitament aquest aspecte en la carta d'invitació, així com a partir del 15-02-13 es recull també el termini de validesa mínim que haurà de tenir l'oferta presentada pel licitador.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

10. *Igual que es va assenyalar en l'informe 26/2012, en els plecs dels contractes adjudicats mitjançant procediment negociat sense publicitat revisats no hi consta la forma de la negociació. Així mateix, en l'expedient no hi consta que s'hagi efectuat cap negociació amb els licitadors sinó que només es fa una valoració de les ofertes tècniques i econòmiques presentades (vegeu l'apartat 2.3.5.6).*

Infraestructures.cat dona per reproduït allò manifestat en l'apartat 2.3.2.5 del present escrit.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

11. *GISA ha contractat obres complementàries al mateix adjudicatari de l'obra principal mitjançant un procediment negociat sense publicitat en el qual s'invita només aquest licitador, sense que quedin acreditades i justificades en l'expedient les circumstàncies i les característiques que han fet necessari el projecte complementari i la seva adjudicació al contractista de l'obra principal previstes en l'article 155.b de la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.7).*

Infraestructures.cat:

Posar de manifest que les circumstàncies i característiques que van fer necessàries les obres complementàries consten reflectides en la tramitació de l'autorització de redacció del projecte i en la seva aprovació per l'Administració actuant que formen part de l'expedient.

Si eventualment les circumstàncies i característiques que van fer necessària la tramitació d'un procediment negociat per interacció no queden prou reflectides en l'expedient d'adjudicació, cal remarcar que la gerència que detecta la necessitat de tramitar una obra complementària per interacció sol·licita la celebració d'un Comitè de control de modificacions a les obres que és qui analitza i valida que es donen les condicions per a aquest tipus de tramitació.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

12. *S'ha observat l'incompliment o no justificació dels requisits fixats en la jurisprudència comunitària per a la formalització de modificacions contractuals: que la possibilitat d'incorporar modificacions estigui prevista de forma clara, precisa i inequívoca en la documentació de la licitació, que no hi hagi una modificació de les condicions essencials de la licitació i que quedin justificats els requisits d'imprevisibilitat i de necessitats d'interès públic (vegeu l'apartat 2.3.5.8).*

Infraestructures.cat:

Assenyalar que els requisits als que fa referència aquesta Sindicatura, varen ésser introduïts en la LCSP amb motiu de l'aprovació de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible, i per tant no eren d'aplicació al període fiscalitzat com aquesta Sindicatura reconeix a la pàgina 71 del projecte d'informe.

En aquest sentit així ho va voler el legislador, doncs en modificar el règim que la LCSP preveia per la modificació dels contractes, amb la posterior LES, expressament va preveure en la Disposició Transitòria setena, que els contractes administratius regulats per la Llei 30/2007 que hagin estat adjudicats amb anterioritat a l'entrada en vigor de la LES, es regiran per la normativa anterior, és a dir pel règim previst a la Llei 30/2007.

En igual sentit va ser interpretat per l'Advocat General de l'Estat en la Circular 1/2011, de data 7-4-2011, en la que després d'haver analitzat les possibles interpretacions sobre el règim transitori de la nova regulació que la LES establí en matèria de modificació dels contractes, conclou:

- Per una banda, que si bé el nou règim establert per dita Llei s'ajusta a les Directives europees, el mateix no es pot aplicar pels contractes adjudicats amb anterioritat a l'entrada en vigor de la LES, en tant en quant la literalitat del legislador és molt clara, essent d'aplicació a aquests el règim previst en la redacció originària de la Llei 30/2007.
- Per una altra, que l'anterior aplica també als contractes celebrats pels ens que no tenen la condició d'Administració Pública, en ésser el règim de modificació dels contractes el mateix que el dels contractes que celebra l'Administració, i per tal com no tindria sentit que existís un règim transitori pels primers i no pels segons.

Qualsevulla interpretació diferent vulneraria el principi de seguretat jurídica.

Per tant, el règim de modificacions del contracte, s'ajusta a les previsions contractuals i a la normativa vigent d'aplicació al contracte en el moment de la seva licitació i durant la seva execució.

• **SINDICATURA DE COMPTES:**

13. Els contractes 1 i 14 han estat objecte de cessió –total o parcial– autoritzada per GISA, mentre que en la redacció dels respectius contractes inicials s'estableix la prohibició per al contractista de cedir els drets i les obligacions referents a l'execució de l'obra, derivats d'aquest contracte (vegeu l'apartat 2.3.5.9).

Infraestructures.cat:

La previsió continguda en els contractes revisats que conté la prohibició per al contractista de cedir els drets i les obligacions referents a l'execució de l'obra, es troba a la clàusula que regula la subcontractació i té la finalitat d'impedir que el

contractista vagi més enllà del dret de subcontractar regulat en dita clàusula, cedint al subcontractista els drets i obligacions referents a l'execució de l'obra derivats del contracte, sense els requisits establerts per a la subcontractació. No pot ser d'una altra manera, tenint en compte que la subcontractació és la contractació amb tercers de la realització parcial de la prestació del contracte. No es pot confondre amb la clàusula que regula la cessió dels contractes.

Per tant, el contractista pot:

- per una banda, subcontractar amb els límits previstos a la clàusula que regula la subcontractació, entre ells, la prohibició de cedir d'una altra forma els drets i les obligacions referents a l'execució de l'obra.
- per l'altra, i prèvia autorització d'Infraestructures.cat, cedir el contracte quan concorrin els requisits legals previstos a la clàusula que regula la cessió contractual.

En conseqüència, la cessió dels contractes revisats per aquesta Sindicatura s'ajusta tant a la Llei com al règim previst als respectius contractes.

• **SINDICATURA DE COMPTES:**

14. En relació amb els contractes de serveis, durant l'exercici 2010 GISA no formalitza cap document que sustenti l'acte formal de recepció, igual que es va observar respecte als exercicis 2008 i 2009 en l'informe 26/2012. La Sindicatura considera que és necessària aquesta formalització (vegeu l'apartat 2.3.5.11).

Infraestructures.cat:

Com aquesta Sindicatura va reconèixer en el projecte d'informe dels exercicis 2008-2009, els aspectes referits no són exigibles a Infraestructures.cat en tractar-se de la fase d'execució del contracte, que es regeix pel dret privat.

No obstant l'anterior, i com sigui que en aquest projecte d'informe es recull com a observació la necessitat d'aquesta formalització, indicar que l'acte i formalització de recepció no està subjecte a una forma i contingut reglat per cap disposició normativa. Tanmateix, l'objecte de la recepció dels serveis és determinar la seva finalització i correcta execució, mentre que les possibles incidències que s'hagin pogut produir durant la vigència del contracte, si fos el cas, queden documentades mitjançant els corresponents informes tècnics que obren a l'expedient. En el cas dels contractes revisats, la recepció dels serveis queda determinada per la conformitat amb la darrera factura.

Es reproduïx la clàusula del contracte tipus en el que consta dita previsió:

XX.- RECEPCIÓ DEL CONTRACTE

La recepció del contracte s'entendrà efectuada amb l'autorització de l'abonament de la darrera factura, un cop finalitzada la vigència del contracte

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

15. La contractació de determinats serveis i subministraments s'ha realitzat d'acord amb l'ordre interna "Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries", que es limita a fixar el termini de vigència i la formalització únicament amb el full de descripció i conformitat que genera el sistema signat pel director o directora de divisió i el director o directora general, i que estableix que no serà necessari generar notificacions d'adjudicació als proveïdors. El contingut d'aquesta ordre és contrari al que estableixen les LIC de GISA, publicades en el perfil del contractant, respecte de la tipologia de contractes no menors que hi estan subjectes, i que coincideix amb el que preveu la LCSP, en el sentit que atès el seu import, haurien de tramitar-se per procediment obert, restringit o negociat (vegeu l'apartat 2.3.5.13).

Infraestructures.cat:

Pel que fa als contractes de serveis jurídics, assenyalar el següent:

- Respecte del contracte fiscalitzat sota el nombre 45, aquesta part es remet al que es manifestarà en l'apartat 16 en el que la Sindicatura tracta aquest contracte de forma individualitzada.
- Pel que fa al contracte fiscalitzat sota el nombre 70, malgrat la primera fase del procediment es va adjudicar com una comanda ordinària, en seu el seu import inferior al límit dels contractes menors, les fases posteriors es va encarregar dins del marc del contracte de serveis licitat per procediment obert, per "l'assistència i direcció jurídica en procediments judicials civils, arbitral i mercantils, en que Gestió d'Infraestructures SAU (GISA) i Regs de Catalunya SAU (REGSA) –actualment INFRAESTRUCTURES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA SAU- actuïn com a part o siguin citades per intervenir en els mateixos", que va ser formalitzat amb l'adjudicatària en data 12-4-2010.
- Els contractes fiscalitzats amb els números 77, 80 i 81, si bé es varen tramitar com a comanda ordinària, es varen complir els requisits formals previstos per a la contractació menor a la LCSP atenent a la quantia dels contractes.

Pel que respecta als contractes de serveis d'assegurances, les comandes sota els nombres 44 i 46, corresponen a les regularitzacions de la primera i segona capes respectivament de les pòlisses d'assegurances de Responsabilitat Civil de la Companyia de l'any 2009 i, per tant, no es tracta d'expedients d'adjudicació que han de seguir la tramitació exigida per la normativa de contractació pública sinó de les regularitzacions de primes habituals en el món assegurador. Com aquesta Sindicatura n'és coneixedora, les noves pòlisses de responsabilitat civil d'Infraestructures.cat s'han licitat mitjançant procediment obert a partir de la data 01-07-2010.

En quant a la pòlissa d'assegurances de vida (expedient 47), s'ha efectuat la renovació tàcita de la pòlissa actual per a l'any 2016, però els serveis de mediació corresponents a la pòlissa de l'any següent (2017) s'han inclòs en una licitació per procediment obert, el plec de bases de la qual es portarà al proper Consell d'Ad-

ministració (desembre 2015) per a la seva aprovació, atès que es preveu que la propera licitació d'aquesta assegurança de vida (per l'any 2017) es liciti mitjançant procediment obert.

Per últim, l'expedient 67 correspon a la primera capa de l'assegurança de responsabilitat civil dels consellers i, pel seu import, no supera el límit per a ser tramitat com a contracte menor. Addicionalment, des de la data 01-06-2012, les noves assegurances de responsabilitat civil dels consellers s'han tramitat per procediment negociat sense publicitat per motiu d'import.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

16. En relació amb l'expedient 45, corresponent a la contractació conjunta del secretari i lletrat assessor de la Junta i del Consell d'Administració i el servei d'assessorament jurídic general de GISA, la Sindicatura considera que cal diferenciar i tractar de manera separada les dues figures, i fa les observacions següents (vegeu l'apartat 2.3.5.14):

- a. Cal que la Junta General i el Consell d'Administració de GISA estipulin, per mitjà d'un acord conjunt, quines són les funcions concretes que ha d'exercir el secretari i lletrat assessor de GISA i quina ha de ser la seva retribució anual fixa.*
- b. L'adjudicació del servei d'assessorament jurídic general hauria de ser efectuada d'acord amb les IIC, i la seva facturació detallada per hores d'acord amb el que s'estipula en el contracte.*
- c. GISA hauria d'haver comunicat al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya l'organització dels seus serveis jurídics mitjançant la contractació externa, per tal que aquest hagués pogut exercir les seves facultats de supervisió i control.*

Infraestructures.cat:

A l'apartat 16 de les OBSERVACIONS que realitza la Sindicatura (apartat 4.2. de l'informe) dintre de les que fan referència a la fiscalització de la contractació es considera que cal diferenciar i tractar de manera separada la contractació del Secretari i Lletrat Assessor de la Junta i del Consell d'Administració i el servei d'assessorament jurídic general de GISA (avui, Infraestructures.cat).

A l'apartat 2.3.5.14. de l'informe reconeix que el càrrec de Secretari i Lletrat Assessor és de lliure designació pel necessari vincle de confiança i, per tant, no està subjecte a la Llei de Contractes del Sector Públic. De conformitat amb la diferenciació abans citada considera que el servei d'assessorament jurídic general hauria de ser efectuat d'acord amb les IIC.

Aquesta darrera recomanació parteix de considerar que el Secretari i Lletrat Assessor del Consell d'Administració d'Infraestructures.cat (i Secretari de la Junta General) realitza un assessorament jurídic general, cosa que no s'ajusta a la

realitat. En efecte, la mateixa proposta d'honoraris pels serveis jurídics durant l'exercici 2010 ho expressa amb claredat definint com segueix aquests serveis:

“Serveis jurídics de Secretaria i Lletrat Assessor del Consell d'Administració i òrgan de contractació de la companyia, secretaria de la Mesa de Contractació i assessorament legal general derivat dels esmentats càrrecs.”

De manera expressa, doncs, es fa referència als serveis jurídics derivats dels càrrecs que són de lliure designació i, per tant, no inclouen altres serveis que es puguin considerar assessorament general de l'empresa. La Mesa de Contractació és l'òrgan d'assistència del que el Consell, com a òrgan de contractació, decideix dotar-se i els seus membres requereixen també el corresponent vincle de confiança.

A més de l'esmentada definició dels serveis de què parlem, en la citada proposta es fa una descripció d'aquests serveis que inclouen:

- Totes les matèries jurídiques derivades de l'activitat de contractació atès que el Consell és l'òrgan de contractació de la companyia, essent aquesta la principal funció del Consell, doncs Infraestructures.cat és un mitjà propi i servei tècnic de la Generalitat que tramita els encàrrecs de contractació que li fa l'Administració de la que depèn.
- L'assessorament en dret societari i dret de l'empresa pública atès que Infraestructures.cat és una societat anònima subjecta a la Llei de Societats de Capital i demés normativa mercantil, al temps que està participada al 100% per la Generalitat de Catalunya, essent el Consell el màxim responsable de la gestió de la societat en el marc normatiu de les societats anònimes públiques.
- L'assessorament dels aspectes jurídics de les relacions institucionals atès (i) que l'accionista únic és la Generalitat de Catalunya, representada per el/la Director/a general del patrimoni, que requereix assessorament de les decisions que corresponen a la Junta General (ii) que la naturalesa de mitjà propi i servei tècnic d'Infraestructures.cat comporta l'assessorament de la relació de l'òrgan de contractació amb tots els Departaments de la Generalitat i altres organismes públics que puguin realitzar encàrrecs i (iii) ateses totes les implicacions jurídiques que se'n deriven de les funcions del Consell d'Administració d'una empresa pública en la seva condició de poder adjudicador.

Finalment, és demostratiu que els serveis a que ens estem referint no constitueixen, malgrat la seva importància, un assessorament general de la societat, el fet que Infraestructures.cat contracta separatament, de conformitat amb la normativa del sector públic que li és aplicable, els serveis jurídics laborals, fiscals, penals, mercantils i civils que requereix en cada moment.

Pel que fa a la comunicació al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya, assenyalar que aquesta es va dur a terme mitjançant escrit de data 10-4-2014, adreçat al Director General de l'Assessoria Jurídica del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, el qual s'adjunta per còpia com a **Document núm. 2**.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

17. Els convenis fiscalitzats que, atès el seu objecte i l'ens amb què s'acorden, han de considerar-se contractes del sector públic, i, per tant, haurien de tramitar-se d'acord amb la LCSP (vegeu l'apartat 2.3.5.13).

Infraestructures.cat:

Infraestructures.cat considera que els convenis a que es fa referència es trobaven exclosos de la LCSP de conformitat amb l'apartat d) del seu article 4, doncs el seu objecte no es troba comprés en els contractes regulats per l'esmentada Llei. En aquest sentit:

- Els convenis numerats com 48 i 49 en la relació de la mostra seleccionada són per "assistència i assessorament sindical" que, com el mateix concepte indica, no pot ser objecte de licitació pública perquè ha de prestar-se pel sindicat al que pertanyen els treballadors. La protecció dels drets en matèria laboral i de protecció de riscos ha de ser especialment garantida per una empresa pública i Infraestructures.cat considera aquests convenis una eficaç eina a l'efecte. Fem constar que aquests convenis són pròrroga d'altres anteriors que no van ser objecte de cap observació per la Sindicatura.
- En el mateix sentit s'al·lega respecte als convenis numerats com 53, 54, 55 i 56 en els que també participava el Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
- L'objecte del conveni numerat com 51 és la tercera pròrroga del conveni pel desenvolupament, explotació i manteniment de l'aplicació informàtica TCQ2000 que havia estat elaborada anteriorment per l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya i que s'aplica per Infraestructures.cat a tots els projectes des de l'any 1997. El citat desenvolupament i perfeccionament només pot ser portat a terme pel qui té els drets exclusius sobre el sistema que és l'ITEC, i Infraestructures.cat no ha considerat operatiu ni rendible un canvi de sistema. També aquest conveni és pròrroga d'anteriors i sense observacions per part de la Sindicatura.
- El conveni numerat com 52 es refereix als visats col·legials d'obres d'edificació i la seva finalitat era regular el pagament per Infraestructures.cat dels drets d'intervenció dels projectes, obligatoris per a l'Administració promotora per compte de la qual actua la societat, i establir la utilització gratuïta per Infraestructures.cat de l'eina creada pel COAC per a supervisar el control de qualitat dels projectes d'edificació objecte de visat, com a part integrant de la seva sistemàtica de qualitat del Sistema Integrat de Gestió (SIG). Aquesta finalitat només es pot assolir amb un conveni amb el COAC que es l'entitat que expedeix els visats i propietària de l'eina esmentada. També es tracta d'una pròrroga d'anteriors convenis sense observacions per part de la Sindicatura.
- El convenis numerats com 57 i 58 tenen exclusivament finalitats promocionals molt concretes dintre del sector de l'arquitectura i consisteixen en aportacions

a l'entitat que promou els actes. No es podia contractar o fer uns convenis amb altres entitats atesos els objectius perseguits.

- **SINDICATURA DE COMPTES:**

18. De la revisió dels expedients de contractes menors cal fer les observacions següents (vegeu l'apartat 2.3.5.15):

a) En tres dels expedients revisats (expedients 78, 79 i 61 de la mostra) el treball s'ha efectuat amb anterioritat a la seva adjudicació.

b) En la fiscalització s'ha observat cinc contractes amb un mateix proveïdor (78, 79, 62 i 61) i dos més amb un altre (74 i 68), que s'han tramitat en un termini inferior a trenta dies, contràriament al que estableix el Procediment per a l'impuls i tramitació de contractes menors i comandes ordinàries.

Infraestructures.cat:

Es tracta d'una norma interna no exigida legalment, però que es va aprovar per donar més garanties i afavorir la concurrència, que s'aplica a tots els contractes menors. Excepcionalment, atenent a raons d'urgència o tècniques, i amb les autoritzacions internes oportunes, es pot excepcionar aquesta instrucció interna.

c) En alguns contractes en què s'han detectat aspectes relacionats amb l'objecte dels serveis o dels béns adquirits, amb l'import i amb les dates, s'haurien d'haver licitat mitjançant procediments oberts o negociats.

Infraestructures.cat:

Segons es desprèn del projecte d'Informe, aquesta Sindicatura considera que els contractes que tot seguit es relacionen pel nombre d'ordre assignat per la mateixa, se'n podria desprendre possibles fraccionaments i per tant s'haurien d'haver adjudicat per procediments oberts o negociats.

Amb caràcter previ a l'anàlisi dels contractes, recordar que d'acord amb la doctrina de les Juntes consultives, destacant l'informe 1/2010 de la Junta Consultiva de Contractació administrativa del Govern de Canàries, no existeix fraccionament fraudulent quan:

"Para establecer tal criterio, esta Junta Consultiva considera conveniente tener presente el concepto doctrinal de contrato como institución jurídica, así como sus elementos esenciales: sujeto, objeto y causa. Partiendo de esta construcción doctrinal podemos obtener, como primera conclusión, que existirá un único contrato cuando haya coincidencia en los tres citados elementos, es decir cuando la prestación a realizar para atender una necesidad haya de contratarse con un mismo sujeto, para realizar un mismo objeto, y motivado por una misma causa. Por el contrario, deberán formalizarse contratos distintos desde el momento en que la adecuada ejecución de la prestación a realizar motive que uno de esos tres elementos varíe, aunque haya coincidencia en los otros dos".

Com a continuació es passa a analitzar, en els contractes indicats no existeix fraccionament fraudulent en tant en quant els contractes en qüestió tenen objectes i causes diferents:

- 1) En aquest sentit, no es produeix fraccionament en els contractes 73 i 75 en tant en quant si bé els treballs objecte del contracte són de Coordinació de Seguretat i Salut, cada contracte correspon a una obra diferent i independent (Claus: TM-99456.1-C8 i TM-99456.1-C6).
- 2) Tampoc es produeix fraccionament en el cas dels contractes 68 i 74, en tant en quant l'objecte i causa són diferents, el que queda acreditat en el fet que el Departament va realitzar dos encàrrecs diferents per cobrir les dues necessitats independents.
- 3) El mateix succeeix amb els contractes 66 i 71, en els que com es pot constatar en els expedients revisats, també es tractava de d'objectes i causes diferents i independents, el que va motivar dos encàrrecs, un del Departament de Territori i Sostenibilitat i l'altre d'IFERCAT. En aquest sentit, el contracte amb clau TM-00509.4D-BIS1 es va licitar per l'assistència tècnica per la redacció del projecte complementari 1 de la Línia 9 del metro de Barcelona, tram 3, per l'execució de les estructures interiors i urbanitzacions, mentre que l'adjudicat amb clau TM-00509.4D-C1 es va adjudicar pels desviaments de trànsit i serveis afectats.
- 4) Tampoc existeix fraccionament en els contractes 61,62 i 76, doncs, si bé tots ells tenen un element comú que és la protecció de dades, les necessitats que es cobreixen amb els mateixos són diferents i independents, ja que:
 - a. El 61 és per cobrir la necessitat d'assessorament continuat i tasques de secretaria.
 - b. El 62 és per donar compliment als requeriments de les UNE-EN ISO 9001:2008 i UNE-EN ISO 13001:2004.
 - c. El 76 per donar assistència tècnica jurídica a la Comissió de Gestió documental d'Infraestructures
- 5) Per últim, i pel que fa als contractes revisats sota els nombres 70, 77, 80 i 81, tampoc existeix fraccionament doncs:
 - ☐ El contracte amb el nombre d'ordre 70 es va adjudicar, pel que fa primera fase del procediment, com una comanda ordinària, en seu el seu import inferior al límit dels contractes menors, i les fases posteriors es van encarregar dins del marc del contracte de serveis licitat per procediment obert al que s'ha fet referència en l'apartat 15 del present escrit al que ens remetem per evitar reiteracions.
 - ☐ Els altres tres contractes tenen objectes totalment independents amb causes diferents:
 - ☐ El contracte 77 es correspon amb un assumpte penal.
 - ☐ Els contractes 80 i 81 es corresponen a assessorament jurídic laboral i compareixença davant de la Inspecció de Treball en relació a dos obres diferents.

Atès tot l'anterior,

SOL·LICITO: Que es tingui per compareguda a Infraestructures.cat en el tràmit d'al·legacions, per efectuades les al·legacions que es contenen en el present escrit, i en els seus mèrits, siguin tingudes en compte en la redacció de l'informe definitiu o s'acordi la seva inclusió i constància en l'informe 34/2012-A.

Pilar Matesanz i Sànchez
Directora de Contractació i Finances

Barcelona, a 30 de novembre de 2015

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA
Av. Litoral, 12-14
08005 BARCELONA

6.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. Com a conseqüència de les al·legacions referides a les observacions 5, 6.a, 6.b, 13 i 17 s'ha modificat el text del projecte d'informe, segons s'indica en les notes al peu de les pàgines corresponents.

La resta del text del projecte d'informe no s'ha alterat perquè s'entén que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

